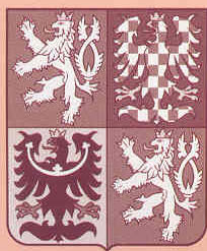

OVOCE

2003

PROSINEC

Vydává Ministerstvo
zemědělství České republiky

Odbor rostlinných komodit MZe ČR

Odpovědný odborný redaktor:

Bc. Irena Buchtová MZe ČR

Ředitelka odboru:

Ing. Helena Macková MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů

Český hydrometeorologický ústav, Praha
Český normalizační institut, Praha
Český statistický úřad, Praha
Generální ředitelství cel, Praha
Ludmila Neumanová, zpracovatel ČSN pro
ovoce a zeleninu, Praha
Ministerstvo financí, Praha
Ministerstvo zemědělství, Praha
Ovocnářská unie České republiky, Holovousy
Státní zemědělská a potravinářská inspekce,
Brno

Ústřední kontrolní a zkušební ústav
zemědělský, Brno
Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky,
Praha
Zájmové sdružení právnických osob
konzervářsko-lihovarnického průmyslu,
Praha
Agra Europe
EUROFEL Brussels, Belgie
Fruit and Vegetable Markets
FAOSTAT Database Results

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Zásahy státu u komodity ovoce	2
Světový trh	20
Ochrana trhu ovoce v EU	27
Produkce ovoce v ČR	30
Intenzivní ovocné sady v ČR	37
Školkařství v ČR	44
Zpracovatelský průmysl ovoce v ČR	46
Skladovací kapacity v ovocnářství ČR	47
Cenový vývoj	48
Spotřeba ovoce v ČR	51
Zahraniční obchod ČR s ovocem	52
Přehledy o užití ovoce mírného pásma v ČR	57
Přílohy: – č. 1 – Zahraniční obchod ČR s ovocem	58
– č. 2 – Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem	68
– č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR	70

ÚVOD

Předkládaná zpráva navazuje na situační a výhledovou zprávu, která byla vydaná v říjnu 2002. Použité údaje jsou zpracovány podle dostupných informací k měsíci srpnu 2003, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na Zemědělských agenturách MZe ČR, na pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Zpráva je dále vydávána jako příloha periodika Agrospoj a je rovněž na internetové adrese: <http://www.mze.cz/publikace>.

SOUHRN

Sezónu 2002/03 lze v ovocnářském sektoru považovat za průměrnou. Celková sklizeň ovoce v ČR dosáhla podle šetření ČSÚ objemu 429,8 tis. t, což v porovnání s pětiletým průměrem představuje nárůst o necelá 3 %. Tržní produkci ovoce zajišťují produkční intenzivní výsadby, kterých je v současné době v ČR evidováno 18,2 tis. ha. Z nich bylo v roce 2002 sklizeno celkem 189,4 tis. t ovoce, což je oproti předchozí sezóně nárůst o 13 %.

Nejvýznamnějším ovocným druhem jsou jablka, jejichž celková produkce v roce 2002 dosáhla 316,8 tis. t, z toho z intenzivních sadů 163,4 tis. t. I když byla sklizeň jablek výrazně vyšší než v předchozím roce, kvalita plodů (vlivem nepříznivého průběhu počasí) však byla horší.

V ČR bylo v roce 2002 k dispozici celkem 69,6 tis. t skladovacích kapacit, které byly využity z 80 %. Počátkem listopadu 2002 bylo naskladněno 55,2 tis. t jablek, což je 19% meziroční nárůst. Oproti předchozí sezóně se zvýšila kapacita skladů ULO (o 13 %), které spolu s využívanými sklady s řízenou atmosférou tvoří již více než třetinu všech skladů. Nové skladové kapacity nebyly vybudovány, ale zvyšuje se pozvolna počet skladů, které procházejí rekonstrukcí a budováním nových technologií skladování, mnohé podniky využily podpor v rámci programu SAPARD.

V rozmezí let 1995 – 2002 bylo v ČR nově vysázeno celkem 4 982 ha intenzivních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 4 418 ha. V roce 2002 se s dotační podporou vysadilo 765 ha (celkem 809 ha) a v roce 2003 se předpokládá výsadba zhruba 1 180 ha. Kromě jabloní se v poslední době obnovují výsadby višní, slivoní a rybízů. Věková struktura intenzivních ovocných sadů není optimální; plochy přestárlých dosahují téměř 50% podílu na celkové výměře intenzivních sadů. Nejhorší věkovou strukturu má drobné ovoce stejně jako jabloně, broskvoně a hrušně. Nejprůzračnější věková struktura je u výsadeb slivoní, třešní a višní.

Bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je vysoce pasivní a od roku 1996 se udržuje s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. V roce 2002 v porovnání s rokem 2001 se schodek platební bilance zvýšil o 3,8 % na 6,9 mld. Kč. Dovoz čerstvého ovoce dosáhl 401,4 tis. t v hodnotě 7,5 mld. Kč. Největší podíl na tomto objemu mělo tropické a subtropické ovoce. Mezi další významné položky dovozu patřilo konzervované ovoce a ovocné šťávy.

Vývoz čerstvého ovoce se v roce 2002 proti roku 2001 zvýšil na 98,4 tis. t v hodnotě 600,0 mil. Kč, přičemž průmyslová jablka se na celkovém objemu vývozu podílela 78 %. U vývozu zpracovaného ovoce byl zaznamenán pokles především z důvodu výrazného poklesu vývozu ovocných šťáv.

Během marketingového roku 2002/03 bylo do ČR dovezeno 34,4 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční 27% pokles. Výrazně nižší poptávka obchodní sítě po konzumních jablkách ze zahraničí byla způsobena vysokou úrovní samozásobení zejména v podzimních měsících. Nejvýznamnějším dovozcem konzumních jablek byla Itálie, dále Polsko a Nizozemsko.

ZÁSAHY STÁTU U KOMODITY OVOCE

Do zásahů státu u komodity ovoce jsou zahrnuty:

1. Celní opatření podle platného celního sazebníku
2. Licenční politika
3. Daňová politika – daň z přidané hodnoty, spotřební daň
4. Dotační politika státu
5. Legislativa vztahující se ke komoditě ovoce
6. Normy jakosti pro čerstvé ovoce
7. Kontrola jakosti

1. Celní opatření

Pro rok 2003 je v platnosti nařízení vlády č. 534/2002 Sb., (celní sazebník), který stanovuje sazby dovozního cla pro zboží dovážené do ČR a podmínky pro jejich uplatnění.

Od 20. 6. 2002 nabylo účinnosti Nařízení Komise (ES) č. 902/2002, kterým byla Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) uznána oficiálním českým certifikačním úřadem pro vývoz čerstvého ovoce a zeleniny do zemí EU. Smyslem certifikace je umožnit tuzemským producentům širší uplatnění na zahraničních trzích. Pravidla certifikace se týkají také reexportu.

Dne 4. 7. 2003 byl podepsán Dodatekový protokol č. 14 k CEFTA, který zahrnuje výsledky jednání o prohloubení vzájemné liberalizace agrárního obchodu mezi ČR a Maďarskem. Nové koncese se mezi těmito zeměmi provádějí od 15. 7. 2003.

Na základě Protokolu o úpravách obchodních aspektů Evropské dohody, uzavřené mezi ČR a EU, jsou stanoveny nové vzájemné zemědělské koncese pro dovozy i vývozy některých zemědělských a potravinářských výrobků. s platností od 1. 5. 2003.

Přehled produktů, dovážených z EU do ČR, u kterých byly celní sazby zrušeny

Kód celního sazebníku	Název zboží	Kód celního sazebníku	Název zboží
0806 20	Vinné hrozny, sušené	0811 90 85	Tropické ovoce a tropické ořechy, též vařené, zmrazené
0808 10 10	Jablka k výrobě moštu	0811 90 95	Ostatní ovoce, zmrazené
0808 20 90	Kdoule čerstvé	0812	Ovoce, prozatímně konzervované (třešně, višně, meruňky, borůvky, rybíz černý, maliny, kvajavy, mango apod.)
0809 10	Meruňky	0813	Ovoce, směsi ořechů sušené
0809 20 05 0809 20 95	Višně Třešně	2001 90 91	Tropické ovoce a ořechy konzervované v octě
0809 30	Broskve, nektarinky	2006 00 91, 99	Tropické ovoce a ořechy konzervované cukrem
0809 40 05	Švestky	2007 99 10	Protlaky a pasty ze švestek
0810 20 10 0810 20 90	Maliny, ostružiny, moruše čerstvé	2008 20 19, 39, 51,59,71,79,91,99	Ananas konzervovaný, též s přidaným cukrem nebo alkoholem
0810 30 10 0810 30 30 0810 30 90	Černý rybíz Červený rybíz Bílý rybíz, angrešt	2008 30 11, 31,39,51,55,59,71, 75,79,90	Citrusové plody konzervované, též s přidaným cukrem nebo alkoholem
0810 40 10 0810 40 30	Brusinky, čerstvé Borůvky, čerstvé	2008 50	Meruňky konzervované, též s přidaným cukrem nebo alkoholem
0810 40 50	Plody druhu Vaccinium macrocarpon a Vaccinium corymbosum, čerstvé	2008 70	Broskve, nektarinky konzervované, též s přidaným cukrem nebo alkoholem
0810 40 90	Plody druhu Vaccinium ostatní, čerstvé	2008 92 72	Tropické ovoce včetně směsí konzervované, též s přidaným cukrem nebo alkoholem
0811 10 19 0811 10 90	Jahody zmrazené Jahody zmrazené, bez přidaného cukru	2009 61	Hroznová šťáva s hodnotou Brix nepřesahující 30
0811 20 19 0811 20 31	Maliny zmrazené Maliny zmrazené bez přidaného cukru	2009 71	Jablečná šťáva
0811 20 39 51, 59, 90	Rybíz černý, červený, bílý, angrešt zmrazený, bez přidaného cukru	2009 79 19, 30 93, 99	Jablečná šťáva
0811 90 31 0811 90 39	Tropické ovoce a ořechy, zmrazené	2009 80 19, 36,38,50,63,69,71, 73,79,88,89,96,97, 99	Šťáva z jakéhokoliv jednoho druhu ovoce (hrušková, třešňová, z černého rybízu, ostatní)
0811 90 50 0811 90 70	Borůvky druhu Vaccinium myrtilloides a Vaccinium angustifolium, též vařené, zmrazené	2009 90 19, 29,39,51,59,95,96, 97,98	Směsi šťáv
0811 90 75 0811 90 80	Višně, třešně zmrazené		

Pramen: Protokol o úpravách obchodních aspektů Evropské dohody, Nařízení vlády č. 117/2003 Sb.

Přehled produktů, dovážených z EU do ČR, na které se poskytují koncese

Kód celního sazebníku	Název zboží	Preferenční clo EU	Celní kvóta (t)	
			od 1. 7. 2002 do 30. 6. 2003	roční množství od 1. 7. 2003
0806 10 10	Stolní hrozny (od 1. 1.-14. 7., 1. 11.-31. 12.)	bez cla	neomezeno	neomezeno
0808 10 20	Jablka Golden Delicious (od 1.8.-31.12.)	10	neomezeno	neomezeno
0808 10 50	Jablka Granny Smith (od 1.8.-31.12.)	10	neomezeno	neomezeno
0808 10 90	Jablka ostatní (od 1.8.-31.12.)	10	neomezeno	neomezeno
2007 10 10	Homogenizované přípravky s obsahem cukru vyšším než 13 % hmotnostních	bez cla	445	500
2008 92	Ovocné směsi konzervované, též s přidaným cukrem nebo alkoholem	4	neomezeno	neomezeno
2009 69	Hroznová šťáva ostatní	2	neomezeno	neomezeno
2009 79 11 2009 79 91	Jablečná šťáva	10	neomezeno	neomezeno

Pramen: Protokol o úpravách obchodních aspektů Evropské dohody, Nařízení vlády č. 117/2003 Sb.

Poznámka: Aktuální informace o čerpání kvót jsou k dispozici na internetové adrese <http://www.cs.mfcr.cz/>.

V následující tabulce jsou uvedeny preferenční celní sazby a kvóty na zboží, vyvážené z ČR do EU podle Rozhodnutí Rady ES č. 2003/298/EC:

Přehled produktů, vyvážených z ČR do EU, u kterých byly celní sazby zrušeny

Kód celního sazebníku	Název zboží	Kód celního sazebníku	Název zboží
0802 12 90	Mandle loupané	0811 90 75, 80	Višně, třešně, zmrazené bez cukru
0802 21 00 0802 22 00	Lískové oříšky	0811 90 95	Ostatní ovoce, zmrazené bez cukru
0802 31 00 0802 32 00	Vlašské ořechy	0812 10 00 0812 90 10, 20, 40,50,60,70,99	Ovoce prozatímně konzervované (třešně, višně, meruňky, pomeranče, borůvky, rybíz černý, maliny, kvajavy apod.)
0802 40 00	Jedlé kaštiny	0813 1000, 2000, 3000, 4010, 4030, 4095	Ovoce sušené (meruňky, švestky, jablka, broskve, nektarinky, hrušky, ostatní)
0802 90 85	Ostatní skořápkové ovoce	0813 5015, 19, 31, 39, 91, 99	Směsi ovoce, ořechů, sušené
0805 10 80	Pomeranče	0814	Kůra citrusových plodů nebo melounů, čerstvá, zmrazená, sušeno nebo prozatímně konzerv.
0805 50 90	Limety	2001 90 91	Tropické ovoce a ořechy konzerv. v octě
0806 20	Vinné hrozny sušené	2006 00 91, 99	Tropické ovoce a ořechy konzervované cukrem
0808 10 10	Jablka k výrobě moštu	2007 91 90	Džem z citrusového ovoce
0808 20 90	Kdoule	2007 99 10	Protlak (pyré) a pasty ze švestek
0809 40 90	Trnky	2008 11 92, 94, 96, 98	Arašíd, konzervované, též s přídavkem cukru nebo alkoholu
0810 20 90	Ostružiny, moruše	2008 19 19, 93, 95, 99	Mandle, pistácie, směsi ořechů konzerv., též s přídavkem cukru nebo alkoholu
0810 30 90	Rybíz bílý, angrešt	2008 20 19, 39, 51, 59, 71,79, 91, 99	Ananasy konzerv. též s přídavkem cukru nebo alkoholu
0810 40	Brusinky, borůvky	2008 30 11, 31, 39, 51, 55, 59, 71, 75, 79, 90	Citrusové plody konzerv., též s přídavkem cukru nebo alkoholu
0810 60 00	Duriany	2008 92 72	Tropické ovoce včetně směsí konzervované, též s přidaným cukrem nebo alkoholem
0810 90 95	Ostatní ovoce tropické	2009 3111, 3931	Šťáva z citrusového ovoce s přidaným cukrem
0811 10 19	Jahody zmrazené s cukrem	2009 4110, 4930	Ananasová šťáva s přidaným cukrem
0811 20 59	Ostružiny, moruše bez cukru	2009 71, 2009 79 19, 30 93, 99	Jablečná šťáva
0811 20 90	Rybíz bílý, angrešt, zmrazený, bez cukru	2009 80 19, 36,38,50,63,69,71, 73,79,88,89,95,96, 97,99	Šťáva z jakéhokoliv jednoho druhu ovoce (hrušková, třešňová, z černého rybízu, ostatní)
0811 90 31 0811 90 39	Tropické ovoce a ořechy, zmrazené s cukrem	2009 90 19, 29,39,41,49,51,59, 73,79,95,96,97,98	Směsi šťáv
0811 90 50, 70	Borůvky, zmrazené bez cukru		

Pramen: Rozhodnutí Rady ES č. 2003/298/EC

Přehled produktů, vyvážených z ČR do EU, na které se poskytují koncese

Kód celního sazebníku	Název zboží	Sazba cla (% z MFN)	Celní kvóta (t)	
			od 1. 7. 2002 do 30. 6. 2003	roční množství od 1. 7. 2003
0805 10 10, 10 30, 10 50	Pomeranče čerstvé	bez cla	neomezeno	neomezeno
0808 10 20, 10 50, 10 90	Jablka konzumní	bez cla	500	500
0809 20 05 0809 20 95	Třešně, višně	bez cla	neomezeno	neomezeno
0809 40 05	Švestky	bez cla	neomezeno	neomezeno
0810 20 10	Maliny čerstvé*	bez cla	neomezeno	neomezeno
0810 30 10 0810 30 30	Rybíz černý, čerstvý* Rybíz červený, čerstvý*	bez cla	neomezeno	neomezeno
0811 10 90	Jahody zmrazené, bez přídavku cukru*	bez cla	neomezeno	neomezeno
0811 20 19 0811 20 31	Maliny, zmrazené, s cukrem do 13% hm.* Maliny zmrazené bez přídavku cukru*	bez cla	neomezeno	neomezeno
0811 20 39 0811 20 51	Rybíz černý, zmrazený bez přídavku cukru* Rybíz červený, zmrazený, bez přídavku cukru*	bez cla	neomezeno	neomezeno
0811 1011, 2011, 9011, 9019, 9085	Ovoce a ořechy zmrazené, s přidaným cukrem	20	500	500
2007 10 10	Homogenizované přípravky s cukrem více než 13% hm.	bez cla	445	500
2007 99 31	Džemy, ovocná želé, marmelády, pasty z třešní s cukrem nad 30% hm.	83	neomezeno	neomezeno
2009 11 19,99 2009 12 00 2009 19 19,98 2009 21 00 2009 29 19,99 2009 31 19, 51, 59,91,99 2009 39 19, 39, 55,59,95,99 2009 41 91, 99 2009 49 19, 93,99 2009 61 10, 90 2009 69 11, 19, 51,59,90	Ovocné šťávy	bez cla	1 000	1 200
2009 79 11, 91	Jablečná šťáva	bez cla	250	250

Pramen: Rozhodnutí Rady ES č. 2003/298/EC

Poznámka: * podléhá ustanovení o minimálních dovozních cenách

Preferenční kvóty a celní sazby při dovozu zboží z Maďarska do ČR

Kód celního sazebníku	Název	Celní kvóta		Preferenční celní sazba
		od 1. 7. – 31. 12. 2003	od 1. 1. – 30. 6. 2004	
0806 10	Stolní hrozny	50 t	50 t	0 %
0808 10*	Jablka konzumní	250 t	250 t	0 %
0809 10*	Meruňky	100 t	100 t	0 %
0809 20*	Třešně, višně	50 t	50 t	0 %
0809 30*	Broskve, nektarinky	250 t	250 t	0 %
0809 40*	Švestky, trnky	25 t	25 t	0 %
0810 10*	Jahody	25 t	25 t	0 %
0810 30*	Rybízy, angrešt	100 t	100 t	0 %
2007 99 20	Protlaký (pyré) a pasty z jedlých kaštanů	25 t	25 t	0 %
Kvóta na rok 2003				
0811 10*	Jahody zmrazené	250 t		0 %
2007 10*	Homogenizované přípravky	100 t		0 %
2009 80*	Šťáva z jakéhokoliv jednoho druhu ovoce	300 t		0 %
2009 90 59*	Směsi šťáv citrusových plodů a ananasu	100 t		0 %

Pramen: Dohoda o zóně volného obchodu, dodatkový protokol č. 10, 14

Poznámka: * preference udělované bilaterálně

Preferenční kvóty a celní sazby při dovozu zboží z ostatních zemí do ČR

Země	Kód cel. sazebníku	Název	Celní kvóta	Preferenční celní sazba
Rumunsko	0809 40 0520	Švestky	800 t	5 %
Slovinsko	0808 10 20, 50, 90	Konzumní jablka	3 000 t	5 %
Bulharsko	0806 10 10	Stolní hrozny	500 t	0 %, 11,5 %
	0809 20	Třešně, višně	450 t	2 %, 5 %
	0809 40 0520	Švestky		0 %
	2007	Homogenizované přípravky z ovoce, protlaký, zavařeniny, apod.	150 t	2,5 %, 12 %
Chorvatsko	0808 10 10	Jablka moštová	400 t	10 %
Izrael	0806 10	Vinné hrozny čerstvé	400 t	0 %
Turecko	0809 30	Broskve, nektarinky	500 t	4 %
	2007 99 20, 51, 98	Džemy ost.	300 t	11 %
	ex 2009 80	Šťávy ovocné ost.	700 t	2 %
Estonsko	0811 90	Ovoce ostatní (borůvky, třešně, višně, tropické ovoce), též s cukrem	100 t	0 %
	2009 80	Šťáva z jakéhokoliv jednoho druhu ost. ovoce	100 t	0 %

Pramen: Dohody CEFTA, dohody o zóně volného obchodu

Poznámka: Aktuální informace o čerpání kvót jsou k dispozici na internetové adrese <http://www.cs.mfcr.cz/>.

2. Licenční politika

Dnem 1. 1. 2002 vešlo v platnost nařízení vlády č. 481/2001 Sb., kterým se mění nařízení č. 185/2000 Sb., kterým jsou stanoveny výrobky, jež mohou být dováženy do ČR nebo vyváženy z ČR jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro komoditu ovoce se neuplatňují automatické ani neautomatické licence.

3. Daňová politika

Od vydání situační a výhledové zprávy v říjnu 2002 nedošlo v uvedené oblasti ke změně. Snížené sazby DPH (5 %) podléhá kapitola 08 – jedlé ovoce a ořechy, slupky citrusových plodů a kapitola 20 – přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

4. Dotační politika

a) **Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování finančních podpor formou dotací na základě podpůrných programů, stanovených podle § 2 odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství pro rok 2003:**

- **1. C – Obnova chmelnic, ovocných sadů a prostorových révy vinné, chmele a ovocných druhů**

Účelem podpory je nezbytná obnova chmelnic, ovocných sadů, prostorových izolátů révy vinné, chmele a ovocných druhů. Podmínkou je, že příjemce podpory bude s předmětem podpory podnikat min. 10 let.

Výše podpory:

- *sazba do 300 000 Kč/ha* vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní a slivoní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 1 200 ks/ha,
- *sazba do 100 000 Kč/ha* vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, slivoní, broskvoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,
- *sazba do 50 000 Kč/ha* vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) min. 1 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha,
- *sazba do 500 000 Kč/ha* obnovených nebo rozšířených stávajících prostorových izolátů révy vinné, chmele a ovocných druhů, vysázených uznanou sadbou, min. ve stupni Elita s certifikátem zdravotního stavu „virus free“ nebo „virus tested“,

- **1. I – Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích a vinicích**

Účelem je zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele a vinných hroznů.

Výše podpory: do 60 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy. Podmínkou je, že příjemce podpory bude s předmětem podpory podnikat min. 10 let.

- **2. B – Udržování genetického potenciálu osiv a sadby**

Účelem je podpořit a zabezpečit dostupnost kvalitních odrůd osiv a sadby.

2.B.a.2) – Podpora na šlechtění chmele, ovocných druhů a révy vinné do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.

2.B.c. – Podpora na zkoušení původních českých odrůd v zahraničí ve výši 100 000 Kč na jednu odrůdu. Vztahuje se na odrůdy registrované v roce 2003 ve státě zkoušení, nebo kterým byla v roce 2003 ve státě zkoušení udělena právní ochrana. Podpora může být čerpána za předpokladu, že žadatel doloží ověřené české překlady dokladů o registraci (povolení) odrůd ze států zkoušení, uvedená podmínka se nevztahuje na doklady ze Slovenské republiky.

- **3. – Podpora ozdravování polních a speciálních plodin**

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření karanténních virových a bakteriálních chorob.

3.a. – Biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin do výše 60 % z prokázaných nákladů na pořízení bioagens a na odborný servis,

3.b. – Podpora prostorových a technických izolátů množitelského materiálu ovocných plodin, révy vinné a chmele se zaměřením na ochranu proti šíření hospodářsky závažných virových chorob:
v prostorovém izolátu:

– do 150 Kč za každou uznanou matečnou rostlinu velkého ovoce, chmele a révy ve stupni E,

– do 20 Kč za každou uznanou matečnou rostlinu drobného ovoce ve stupni E,

v technickém izolátu:

– do výše 60 % z prokázaných úplných vlastních nákladů příslušného roku vynaložených na provoz izolátu.

3.c. – Podpora testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,

3.e. – Podpora šlechtění odrůd s vyšší odolností proti škodlivým biotickým a abiotickým činitelům do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,

- **7. – Podpora mladých začínajících zemědělců**

Účelem je podpora rozvoje drobného a středního podnikání v zemědělství prostřednictvím podpory mladých začínajících zemědělců (do 40 let). Podpory, ve výši do 50 % prokázaných nákladů (výdajů) na pořízení investice, max. však 2 mil. Kč, se poskytují na pořízení, rozšíření a modernizaci farmy, týká se nákupu či pořízení budov a staveb, strojů, zařízení. Dotaci nelze použít na nákup půdy a rovněž na pořízení předmětu podpory, který byl v minulém období již jednou dotován z finančních prostředků státního rozpočtu nebo PGRLF.

- **8.B.a. – Podpora pěstitelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin**

Podpora bude poskytnuta pěstiteli podnikajícímu v zemědělské výrobě, který uzavřel smluvní pojištění pro případ živelné pohromy. Výše podpory je do 20 % prokázaných nákladů na pojištění pro případ živelné pohromy.

- **9.A.b. – Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu**

9.A.b.1) – Publikace doporučených odrůd včetně agrotechniky, poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je pěstitelský svaz. Výše podpory je stanovena do výše 80 % prokázaných přímých nákladů.

9.A.b.2) – Pořádání výstav pěstovaných rostlin. Subjektem je vystavovatel nebo pěstitelský svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané výstavní akce.

9.A.b.3) – Pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Výše podpory: do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.

- **9. F. – Podpora poradenství v zemědělství**

Účelem je příprava zemědělských podnikatelů na zapojení do evropských podpůrných programů. Předmětem podpory je zemědělské poradenství, poskytované k projektům předkládaným v rámci programu SAPARD, priorita 1: „Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství“, opatření 1.1. a 1.2. Subjektem jsou žadatelé, kteří využijí služeb poradců vedených v „Registru poradců MZe ČR“ ke zpracování projektu/ů k žádosti/em, předložené/ým v roce 2003 v termínu stanoveném programem SAPARD. Výše podpory je stanovena do 60 % z prokázaných nákladů spojených poradenstvím pro zpracování projektu/ů.

- **10. – Podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců, podpora evropské integrace nevládních organizací**

Účelem je podpora činnosti odbytových organizací výrobců a subjektů, sdružujících odbytové organizace výrobců u vybraných prvovýrobních nezpracovaných zemědělských komodit za účelem společného odbytu základních zemědělských výrobků a vytváření efektivní marketingové struktury. Podpora integrace vyjmenovaných českých nevládních stavovských agrárních organizací do evropských nevládních organizací, působících v sídle EU.

10.A. – Podpora činnosti odbytových organizací výrobců v prvních třech letech činnosti

Předmětem je podpora činnosti nových odbytových organizací výrobců, vzniklých nejpozději v roce 2002 (rozhodující pro dobu činnosti odbytové organizace a stanovení výše procenta podpory je datum zapsání do obchodního rejstříku), které splňují podmínky programu a jsou MZe k této činnosti uznány a dosáhly v roce 2002 min. obrátu 30 mil. Kč. Podpora je ve 2. roce do výše 40 % a ve 3. roce do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost odbytové organizace.

10.B. – Podpora činnosti odbytových organizací výrobců

Podporován je technologický rozvoj a vytváření efektivní marketingové struktury odbytových organizací výrobců, vzniklých nejpozději v kalendářním roce 2000, aby vytvořený obrát byl mírou činnosti pro poskytnutí podpory, a které splňují podmínky programu a jsou MZe k této činnosti uznány a dosáhly v roce 2002 min. obrátu 30 mil. Kč. Výše podpory je stanovena do 50 % uznatelných výdajů; maximální příspěvek ze strany státu se bude odvíjet z obrátu odbytové organizace (za rok 2002), a to do výše nejvíce 2 %, maximálně však 3 mil. Kč.

10.C. – Podpora činnosti subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců v prvních třech letech činnosti.

Předmětem podpory je činnost subjektů, sdružujících odbytové organizace výrobců, vzniklých nejpozději v roce 2002 (rozhodující pro dobu činnosti subjektu sdružujícího odbytové organizace výrobců a stanovení výše procenta podpory je datum zapsání do obchodního rejstříku), které splňují podmínky programu. Subjekty se zabývají odbytem nebo podporou odbytu jedné z prvovýrobních komodit pro své členské subjekty, kterými jsou výhradně uznané odbytové organizace výrobců (min. počet 3 odbytové organizace výrobců), operujících v jedné shodné komoditě. Podpora je ve 2. roce do výše 40 %, ve 3. roce do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost subjektů, sdružujících odbytové organizace výrobců (nelze spojovat s nákladovými položkami členských odbytových organizací z podpůrných programů 10.A. a 10.B.).

10.D. – Podpora evropské integrace nevládních organizací

Předmětem podpory jsou náklady spojené se vstupem, členstvím, zastoupením členství a s činností českých stavovských agrárních nevládních organizací (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích, za které se z hlediska tohoto podpůrného programu pro rok 2003 považují:

Konfederace evropského zemědělství (CEA), Konfederace mladých farmářů (CEJA), Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA), Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECA), Konfederace potravinářských sdružení EU 15 (CIAA), Konfederace evropských vlastníků lesů (CEPF), Evropská federace obecních lesů (FECOF).

Výše podpory: fixní částka dle rozhodnutí MZe, podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací.

- **13. – Podpora zvyšování konkurenceschopnosti českého potravinářského průmyslu**

13. A. – Podpora zavádění systémů řízení jakosti a systému environmentálního managementu podle norem ISO.

Účelem je usnadnění přístupu českých potravinářských podniků na evropský trh získáním mezinárodně uznávaných certifikátů řízení jakosti a environmentálního managementu ISO 9 000, ISO 14 000, popř. obnovení nebo reakreditace na vyšší stupeň. Subjektem může být výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 % a jehož spotřeba tuzemských zemědělských výrobků tvoří více než 55 % celkových surovinových nákladů. Výše podpory je stanovena do 50 % prokazatelně vynaložených

nákladů v roce 2003 dle předloženého projektu, max. do 500 tis. Kč na subjekt a projekt. Předmětem podpory je příslušný certifikát, vydaný certifikačním akreditovaným orgánem včetně projektu a všech činností směřujících k jeho získání.

13. B. – Podpora zvyšování funkčnosti a účinnosti systému kritických bodů (HACCP)

Cílem je zvyšování úrovně zdravotní nezávadnosti potravin a hygieny provozu potravinářských podniků podporou provedení potřebných technických opatření v návaznosti na zpracovaný systém kritických bodů. Subjektem je výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 % a jehož spotřeba tuzemských zemědělských výrobků tvoří více než 55 % celkových surovinových nákladů. Výše podpory činí do 50 % prokazatelně vynaložených nákladů dle předloženého projektu, max. do 10 mil. Kč na subjekt a projekt, min. hodnota projektu je 1 mil. Kč.

13. C. – Podpora spotřeby českých potravinářských výrobků

Účelem je podpora spotřeby potravinářských výrobků vyráběných v ČR převážně z tuzemských surovin cestou vytváření pozitivního vnímání spotřebitelem s cílem udržet a stabilizovat současný rozměr potravinářské a zemědělské výroby. Předmětem podpory je udělení značky původu a kvality výrobku a s tím související marketingová kampaň, vytvářející u spotřebitele povědomí o značce výrobku. Výše podpory je do 100 % prokazatelně vynaložených nákladů v roce 2003 dle předloženého projektu.

b) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Hlavní činností je poskytování podpor ve formě dotací úroků a garancí části jistiny úvěrů na ekonomicky návratné podnikatelské záměry v rámci následujících vyhlášených programů.

C.1. Provoz – Program krátkodobé podpory řešení sezónních výkyvů financování provozních výdajů. Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na taxativně stanovené provozní účely s délkou úvěru do 18 měsíců.

C.2. Investice – Zásadními prioritami pro poskytování podpor k rozvoji perspektivních podnikatelských subjektů je cílené uskutečnění restrukturalizace těchto subjektů se zaměřením na podporu exportních aktivit a podporu tvorby vzájemně výhodných vazeb mezi prvovýrobcí, zpracovateli a distributory. Program se dělí na podprogramy:

C.2.1. – Zemědělec – Cílem podprogramu je vytvořit předpoklady pro rozvoj perspektivních zemědělců – prvovýrobců a usnadnit investiční obnovu lesa.

C.2.2. – Zpracovatel – Cílem podprogramu je podpořit rozvoj konkurenceschopných zpracovatelských organizací.

C.2.3. – Odbytová organizace – Cílem podprogramu je podpořit vybudování a rozvoj odbytových organizací.

C.2.4. – Hygiena – Cílem podprogramu je zajištění veterinárních a hygienických podmínek provozů, zpracovávajících živočišné a rostlinné produkty tak, aby tyto provozy odpovídaly příslušným hygienickým a veterinárním předpisům ČR i EU. Jsou podporovány investice pro zlepšení hygieny provozů a pomocných prostor organizací, včetně investic vedoucích k certifikaci systému HACCP.

C.3. Mládí – Program podpory mladých podnikatelů – fyzických osob – do 40 let ve formě zvýhodnění podmínky programů Provoz nebo Investice.

C.4. Export – Program podpory exportu vybraných zemědělských a potravinářských komodit (je otevřen pouze pro podpory určité komodity v případě naléhavých důvodů).

c) Program SAPARD

Možnost získání pomoci z programu SAPARD je omezena na období 2000 – 2006, případně končí datem vstupu ČR do EU. Pěstitelů ovoce a zeleniny se přímo týká **podopatření 1. 1. 2. Rekonstrukce skladovacích kapacit pro ovoce a zeleninu**, zaměřené na investice do rekonstrukce skladovacích kapacit ovoce a zeleniny pro zemědělskou výrobu, přispívající k vyšší kvalitě skladovaného ovoce a zeleniny, skladovací technologie příznivé z hlediska životního prostředí a vyšší hygieny skladovacích postupů.

5. Legislativa vztahující se ke komoditě ovoce

Následující přehled právních předpisů navazuje na přehled z předchozí Situační a výhledové zprávy Ovoce z října 2002 a zahrnuje výběr právních předpisů, týkajících se komodity ovoce:

Vyhláška MZe č. 463/2002 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Účinnost 1. 1. 2003.

Vyhláška MZe č. 473/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhlášky č. 476/2000 Sb. Účinnost 20. 11. 2002.

Zákon č. 481/2002 Sb., úplné znění zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, jak vyplývá z pozdějších změn. Účinnost 22. 11. 2002.

Vyhláška MZe č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav. Účinnost 1. 1. 2003.

Vyhláška MZe č. 546/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek po postup pro jejich vedení a aktualizaci. Účinnost 1. 1. 2003.

Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech. Účinnost 11. 4. 2003.

Nařízení vlády č. 117/2003 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 266/2002 Sb., kterým se stanoví preferenční sazby cla pro dovoz některých zemědělských a potravinářských výrobků, pocházejících z EU. Účinnost 28. 4. 2003.

Zákon č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů, významných pro výživu a zemědělství, a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 22. 6. 2003.

Vyhláška MZe č. 157/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a zeleninu, zpracované ovoce a zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování (ruší se vyhlášky č. 332/1997 Sb., a 92/2000 Sb.). Účinnost dnem vstupu smlouvy o přistoupení ČR k EU v platnost.

Vyhláška MZe č. 167/2003, kterou se stanoví vzor ohlášení a potvrzení o zařazení do evidence využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů. Účinnost 9. 6. 2003.

Nařízení vlády č. 196/2003 Sb., o stanovení preferenčních sazeb cla a preferenčních celních kvót pro dovoz některých zpracovaných zemědělských výrobků, pocházejících z EU. Účinnost od 1. 7. 2002 do 1. 7. 2004.

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (ruší zákony č. 92/1996 Sb. a 357/1999 Sb.). Účinnost 30. 8. 2003.

Zákon č. 247/2003 Sb., úplné znění zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 62/2000 Sb., 307/2000 Sb. a 128/2003 Sb. Účinnost 5. 8. 2003.

Zákon č. 248/2003 Sb., úplné znění zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 128/2003 Sb. Účinnost 5. 8. 2003.

Vyhláška MZ č. 257/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 465/2002 Sb., kterou se stanoví maximálně přípustné množství reziduí jednotlivých druhů pesticidů v potravinách a potravinových surovinách. Účinnost 1. 9. 2003.

Vyhláška MZe č. 259/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 324/1997 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, o přípustné odchylce od údajů o množství výrobku, označeného symbolem „e“, ve znění vyhlášky č. 24/2001 Sb. Účinnost dnem vstupu smlouvy o přistoupení ČR k EU v platnost.

Vyhláška MZe ČR č. 263/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 15. 9. 2003.

Zákon č. 277/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění zákonů č. 146/2002 Sb., 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost dnem vstupu smlouvy o přistoupení ČR k EU v platnost. Část 3., bod 3) dne 28. 8. 2003

Zákon č. 322/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 10. 2003.

Vyhláška MŽP č. 332/2003 Sb., měnící vyhlášku č. 82/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 264/1998 Sb. a 216/2001 Sb. Účinnost 1. 11. 2003.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Účinnost 1. 1. 2004.

Zákon č. 354/2003 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o spotřebních daních. Účinnost 1. 1. 2004.

Vyhláška MZe ČR č. 355/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 89/2002 Sb., o ochraně proti zavlékání škodlivých organismů při dovozu, průvozu a vývozu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů a proti jejich rozšiřování na území ČR a o soustavné rostlinolékařské kontrole. Účinnost 1. 11. 2003.

Zákon č. 366/2003 Sb., úplné znění zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu ČR, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 253/2001 a 253/2003. Účinnost 31. 10. 2003.

6. Normy jakosti pro ovoce

ČSN pro **čerstvé ovoce** byly v minulých letech v podstatě zharmonizovány s normami EHK/OSN a tedy i EU, tzn. že u těch druhů, pro které jsou stanoveny normy EHK/OSN, byly tyto normy převzaty překladem jako ČSN. U některých norem EHK/OSN a současně i EU sice proběhly a probíhají další revize (jablka, hrušky aj.), ale vzhledem k tomu, že vstupem České republiky do EU začnou i u nás platit přímo nařízení ES, kterými se stanoví obchodní normy pro jednotlivé druhy čerstvého ovoce, nebyly příslušné ČSN z rozhodnutí MZe ČR v roce 2003 již harmonizovány.

Naopak u druhů, pro které neexistují normy EU ani normy EHK/OSN, proběhly v roce 2002 až 2003 revize ČSN, vycházející z dosavadních požadavků na jakost, ale při převzetí struktury norem EHK/OSN (týká se ČSN 46 3030 Bobulové ovoce a lesní plody a ČSN 46 3064 Ananas, kyselé lajmy, tomel). Tyto ČSN zůstanou v platnosti i po našem vstupu do EU.

U **suchého skořápkového ovoce**, tj. při revizi ČSN 46 3082 Vlašské ořechy ve skořápce a ČSN 46 3083 Jádra vlašských ořechů, byla převzata překladem revidovaná znění norem EHK/OSN.

V souladu s plánem normalizace probíhá v současné době revize ČSN 46 3066 Anona a ČSN 46 3089 Jádra sladkých mandlí v návaznosti na revizi normy EHK/OSN. Normy EU pro tyto druhy dosud neexistují. Dále je zpracovávána samostatná ČSN pro aronie, jeřabiny, kdoule, mišpule, která vychází z dosavadních požadavků na jakost těchto druhů, uvedených v současné ČSN 46 3010 Jádřové ovoce (norma EU ani EHK/OSN pro uvedené druhy neexistuje).

Přehled platných norem jakosti pro čerstvé ovoce

Číslo normy	Název	Účinnost od
ČSN 46 3000	Ovoce čerstvé. Zelenina čerstvá. Společná ustanovení pro ovoce a zeleninu	11/88
ČSN 46 3010	Ovoce čerstvé. Jádřové ovoce (aronie, jablka, hrušky, jeřabiny, kdoule, mišpule)	01/96
ČSN 46 3020	Broskve a nektarinky	03/96
ČSN 46 3021	Meruňky	03/96
ČSN 46 3022	Švestky, slívy, renklódy a mirabelky	03/96
ČSN 46 3023	Třešně a višně	03/96
ČSN 46 3030	Bobulové ovoce a lesní plody (angrešt, bezinky, brusinky, dřínky, klikva, ostružiny, rybíz bílý, červený a černý, šípky)	06/03
ČSN 46 3031	Jahody	12/97
ČSN 46 3032	Borůvky	12/97
ČSN 46 3033	Maliny	12/97
ČSN 46 3041	Stolní hrozny révy vinné	01/97
ČSN 46 3051	Kaštany jedlé	01/97
ČSN 46 3061	Banány	07/99
ČSN 46 3062	Citrusové plody (citrony, mandarinky, satsumy, klementiny, tanžeriny, 'Wilking', jiné odrůdy mandarinek a hybridy, pomeranče, grapefruity)	01/96
ČSN 46 3063	Fíky čerstvé	12/97
ČSN 46 3064	Ananas, kyselé lajmy, tomel	06/03
ČSN 46 3065	Čerstvé jižní plody. Ostatní plody tropů a subtropů (karambola, papája)	12/95
ČSN 46 3066	Anona	12/97
ČSN 46 3067	Avokádo	12/97
ČSN 46 3068	Kiwi	12/97
ČSN 46 3069	Mango	12/97
ČSN 46 3085	Kokosové ořechy čerstvé	12/95

Pramen: L. Neumanová, zpracovatel ČSN pro ovoce a zeleninu

Povinnost dodržení požadavků na jakost **čerstvého ovoce**, stanovených uvedenými normami (s výjimkou ČSN 46 3000 Ovoce čerstvé. Zelenina čerstvá. Společná ustanovení pro ovoce a zeleninu, jejíž požadavky jsou pouze doporučující), vyplývá ze zákona č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb. a z vyhlášky MZe č. 332/1997 Sb., ve znění vyhlášky č. 92/2000 Sb.

Přehled platných norem pro suché skořápkové ovoce

Číslo normy	Název	Účinnost od
ČSN 46 3080	Pistácie ve skořápce	09/95
ČSN 46 3081	Jádra pistácií a jádra pistácií bez slupek	09/95
ČSN 46 3082	Vlašské ořechy ve skořápce	05/03
ČSN 46 3083	Jádra vlašských ořechů	05/03
ČSN 46 3084	Para ořechy	03/96
ČSN 46 3086	Lískové ořechy ve skořápce	07/02
ČSN 46 3087	Jádra lískových ořechů	07/02
ČSN 46 3088	Mandle sladké ve skořápce	12/97
ČSN 46 3089	Jádra sladkých mandlí	12/97
ČSN 46 3090	Doporučená terminologie pro normy na suché a sušené ovoce a definice vad	12/97
ČSN 46 3091	Jádra piniových oříšků bez slupek	08/98
ČSN 46 3092	Sušený strouhaný kokos	07/99
ČSN ISO 6478 (46 3093)	Arašídy – Specifikace	08/99
ČSN 46 3094	Jádra kešu ořechů	02/01

Pramen: L. Neumanová, zpracovatel ČSN pro ovoce a zeleninu

Závazné požadavky na jakost **suchých skořápkových plodů** jsou dány vyhláškou MZe č. 332/1997 Sb., ve znění vyhlášky č. 92/2000 Sb., dovozené odchylky od těchto požadavků jsou stanoveny ve výše uvedených normách.

Přehled platných norem pro sušené ovoce

Číslo normy	Název	Účinnost od
ČSN 56 8191	Datle celé	08/98
ČSN 56 8192	Švestky sušené	08/99
ČSN 56 8193	Rozinky	08/99
ČSN 56 8197	Sušené fíky	03/01
ČSN 56 8198	Sušené meruňky	03/01
ČSN ISO 4125 (56 8110)	Suché plody a sušené ovoce – Definice a názvosloví	09/99
ČSN ISO 7701 (56 8114)	Sušená jablka – Specifikace a metody zkoušení	09/99
ČSN ISO 7702 (56 8115)	Sušené hrušky – Specifikace a metody zkoušení	08/99
ČSN ISO 7703 (56 8116)	Sušené broskve – Specifikace a metody zkoušení	08/99

Pramen: L. Neumanová, zpracovatel ČSN pro ovoce a zeleninu

Základní požadavky na jakost **sušeného ovoce**, které musí být dodrženy, jsou stanoveny vyhláškou MZe č. 332/1997 Sb., ve znění vyhlášky MZe č. 92/2000 Sb.

V červnu t. r. vyšla ve Sbírce zákonů, částce 59 **Vyhláška MZe č. 157/2003 Sb.**, kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a zeleninu, zpracované ovoce a zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování. Vyhláška, která nahradí dosavadní vyhlášku MZe č. 332/1997 Sb., ve znění vyhlášky MZe č. 92/2000 Sb., nabude účinnosti až dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost. Vyhláška obsahuje řadu změn týkajících se především zpracovaného ovoce.

7. Kontrola jakosti

a) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v roce 2002

V roce 2002 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 3 969 šarží čerstvého ovoce, tj. téměř o polovinu méně než v předchozím roce. Požadavkům právních předpisů nevyhovělo 941 šarží, tj. 23,7 %. Nejvíce problematickou skupinou bylo ovoce čerstvé skořápkové a dále pak ovoce bobulové.

Z porovnání výsledků kontroly ovoce tuzemského a dovozového vyplývá, že jakost a zdravotní nezávadnost ovoce z dovozu je na mírně nižší úrovni než u ovoce tuzemského. Značné rozdíly ve výsledcích kontroly jsou pak podle konkrétního místa řetězce výroba-obchod, ve kterém kontrolovaný subjekt provádí svou činnost.

Nejvíce závad při kontrolách bylo zjištěno v maloobchodech a v porovnání s rokem 2001 došlo ke zvýšení relativního zastoupení nevyhovujících šarží z 21,5 % na 26,2 % (v roce 2000 to bylo 40,7 %). Pozitivně lze hodnotit, že u velkoobchodních firem nedochází ke zjištění většího počtu nevyhovujících šarží, relativně příznivý stav se zdá být již stabilním.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v roce 2002

Ovoce	Výroba			Maloobchod			Velkoobchod			Celkem		
	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%
Jádrové	13	0	0,0	900	231	25,7	333	21	6,3	1 247	252	20,2
Peckové	3	0	0,0	269	85	31,6	46	1	2,2	318	86	27,0
Bobulové	2	1	50,0	237	90	38,0	33	2	6,1	272	93	34,2
Citrusové	5	0	0,0	1 626	373	22,9	87	16	18,4	1 718	389	22,6
Skořápkové	0	0	0,0	32	22	68,8	0	0	0,0	32	22	68,8
Tropické	1	0	0,0	357	96	26,9	23	3	13,0	381	99	26,0
Celkem	24	1	4,2	3 422	897	26,2	522	43	8,2	3 969	941	23,7
Tuzemsko	19	1	5,3	647	178	27,5	191	5	2,6	858	184	21,4
Dovoz	5	0	0,0	2 775	719	25,9	331	38	11,5	3 111	757	24,3

Pramen: SZPI

K nejčastějším závadám patřilo v roce 2002 opětovné nedodržení mikrobiologických požadavků – výskyt plísní a hnilob, dále pak vady analytické, např. nedodržení minimální hmotnosti či velikosti plodu. Na rozdíl od roku 2001 se v roce 2002 výrazněji zvýšilo relativní zastoupení počtu šarží, označených v rozporu s platnými právními předpisy.

Výsledky rozborů ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě za rok 2002

Ovoce	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		požadavky na jakost		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	39	0,0	626	15,3	77	3,9	1 112	13,0	900	10,3
Peckové	2	0,0	148	34,4	84	2,3	203	15,7	183	23,5
Bobulové	3	0,0	148	35,1	55	5,4	187	19,2	181	25,4
Citrusové	18	5,5	1 037	10,6	77	7,7	1 559	10,6	1 482	15,9
Skořápkové	11	90,9	13	61,5	1	0,0	19	63,1	14	35,7
Tropické	14	21,4	241	19,0	31	3,2	320	15,3	307	15,9
Celkem	87	16,0	2 213	16,4	325	4,6	3 401	12,9	3 068	15,3

Pramen: SZPI

Při kontrole obsahu cizorodých látek bylo v roce 2002 zjištěno celkem 14 šarží ovoce, které nevyhověly požadavkům na obsah reziduí pesticidů.

Přehled zjištěných nevyhovujících šarží z důvodu obsahu nepovoleného množství reziduí pesticidů v roce 2002

Ovoce	PESTICIDY	
	Celkový počet kontrolovaných vzorků	Počet nadlimitních nálezů
Jádrové	66	hrušky CH – azinphos-methyl jablka PL – daminozid, jablka PL – folpet
Peckové	75	meruňky FR – captan, pirimiphos-methyl, meruňky FR – endosulfan
Bobulové	41	jahody ES – chlorpyrifos, hrozny révy vinné IT – methiocarb
Citrusové	75	grepy TR – carbofuran, citrony ES – dicofol, mandarinky IT – dicofol, endosulfan, mandarinky IT – endosulfan, pomeranče GR – parathion methyl, pomeranče TR – parathion methyl
Tropické	31	kiwi IT – chlorothalonil

Pramen: SZPI

Poznámka: CH – Švýcarsko, PL – Polsko, FR – Francie, ES – Španělsko, IT – Itálie, TR – Turecko, GR – Řecko

b) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti ovoce v I. pololetí roku 2003

V I. pololetí roku 2003 bylo kontrolováno celkem 1 351 šarží čerstvého ovoce, z toho 904 šarží z dovozu. V porovnání se stejným obdobím minulého roku byl podíl nevyhovujících výrazněji vyšší u ovoce z dovozu.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v I. pololetí 2003

Ovoce	Výroba			Velkoobchod			Maloobchod			Celkem		
	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%
Jádrové	6	0	0,0	323	7	2,2	424	86	20,3	753	93	12,3
Peckové	1	0	0,0	18	3	16,7	55	17	30,9	74	20	27,0
Bobulové	3	2	66,7	17	1	5,9	53	20	37,7	73	23	31,5
Skořápkové	0	0	0,0	0	0	0,0	3	3	100,0	3	3	100,0
Citrusové	11	4	36,4	69	20	29,0	304	86	28,3	384	110	28,7
Tropické	2	1	50,0	9	0	0,0	53	28	52,8	64	29	45,3
Celkem	23	7	30,4	436	31	7,1	892	240	26,9	1 351	278	20,6
Tuzemsko	23	7	30,4	141	5	3,6	283	61	21,6	447	73	16,3
Dovoz	0	0	0,0	295	26	8,8	609	179	29,4	904	205	22,7

Pramen: SZPI

c) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce v roce 2002

V roce 2002 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 535 vzorků, z toho nevyhovujících bylo 118 vzorků (77 tuzemských a 41 z dovozu). Porovnáním zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u kontrolovaných vzorků lze konstatovat, že četnost závad je nejvyšší v maloobchodní síti. K nejproblematictější skupině náleží skupina sušeného a proslazeného ovoce.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za rok 2002

Ukazatel	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Tuzemsko	84	26,2	19	10,5	180	28,3	2	100,0	285	27,0
Dovoz	4	25,0	28	17,9	217	16,1	1	0,0	250	16,4
Celkem	88	26,1	47	14,9	397	21,7	3	66,7	535	22,1

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Kontrola zpracovaného ovoce byla zaměřena zejména na zdravotní nezávadnost výrobků. Z hlediska přídavných látek patřilo k problémovým komoditám především sušené a proslazené ovoce, u kterého bylo častým nedostatkem překročení nejvyššího přípustného množství pro oxid siřičitý, a to u pěti výrobků (proslazeného ananasu, papayi a sušených meruněk). Podle vyhlášky č. 53/2002 Sb. je u skupiny proslazeného dosoušeného ovoce přítomnost oxidu siřičitého již povolena.

Jako nevyhovující, z hlediska překročení přípustného množství pro syntetická barviva (žlutá SY, tartrazin, brilantní modř FCF), bylo vyhodnoceno celkem pět výrobků proslazeného ananasu. U brusinkového kompotu bylo zjištěno překročení nejvyššího přípustného množství pro kyselinu benzoovou.

Z hlediska kontaminujících látek bylo u čtyř vzorků jablečné dětské přesnídávky zjištěno překročení hodnoty speciálního množství pro patulin; v jednom případě u rozinek byla zjištěna nepovolená přítomnost pesticidu endosulfanu.

Porušení mikrobiologických ukazatelů spočívalo ve zjištění plísni viditelných pouhým okem u sušených fíků (dovoz Řecko), u jednoho vzorku sušených meruněk z tuzemska byl překročen limit kvasinek, u dvou výrobků pro kojeneckou výživu došlo k porušení obchodní sterility.

Nesplnění jakostních požadavků spočívalo ve zjištění nižší refraktometrické sušiny u džemů a marmelád, sušených švestek a meruněk (tuzemsko, Turecko). Nesplnění minimálního podílu ovocné složky bylo zjištěno u jahodových džemů a marmelád (tuzemsko, Polsko a Rakousko). U dvou kompotů broskvového a meruňkového (dovoz Řecko) byl prokázán nižší pevný podíl ovoce, než bylo deklarováno na obalu.

Při senzorickém hodnocení byla zjištěna neodpovídající konzistence a vzhled u mražených výrobků tuzemské výroby (švestky, jahody, maliny, borůvky, ostružiny). U devíti výrobků tuzemské výroby (rozinky, papaya, mango, sušené švestky, meruňky a jablka) byla zjištěna přítomnost živých škůdců. Při kontrole obalů zpracovaného ovoce byl zjištěn nevyhovující obal u sedmi výrobků tuzemské výroby, a to u meruňkového a malinového džemu a švestkových povidel. U pěti balení tropických ovocných sušených směsí tuzemské výroby (tropická směs, banánové plátky, papaya) bylo nevyhovující uzavření obalu pomocí spony.

Z hlediska označování byly shledány nejčastěji problémy při uvádění povinného údaje o datu použitelnosti a datu minimální trvanlivosti. U několika výrobků sušeného ovoce byla uvedena pouze hmotnost, dále nedostatečně označené bylo také zmrazené ovoce ze Slovenska. U proslazeného tropického ovoce bylo problematické též označení skupiny výrobků, které bylo i přes přídavek cukru v několika případech označeno jako „sušené“, u některých vzorků nebyl přidaný cukr uveden ani ve složení. U broskvového a meruňkového kompotu neodpovídal zjištěný pevný podíl údajům deklarovaným na obale pro spotřebitele (dovoz Řecko).

Mezi frekventované závady patřila absence údajů v českém jazyce, jednalo se zejména o marmelády z Německa, kompoty ze Slovenska, proslazené ovoce z Itálie a sušené fíky z Řecka. Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek skladování (zejména nevhodná skladovací teplota) u zmražených švestek a jahod.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2002

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Ovoce	77	23,4	71	7,0	357	3,6	117	30,8	122	45,1

Pramen: SZPI

d) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce za I. pololetí 2003

V průběhu I. pololetí roku 2003 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 143 vzorků, jako nevyhovující bylo vyhodnoceno 19 vzorků. Nejvíce problematická byla shledána opět skupina ovocných pomazánek. Z hlediska zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování byla nejvyšší četnost závad ve velkoobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za I. pololetí 2003

Ukazatel	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Tuzemsko	20	0,0	0	0,0	33	9,1	0	0,0	53	5,7
Dovoz	16	6,2	34	32,4	40	10,0	0	0,0	90	17,8
Celkem	36	2,8	34	32,4	73	9,6	0	0,0	143	13,3

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Při kontrole zpracovaného ovoce z hlediska zdravotní nezávadnosti byla v uvedeném období u několika vzorků džemů, dovezených z Řecka, zjištěna přítomnost kyseliny benzoové a sorbové, které tyto výrobky nesmí obsahovat. Dále u jahodového a třešňového džemu z Řecka byla prokázána nepovolená přítomnost syntetických barviv (ponceau 4R).

Dále byla zjištěna u jahodové marmelády z Rakouska nižší refraktometrická sušina a u jahodové marmelády nesplnění minimálního podílu ovocné složky. Pro nižší obsah kyseliny citrónové nevyhověl broskvový a višňový džem z Řecka.

Při senzorickém hodnocení byla zjištěna neodpovídající konzistence a vzhled, stejně jako neodpovídající barva, u hruškového kompotu tuzemské výroby. U jednoho výrobku z dovozu (sušené fíky z Turecka) byla zjištěna přítomnost živých škůdců. Jako nevyhovující byly vyhodnoceny sušené fíky z Íránu, kde po rozřezání plodů byly zjištěny zbytky mrtvých škůdců.

Z hlediska označování patřilo mezi nedostatky neuvedení povinného údaje o názvu podskupiny. Jako nevyhovující bylo vyhodnoceno šest výrobků, a to džemy z Německa, nedostatečně označené byly rozinky z Jihoafrické republiky, sušené švestky a brusiny z tuzemska.

SVĚTOVÝ TRH

Světová produkce ovoce

Podle databáze FAOSTAT zaznamenala celková světová produkce ovoce v roce 2002 mírný nárůst oproti předchozímu roku, v zemích Evropy vlivem nepříznivého průběhu počasí došlo naopak k poklesu produkce.

Produkce ovoce ve světě a v Evropě (tis. t)

Druh ovoce	Svět			Evropa		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Jablka	59 155,5	58 146,2	57 094,9	17 625,4	16 820,6	15 820,5
Hrušky	16 756,4	16 707,0	17 115,2	3 971,8	3 467,3	3 626,0
Kdoule	382,1	369,6	383,7	57,3	55,8	55,3
Třešně	1 898,0	1 851,3	1 787,3	1 018,9	941,3	921,0
Višně	932,6	1 012,3	882,9	617,6	649,3	650,7
Meruňky	2 752,9	2 560,2	2 708,0	847,8	741,3	810,9
Broskve, nektarinky	13 195,3	13 476,3	13 815,2	4 479,5	4 432,3	4 639,9
Švestky, slívy	9 075,9	9 291,7	9 314,7	2 751,3	2 771,6	2 661,2
Ostatní peckové	371,1	389,1	373,1	34,0	33,8	26,6
Banány	66 899,9	67 941,5	69 832,4	431,4	449,6	446,6
Plantejny	30 414,4	31 178,1	32 211,4	0	0	0
Pomeranče	65 924,1	62 198,2	64 128,5	5 821,6	5 930,4	6 180,8
Mandarinky	16 516,2	18 380,6	18 792,9	2 581,7	2 462,2	2 775,3
Citrony	11 065,5	11 360,7	11 227,2	1 713,7	1 797,9	1 655,4
Grapefruity	5 448,9	5 129,9	4 979,8	49,9	49,9	53,4
Ostatní citrusové	5 258,6	5 429,6	5 376,8	28,0	27,6	27,6
Rybíz	651,9	649,6	653,4	646,5	644,3	648,4
Maliny	384,2	383,8	414,0	308,9	311,2	341,7
Angrešt	178,3	172,9	177,7	178,3	172,9	177,7
Borůvky	231,9	234,2	207,2	35,6	41,9	29,0
Brusinky	304,3	289,1	303,5	12,0	11,0	11,0
Jahody	3 267,8	3 147,4	3 237,5	1 341,8	1 368,1	1 276,2
Bobulové ostatní	515,8	525,1	556,6	39,1	36,9	36,5
Hrozný	64 435,1	61 167,4	61 018,2	32 487,5	30 062,4	28 739,8
Fíky	1 098,1	1 027,6	1 081,4	201,3	213,6	207,7
Mango	24 625,6	26 106,1	25 754,5	0	0	0
Avokádo	2 629,9	2 690,1	2 701,4	70,1	79,9	82,6
Ananas	14 405,3	14 566,8	14 853,3	2,0	2,0	2,0
Datle	6 180,1	6 409,3	6 259,7	10,7	11,0	11,0
Persimony	2 306,9	2 290,6	2 328,9	50,0	50,0	50,0
Kešu	1 568,0	1 618,0	1 668,0	0	0	0
Kiwi	1 020,0	1 048,6	1 001,1	526,6	522,3	495,2
Papáje	5 696,0	6 091,0	5 950,7	0	0	0
Plody rohovníku	225,0	201,5	210,4	170,9	150,3	158,7
Tropické ovoce ost.	13 763,9	13 847,4	14 203,7	35,0	35,0	35,0
Ovoce čerstvé ost.	21 492,1	22 839,3	22 898,5	800,9	740,4	782,1
Celkem	471 027,7	470 728,3	475 503,9	78 947,2	75 084,0	73 435,8

Pramen : FAOSTAT Database Results

Poznámka: rok 2002 – předběžné odhady

Produkce jablek ve světě

Podle dostupných informací se v roce 2005 předpokládá zvýšení světové produkce jablek až na 66 mil. t a 71 mil. t v roce 2010. Největší vliv na zvyšování produkce bude mít pravděpodobně Čína, kde je dostatek ploch na nové výsadby a kde se předpokládá produkce v roce 2005 ve výši 25,5 mil. t a v roce 2010 až 27,6 mil. t. Sady, patřící převážně soukromým vlastníkům, jsou většinou založené v 80. letech a v současnosti jsou v plné plodnosti. Nejvíce zastoupenou odrůdou ve výsadbách je odrůda Fuji (60 % a v některých oblastech dokonce 85 %), následuje Červená hvězda (podobná typu odrůdy Red Delicious), odrůda Gala s lokálními názvy jako Teng Mu č. 1 a Zhuguand.

Naproti tomu v ostatních zemích světa, včetně Evropy, se nebude produkce jablek pravděpodobně zvyšovat tak rychle, jak se předpokládalo v minulých letech. S výraznějším růstem se po letech stagnace počítá v Rusku. Na jižní polokouli (tzn. v jižní Africe, jižní Americe, Novém Zélandu) se očekává nárůst o 10 % do roku 2005 a o dalších 10 % do roku 2010.

Největším světovým producentem jablek je kromě Číny také USA, Turecko, Itálie, Polsko, Rusko a Francie. Tyto země představují 55% podíl na celkové produkci jablek. V roce 2003 je očekáván mírný nárůst produkce v Číně, Turecku a Rusku na rozdíl od ostatních předních evropských pěstitelů jablek, kde vlivem nepříznivému průběhu počasí dojde k jejímu poklesu.

Přehled o pěstování jablek ve vybraných zemích

Země	2000			2001			2002*		
	plocha tis. ha	produkce tis. t	výnos t/ha	plocha tis. ha	produkce tis. t	výnos t/ha	plocha tis. ha	produkce tis. t	výnos t/ha
SVĚT CELKEM	5 254,8	59 155,5	-	5 250,7	58 146,2	-	5 675,4	57 094,9	-
Z toho:									
EVROPA CELKEM	1 585,8	17 625,3	-	1 587,9	16 820,6	-	1 569,5	15 820,4	-
EU CELKEM	346,9	10 622,8	-	344,5	9 666,1	-	345,2	8 804,5	-
Čína	2 254,8	20 437,1	9,06	2 066,9	20 022,8	9,69	2 500,8	20 434,8	8,17
Írán	147,3	2 141,7	14,54	148,7	2 353,4	15,83	148,7	2 353,4	15,83
Indie	230,0	1 040,0	4,52	240,0	1 230,0	5,12	250,0	1 420,0	5,68
Turecko	107,6	2 400,0	22,30	108,4	2 450,0	22,60	108,6	2 500,0	23,02
Korea	29,1	489,0	16,82	26,3	403,6	15,33	26,3	403,6	15,33
Estonsko	7,2	18,5	2,59	10,5	15,1	1,43	10,5	15,0	1,43
Litevsko	31,0	98,6	3,18	31,3	151,1	4,83	32,0	145,0	4,53
Lotyšsko	8,1	35,4	4,36	8,2	36,1	4,42	8,1	50,3	6,22
Ukrajina	227,6	648,2	2,84	206,0	475,0	2,31	195,0	482,0	2,47
Rusko	425,0	1 832,0	4,31	430,0	1 682,0	3,91	435,0	1 800,0	4,14
USA	173,9	4 682,0	26,92	168,6	4 277,0	25,37	163,9	3 857,0	23,54
Kanada	25,3	542,6	21,47	23,5	465,4	19,80	22,2	460,0	20,72
Argentina	46,0	833,3	18,12	48,0	1 428,8	29,77	53,0	1 000,0	18,87
Chile	35,8	805,0	22,49	35,1	1 135,0	32,34	35,0	1 050,0	30,00
Brazílie	30,0	1 153,3	38,39	30,9	716,0	23,14	31,1	857,8	27,61
Mexiko	54,7	338,0	6,18	61,0	442,7	7,26	58,0	428,2	7,38
Austrálie	19,7	319,6	16,23	19,7	285,0	14,47	25,0	295,0	11,80
Nový Zéland	14,1	620,0	43,93	14,1	485,0	34,36	14,1	537,0	38,05
Japonsko	43,9	799,6	18,21	43,2	930,0	21,53	42,4	911,9	21,51
Egypt	27,2	468,3	17,20	27,4	473,6	17,30	28,7	484,1	16,85
Maroko	27,8	300,0	10,79	26,9	227,8	8,47	25,7	372,5	14,49
Jihoafrická republika	24,0	578,4	24,10	24,0	557,8	23,24	24,0	579,3	24,14

Pramen: FAOSTAT Database Results

Poznámka: * = předběžné odhady

Produkce ovoce v zemích Evropské unie

Produkce jádrového ovoce

V roce 2003 byla úroda jablek velmi poznamenána nepříznivým vývojem počasí. Pozdní mrazy, letní horké počasí a sucho měly negativní dopad na sklizeň jablek, která se podle posledních odhadů pohybuje kolem 6, 68 mil. t (tzn. další pokles oproti odhadům k 1. 8. 2003) a je nejnižší sklizní od roku 1991. Vlivem vysokých teplot a sucha nedosahují plody takové kvality jako např. v minulém roce.

Zatímco celková produkce jablek je očekávána nižší, Německo je jednou z mála zemí, kde bude sklizeň vyšší než v roce 2002, kdy však byla na velmi nízké úrovni. Vyšší sklizeň jablek očekávají i ve Španělsku, Velké Británii a Nizozemsku. Produkce jablek v Itálii se odhaduje nižší až o 15 %. Hlavními příčinami nižších výnosů je především extrémní horké počasí v letních měsících a nedostatek vody na zavlažování. Stejná situace je i ve Francii, kde se celková produkce jablek odhaduje na 1, 88 tis. t, tj. 4% pokles oproti roku 2002. V Řecku očekávají v roce 2003 velmi nízkou sklizeň jablek (cca 200 tis. t) vlivem značného poškození sadů mrazy na severu země, kde je propad produkce téměř 50%. Naproti tomu pozdní mrazy měly jen malý dopad na produkci jablek v Rakousku, resp. Štýrsku, kde k poškození mrazem došlo pouze u senzitivních odrůd, vysazených v nevhodných lokalitách. Značné škody zde však způsobilo rozsáhlé krupobití v srpnu a začátkem září, které zasáhly a poškodily až 40 % sadů.

Z nejvýznamnějších druhů jablek vykazuje propad odrůda Red Delicious (meziročně o 25 %), Golden Delicious (o 7 %), Gala (o 9 %), Jonagold (o 6 %), naopak vyšší sklizeň je u odrůd Gloster, Morgenduft, Boskoop a u nově se rozvíjejících odrůd.

Tržní produkce jablek v EU podle zemí (v tis. t)

Země	Plocha intenzivních sadů v ha	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 (odhad k 1. 8.)
CELKEM	305 800	7 497	7 443	7 394	8 415	8 206	7 528	7 139	6 947
Itálie	73 200	2 025	2 042	2 165	2 196	2 206	2 172	2 171	2 038
Francie	60 800	1 900	2 051	1 750	2 230	2 260	1 938	1 966	1 918
Německo	35 800	878	765	977	1 036	1 131	922	763	867
Španělsko	41 200	849	821	680	837	683	806	646	655
Velká Británie	13 500	248	152	217	256	195	212	124	133
Nizozemsko	18 200	490	470	507	575	500	475	370	385
Belgie	16 700	295	367	407	534	500	337	349	274
Řecko	13 700	372	274	356	257	288	194	244	200
Portugalsko	19 400	257	286	160	295	227	265	300	300
Dánsko	1 800	30	33	29	32	31	29	25	25
Rakousko	8 600	134	162	128	148	161	156	163	152
Švédsko	1 700	19	20	18	19	23	23	20	-

Pramen: EUROFEL databank, Brussels

Poznámka: Plochy sadů jablek jsou v ha pro rok 1997. V období let 1992 – 1997 se plocha jabloňových sadů v EU snížila v průměru o 1,6 % a od roku 1997 do roku 2002 o dalších 2,5 %.

Přehled o naskladnění jablek dle odrůd v zemích EU (t)

Odrůda	k 1. 11. 1997	k 1. 11. 1998	k 1. 11. 1999	k 1. 11. 2000	k 1. 11. 2001	k 1. 12. 2002
Annurca	85 200	71 332	65 000	68 000	69 000	50 000
Boskoopské	49 250	72 181	75 574	76 314	67 150	25 200
Bramley	48 330	74 000	66 000	81 400	65 600	45 000
Braeburn	50 941	57 630	116 944	136 344	142 083	155 200
Coxova	79 291	88 769	87 767	63 820	89 943	29 000
Elstar	168 253	198 642	190 808	200 762	174 873	128 700
Fuji	19 474	16 864	39 906	38 775	42 768	55 600
Gala	69 349	111 633	176 626	205 717	221 249	172 600
Gloster	73 120	68 946	45 456	44 805	37 558	32 000
Golden Del.	1 300 974	1 511 425	1 702 249	1 479 643	1 517 000	1 368 400
Gran. Smith	156 615	220 050	197 031	229 074	191 823	174 800
Idared	77 690	85 099	79 556	91 598	72 110	75 000
Jonagold	377 772	465 505	512 224	466 684	444 888	400 300
Jonathan	354	5 412	3 660	1 427	985	1 000
Morgenduft	50 925	111 608	86 079	78 203	75 000	55 700
Red Delic.	246 906	379 377	468 467	397 458	347 000	278 100
Renety	36 997	56 413	54 260	55 610	48 799	30 000
Ostatní	117 446	219 700	207 303	293 912	179 514	298 000
Celkem	3 008 887	3 818 377	4 174 900	4 100 281	3 428 315	3 374 600
% srovnání	+8	+27	+9	-2	-16	-3

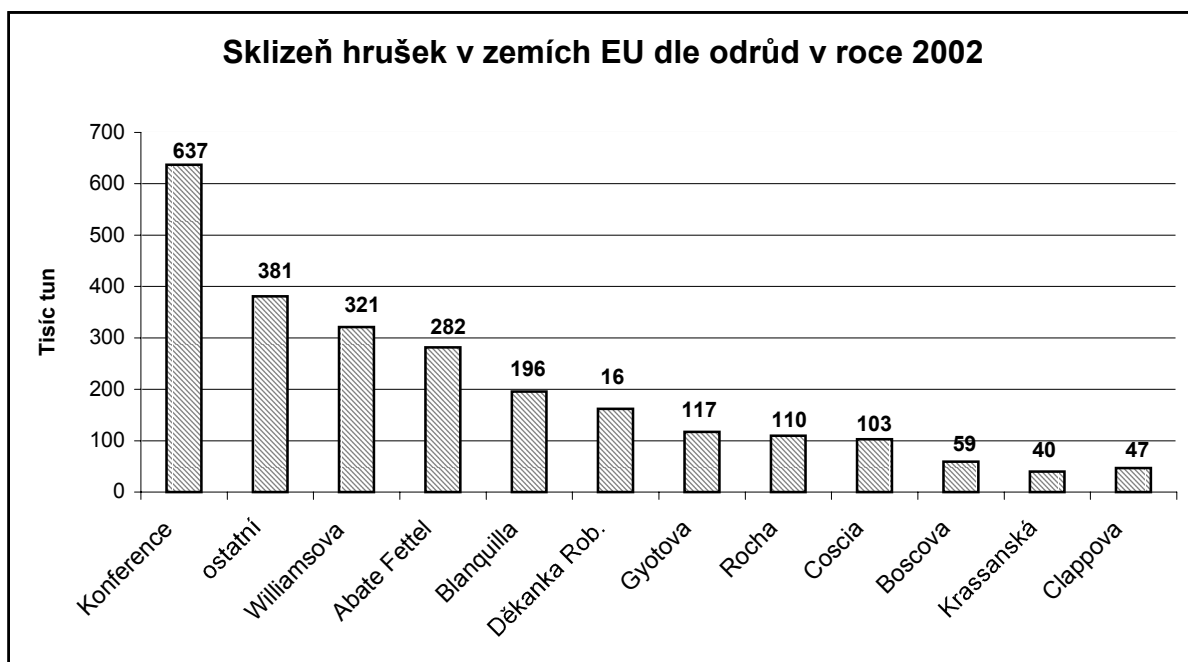
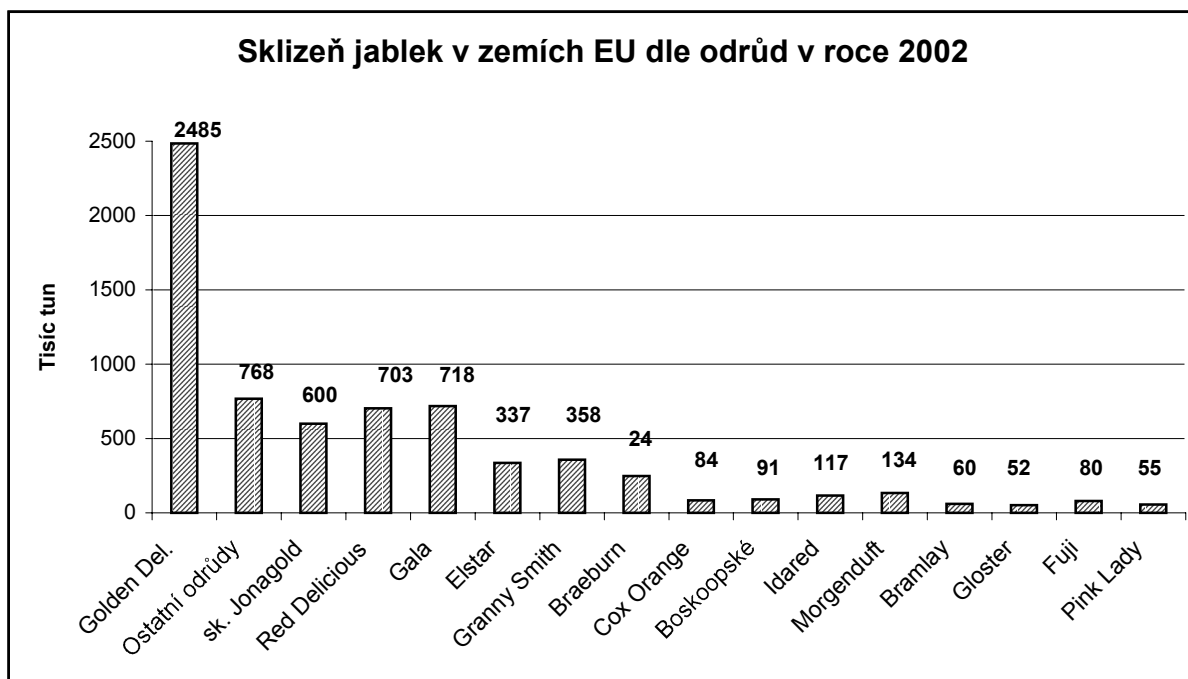
Pramen: CSO Ferrara - Itálie, EUROFEL Brussels, Prognosfruit 2003

Nepříznivý průběh počasí v roce 2003 měl negativní dopad i na produkci hrušek, která je očekávána nižší o 10 %. Nižší sklizeň předpokládají ve Francii, dále v Německu, Belgii a Portugalsku, výjimkou je pravděpodobně pouze Nizozemsko. K největšímu propadu dojde u odrůd Děkanke Robertova, Krassanská, Guyotova, Williamsova a Kristalli. Nárůst nebo stabilitu produkce vykazuje odrůda Boscova Lahvice a Konference.

Tržní produkce hrušek v některých zemích EU (v tis. t)

Země	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 (odhad k 1. 8.)
CELKEM	2 585	2 029	2 388	2 325	2 409	2 141	2 408	2 173
Itálie	1 074	659	1 115	784	876	793	948	877
Francie	331	234	246	288	259	254	237	189
Německo	37	37	55	54	65	47	64	60
Španělsko	650	577	563	682	597	660	603	596
Velká Británie	40	25	25	18	34	33	35	28
Nizozemsko	135	145	140	135	195	70	179	160
Belgie	137	130	151	165	180	89	173	142
Řecko	73	41	67	62	53	47	39	30
Portugalsko	101	174	20	131	142	142	125	88
Švédsko	2	1	1	2	2	1	1	-

Pramen: EUROFEL databank, Brussels

Produkce peckového ovoce

Produkce švestek a slív byla v roce 2003 podle předběžných odhadů průměrná. Vyšší sklizeň v porovnání s rokem 2002 předpokládají v Rakousku, Francii, Španělsku na rozdíl od Německa a Itálie, kde se vlivem jarních mrazů a později značného sucha odhaduje pokles sklizně.

Dlouhodobé sucho a extrémně vysoké teploty značně poznamenaly rovněž produkci třešní a višní (pokles zhruba o 40 – 50 %). Výrazný pokles zaznamenali ve Španělsku, Francii, Německu a Itálii.

Produkce ovoce v Rakousku

Výsledky posledního statistického šetření v roce 2002 ukazují, že rakouští zemědělci se zabývají mnohem intenzivněji pěstováním ovoce pro trh než před několika roky. V uvedeném roce pěstovalo ovoce pro trh 4 600 podniků na zhruba 11 600 ha sadů. Počet podniků, specializovaných na produkci tržního ovoce, klesl proti předchozímu sčítání v roce 1997 o 500 se současným poklesem ploch jejich sadů o 340 ha. Plocha sadů zbývajících podniků se u většiny druhů ovoce nezměnila, výjimku tvoří třešně a višně, jejichž plochy se v důsledku nové výsadby rozšiřovaly. Od roku 1997 se zvýšil počet ovocných stromů o 21 % na 21,7 mil. ks. Vzhledem ke zvýšení počtu ovocných stromů se produkční kapacita tržního ovocnářství (mimo černý bez, broskve a vlašské ořechy), přes pokles pěstitelské plochy, nesnížila. Jádrové ovoce se pěstuje na ploše 7 400 ha (tj. 2/3 ploch), následuje bobulové ovoce na ploše 1 700 ha, peckové ovoce na 1 400 ha, černý bez na 1 100 ha a vlašské ořechy na 74 ha.

Pěstování tržního ovoce v Rakousku je z větší části soustředěno ve spolkové zemi Štýrsko, kde se podle statistiky nachází 68 % všech ovocných sadů. Přes zvýšení počtu ovocných stromů se zde plocha sadů od roku 1997 prakticky nezměnila a dosahuje 7 900 ha. V Dolním Rakousku byl zaznamenán přírůstek plochy ovocných sadů o 1 % na 1 800 ha, zatímco v Horním Rakousku došlo k úbytku výměry o 6 % na 735 ha. Největší omezení plochy ovocných sadů vykázalo Burgenlandsko, kde ubylo 16 % sadů a zůstalo 851 ha. K tak pronikavému omezení plochy ovocných sadů přistoupili zdejší ovocnáři kvůli neuspokojivé ekonomické situaci z nevyužitých ploch bobulovin.

Produkce jablek v tzv. evropských třetích zemích

Celková produkce jablek je pro rok 2003 odhadována na 9,7 mil. t (tj. o 5 % více než v roce 2002). Vyšší úrodu očekávají zejména v Jugoslávii, ve Slovinsku, Chorvatsku, Rusku, Turecku a Polsku. Naopak Česká republika, Maďarsko, Bulharsko, Bělorusko a Švýcarsko očekávají sklizeň jablek slabší.

Na Slovensku a Litvě se nachází značný počet podniků s velkou výměrou ovocných sadů, v Maďarsku, ČR a Slovinsku převažují středně velké podniky. V Polsku je až 80 % jablek pěstováno v soukromých malých farmách, pěstováním se zabývá až 800 tisíc pěstitelů, z nichž více než 95 % vlastní sady o výměře menší než 1 ha. Pouze kolem 2 tisíc polských pěstitelů má moderní sady jabloní.

Největším vývozcem konzumních jablek v rámci kandidátských zemí je Polsko, přičemž hlavními odbytišti je Rusko, Bělorusko a Ukrajina. Naproti tomu ČR, Slovensko a Litevsko jsou významnými vývozcí jablek pro průmyslové zpracování, a to zejména do Německa a Rakouska. Ačkoliv se moštová jablka pěstují i v Polsku a Maďarsku, jsou zde především zpracovávána na jablečné koncentráty.

Produkce konzumních jablek v tzv. evropských třetích státech (tis. t)

Země	1999	2000	2001	2002	2003 (odhad)
ČR	143	195	141	163	143
Estonsko*	11	10	15	15	18
Maďarsko	443	695	605	527	488
Litevsko*	110	100	155	120	180
Lotyšsko*	70	30	36	50	60
Polsko*	1 604	2 000	2 484	2 168	2 300
Slovensko*	89	108	77	79	91
Slovinsko	56	59	,8	42	62
Celkem kandidátské země	2 526	3 198	3 551	3 164	3 342

Pokračování tabulky na další straně

Země	1999	2000	2001	2002	2003 (odhad)
Bělorusko	160	200	170	280	120
Bulharsko	110	92	78	73	58
Chorvatsko	22	30	10	21	43
Makedonie	62	60	65	62	50
Moldavsko	200	250	200	240	270
Rusko	965	1 300	*1 850	*2 350	*2 650
Jugoslávie	94	92	67	39	107
Švýcarsko	144	167	124	147	132
Turecko	2 500	2 400	2 450	2 355	2 573
Ukrajina	450	648	475	482	360
Celkem ostatní evropské státy	4 707	5 239	5 488	6 049	6 362

Pramen: EUROFEL databank, Brussels

Poznámka: * údaje včetně extenzivních sadů

V **Polsku** odhadují celkovou produkci ovoce v roce 2003 o 3 % vyšší než v předchozím roce v objemu 3,1 mil. t. Zvýší se zejména produkce jablek, třešní, višní a rybízů, zatímco u hrušek, jahod, švestek a malin dojde k poklesu. Od 90. let sady višní expandují, i když se v roce 2002 jejich výměra snížila na cca 39 tis. ha. Velký podíl višní (kolem 40 %) se používá na zpracování a na export ve zmrazeném stavu. Export čerstvých višní se pohybuje v rozmezí 5 – 10 tis. t. Produkce drobného ovoce (jahod a malin) v roce 2003 zřejmě poklesne o cca 6 % na objem 392 tis. t. Naproti tomu u černého rybízu se odhaduje rekordní sklizeň v objemu 140 tis. t.

V Polsku je zpracováváno zhruba 63 % celkové produkce ovoce, a to především jablka, višně a drobné ovoce. Výroba ovocných konzerv a nápojů stále roste. Z hlediska struktury hotových výrobků je ovoce zpracováno z 51 % na nápoje a šťávy, ze 14 % na koncentráty a 21 % na mražené výrobky. Téměř 90 % exportu ovocných výrobků směřuje do zemí EU.

Produkce ovoce v Polsku (tis. t)

Druh	1999	2000	2001	2002	2003 (odhad)
Produkce celkem	2 387	2 246	3 413	3 018	3 122
Jablka	1 604	1 450	2 434	2 168	2 300
Hrušky	67	82	77	92	80
Švestky	91	107	132	103	100
Višně	145	140	180	173	180
Třešně	35	39	45	41	45
Bobulové ovoce	429	409	523	415	392
Jahody	178	171	242	153	115
Maliny	43	40	45	45	40
Rybízy	153	147	175	158	180
Angrešt	32	29	30	22	22

Pramen: GUS a Dr. A. Holeywiski a Prof. E. Makosz, Agra Europe

V **Rumunsku** je dodnes ovocnářství, kde dominantní postavení zaujímají švestky, jablka a hrozny pro výrobu vína, v těžké situaci kvůli zemědělsko-politickým změnám. Nedostatek financí a privatizace velkých státních farem silně utlumil tento sektor, kde celková výměra pro pěstování ovoce činí 1,55 mil. ha (včetně vinic), což je relativně značný potenciál. Sady v mnoha regionech jsou státem velmi zanedbané, občasné pokusy malých farmářů podpořit tento druh zemědělství jsou neúspěšné vzhledem k nedostatku finančních prostředků. Avšak v poslední době se zřizují organizace producentů, což napomáhá k marketingu domácí produkce a ochraně domácího trhu vůči dovozům ovoce a zeleniny z EU. Problémem zůstává nedostatek tržních odrůd stejně jako nedostatek vhodné skladovací kapacity.

OCHRANA TRHU OVOCE V EU

Ochrana trhu ovoce pomocí institucionálních cen (minimálních dovozních cen, referenčních cen a předepsaných vstupních cen) má v EU dlouholetou tradici.

Hlavní nařízení ES o společné organizaci trhu ovoce a zeleniny jsou:

- Registrace organizace producentů a sdružení organizací producentů, stahování nadprodukce z trhu
- Nařízení Rady ES č. 2200/1996
- Nařízení Komise ES č. 659/1997
- Nařízení Komise ES č. 1492/1997
- Nařízení Komise ES č. 1432/2003
- Poskytování dočasných finančních podpor pěstitelům ovoce a zeleniny
- Nařízení Rady ES č. 2200/1996
- Nařízení Komise ES č. 1433/2003
- Licence pro čerstvé ovoce a zeleninu
- Nařízení Rady ES č. 2200/1996
- Nařízení Komise ES č. 1291/2000
- Nařízení Komise ES č. 1961/2001
- Nařízení Komise ES č. 565/2002
- Vývozní subvence pro čerstvé ovoce a zeleninu
- Nařízení Rady ES č. 2200/1996
- Nařízení Komise ES č. 565/1980
- Nařízení Rady ES č. 386/1990
- Nařízení Komise ES č. 800/1999
- Nařízení Komise ES č. 2090/2002
- Záruky pro čerstvé ovoce a zeleninu
- Nařízení Komise ES č. 2220/1985
- Nařízení Komise ES č. 800/1999
- Nařízení Komise ES č. 565/2000
- Nařízení Komise ES č. 1961/2001
- Nařízení Komise ES č. 1291/2000
- Nařízení Komise ES č. 1433/2003
- Dovozní licence pro banány
- Nařízení Rady ES č. 404/1993
- Nařízení Komise ES č. 896/2001
- Nařízení Komise ES č. 1291/2000

Pro sektor zpracovaného ovoce a zeleniny:

- Nařízení Rady ES č. 2201/1996
- Nařízení Komise ES č. 1535/2003

Informace lze získat na následujících webových stránkách

- EURLEX: <http://europa.eu.int/documents/eur-lex/>
- Webový informační server: <http://isap.vlada.cz>
- Webový server SZIF: <http://www.szif.cz>
- Webový server MZe: <http://www.mze.cz>, úsek zahraniční vztahy, navigace – evropská integrace, kde lze najít seznam předpisů ES souvisejících se sektorem ovoce a zelenina.

Nařízení Komise ES č. 1972/2003, o přechodných opatřeních, které se mají přijmout ve vztahu k obchodu se zemědělskými výrobky z důvodu přistoupení deseti nových států do EU 1. května 2004. Přijetím stanovených opatření by se mělo předejít riziku vychýlení obchodu, které by poškodilo společnou organizaci zemědělských trhů (tzv. stanovení nadbytečných zásob daných produktů). Účinnost do 30. 4. 2007.

Druhy ovoce, na které se vztahují předepsané vstupní ceny, a období pro uplatňování předepsaných vstupních cen v EU v roce 2003

Položka celního sazebníku	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Období uplatňování vstupních cen
0805 10 10 10 30 10 50	Pomeranče sladké, čerstvé 1. 1. – 31. 5. 1. 12. – 31. 12.	35,4 35,4	1.12. – 31. 5.
0805 20 10 0805 20 30, 50, 70, 90	Klementinky, monreales satsumas, mandarinky, tangerinky apod. citrusové plody, čerstvé 1. 1. – konec února 1. 11. – 31. 12. 1. 1. – konec února 1. 11. – 31. 12.	64,9 64,9 28,6 28,6	1. 11. – konec února
0805 30 10	Citrony, čerstvé 1. 1. – 31. 5. 1. 6. – 31. 10. 1. 11. – 31. 12.	46,2 55,8 46,2	1. 6. – 31. 5.
0806 10 10	Hrozny stolní, čerstvé 21. 7. – 31. 10. 1. 11. – 20. 11.	54,6 47,6	21. 7. – 20. 11.*
0808 10 20 10 50 10 90	Jablka konzumní, čerstvá 1. 1. – 30. 6. 1. 7. – 31. 12.	56,8 45,7	1. 7. – 30. 6.
0808 20 50	Hrušky konzumní, čerstvé 1. 1. – 30. 4. 1. 7. – 31. 7. 1. 8. – 31. 10. 1. 11. – 31. 12.	51,0 46,5 38,8 51,0	31. 7. – 30. 4.*
0809 10 00	Meruňky, čerstvé 1. 6. – 20. 6. 21. 6. – 30. 6. 1. 7. – 31. 7.	107,1 87,3 77,1	1. 6. – 31. 7.
0809 20 05 0809 20 95	Višně, třešně čerstvé 21. 5. – 31. 5. 1. 6. – 31. 7. 1. 8. – 10. 8.	149,4 125,4 91,6	21. 5. – 10. 8.
0809 30 10 0809 30 90	Nektarinky, broskve, čerstvé 11. 6. – 20. 6. 21. 6. – 31. 7. 1. 8. – 30. 9.	88,3 77,6 60,0	11. 6. – 30. 9.
0809 40 05	Švestky, čerstvé 11. 6. – 30. 6. 1. 7. – 30. 9.	69,6 69,6	11. 6. – 30. 9.*

Pramen: Celní sazebník EU, Nařízení Komise ES č. 3223 /94 ve znění pozdějších změn

Poznámka: * = s výjimkou hroznů druhu Emperor pol. 08061010 od 1. 1. – 31. 1.,
s výjimkou hrušek pocházejících z přidružených zemí střední Evropy (BG, CZ, SK, HU, PL, RO) určených pro
zpracování od 1. 8. – 31. 10.,
s výjimkou švestek pocházejících z přidružených zemí střední Evropy (BG, CZ, SK, HU, PL, RO) určených pro
zpracování od 31. 7. – 30. 9.

Ochrana trhu průmyslových višní v EU předepsanými vstupními cenami

Položka cel. sazebníku	Popis	Smluvní clo	
		%	+EUR/100 kg č. v.*
0809 20 05	Višně od 21.5. – 31.5.		
	Višně od 1.6. – 15.7.		
	se vstupní cenou EUR/100 kg č. v.		
	– ne nižší než 50,7	12,0	+ 0
	– ne nižší než 49,7, ale nižší než 50,7	12,0	+ 1
	– ne nižší než 48,7, ale nižší než 49,7	12,0	+ 2
	– ne nižší než 47,7, ale nižší než 48,7	12,0	+ 3
0809 20 05	– ne nižší než 46,6, ale nižší než 47,7	12,0	+ 4,1
	– nižší než 46,6	12,0	+ 27,4
0809 20 05	Višně od 16.7. – 31.7.		
	Višně od 1.8. – 10.8.		
	se vstupní cenou EUR/100 kg č. v.		
	– ne nižší než 45,9	12,0	+ 0
	– ne nižší než 45,0, ale nižší než 45,9	12,0	+ 0,9
	– ne nižší než 44,1, ale nižší než 45,0	12,0	+ 1,8
	– ne nižší než 43,1, ale nižší než 44,1	12,0	+ 2,8
0809 20 05	– ne nižší než 42,2, ale nižší než 43,1	12,5	+ 3,7
	– nižší než 42,2	12,5	+ 27,4

Pramen: Celní sazebník EU

Poznámka: * č. v. – čistá váha

Minimální dovozní ceny v EU pro bobulové ovoce ke zpracování původem z ČR

Položka celního sazebníku	Popis	Minimální dovozní cena EUR/100 kg č. v.
0810 20 10	Maliny, čerstvé	63,1
0810 30 10	Černý rybíz, čerstvý	38,5
0810 30 30	Červený rybíz, čerstvý	23,3
0811 10 90	Zmrazené jahody, bez přídavku cukru nebo jiných sladidel, celé ovoce	75,0
0811 10 90	Zmrazené jahody, bez přídavku cukru nebo jiných sladidel, ostatní	57,6
0811 20 19	Zmrazené maliny, s obsahem cukru nebo jiných sladidel nepřesahujícím 13 % hm., celé ovoce	99,5
0811 20 19	Zmrazené maliny, s obsahem cukru nebo jiných sladidel nepřesahujícím 13 % hm., ostatní	79,6
0811 20 31	Zmrazené maliny, bez cukru nebo jiných sladidel, celé ovoce	99,5
0811 20 31	Zmrazené maliny, bez cukru nebo jiných sladidel, ostatní	79,6
0811 20 39	Zmrazený černý rybíz, bez cukru, bez stopky	62,8
0811 20 39	Zmrazený černý rybíz, bez cukru, ostatní	44,8
0811 20 51	Zmrazený červený rybíz, bez cukru, bez stopky	39,0
0811 20 51	Zmrazený červený rybíz, bez cukru, ostatní	29,5

Pramen: Rozhodnutí Rady ES č. 2003/298/EC

Množstevní limity stanovené pro kompenzace

Druh	1997/1998	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002	od 2002
Jablka, hrušky	50 %	45 %	40 %	30 %	20 %	8,5 %
Citrusy	35 %	30 %	25 %	20 %	15 %	10 %
Nektarinky, meruňky, hrozny, broskve	50 %	45 %	40 %	30 %	20 %	10 %

Pramen: Nařízení Rady ES č. 2200/96

Kompensace za stažení z trhu poskytované Společenstvím (EUR/100 kg) v jednotlivých marketingových rocích

Druh	1997/1998	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002	od 2002
Jablka	10,69	10,32	9,94	9,56	9,18	8,81
Hrozny	10,69	10,15	9,62	9,08	8,55	8,02
Meruňky	18,90	17,95	17,01	16,06	15,12	14,17
Nektarinky	17,39	16,52	15,65	14,78	13,91	13,04
Broskve	14,65	13,92	13,18	12,45	11,72	10,99
Pomeranče	14,33	14,26	14,20	14,13	14,07	14,00
Mandarinky	16,15	15,52	14,89	14,26	13,63	13,00
Klementinky	12,74	12,79	12,84	12,90	12,95	13,00
Satsumy	10,49	10,99	11,49	12,00	12,50	13,00
Citrony	13,37	13,30	13,22	13,15	13,07	13,00

Pramen: Nařízení Rady ES č. 2200/96

Členské státy EU mohou stanovit maximální úroveň celkové kompenzace nebo její části, tj. kompenzačního příplatku, hrazeného z operačního fondu odbytové organizace, vyplácené pěstitelům za stažení jejich ovoce z trhu. Podmínkou ovšem je, že součet části kompenzace, hrazené přímo Společenstvím, a části kompenzace, hrazené odbytovou organizací, nesmí převýšit maximální úroveň ceny za stažení výrobku z trhu platné v tržním roce 1995/96.

Maximální možná celková kompenzace za stažení výrobků z trhu (EUR/100 kg)

Druh	Max. cena 1995/96	Maximální úroveň kompenzačního příplatku					
		1997/1998	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002	od 2002/2003
Jablka	15,04	4,35	4,73	5,10	5,48	5,86	6,23
Hrozny	15,45	4,76	5,29	5,83	6,36	6,90	7,43
Meruňky	23,36	4,46	5,41	6,35	7,30	8,24	9,19
Nektarinky	25,43	8,04	8,91	9,78	10,65	11,52	12,39
Broskve	22,53	7,88	8,61	9,35	10,08	10,81	11,54
Hrušky	14,83	4,65	5,01	5,37	5,73	6,09	6,44
Pomeranče	15,85	1,52	1,59	1,65	1,72	1,78	1,85
Klementinky	13,70	0,96	0,91	0,86	0,80	0,75	0,70
Citrony	17,26	3,89	3,96	4,04	4,11	4,19	4,26

Pramen: Nařízení Rady ES č. 1490/98, platnost od 16. 7.1998

PRODUKCE OVOCE V ČR

Od roku 2002 došlo v rostlinné výrobě ke změně ve statistickém zjišťování, jehož základem jsou výsledky celoplošného strukturálního zemědělského sčítání Agrocensus 2000, které zahrnuje veškeré hospodařící subjekty v zemědělství, vymezené prahovými hodnotami, tj. výměrou od 1 ha zemědělské půdy a doplňkovými měřítky (**od výměry 1 500 m² pěstovaných intenzivních plodin – sadů, květin, venkovní zeleniny, 1 000 m² vinic, 300 m² plochy skleníků a pařenišť**). Těmito prahovými hodnotami je určena struktura a rozměr našeho zemědělství, který se tak stává srovnatelným s evropskými statistickými standardy i kritérii platnými v zemích EU. **Upouští se tak od dosavadního způsobu zjišťování, který kombinoval výsledky šetření dat z předložených výkazů zpravodajskými jednotkami a z kvalifikovaného odhadu struktury pěstebních ploch plodin u zahrádkářů a drobných pěstitelů, se současným přihlédnutím k celkové výměře zemědělské a orné půdy vykazované v katastru nemovitostí.**

Na základě této metodiky dosahuje výměra ovocných sadů v ČR k 31. 5. 2003 podle údajů ČSÚ 20 826 ha. Největší plochy sadů se nacházejí v kraji Jihomoravském (5 161 ha) a Středočeském (3 534 ha), následuje kraj Ústecký (2 841 ha) a Královéhradecký (2 154 ha).

Celková sklizeň ovoce v ČR se v marketingovém roce 2002/03 zvýšila o 30,7 % a dosáhla objemu 429,8 tis. t. Na rozdíl od předchozího marketingového roku došlo zejména u jablek, broskví, meruněk a višní k nárůstu produkce; výrazný propad byl zaznamenán u hrušní a rybízů.

Celkový počet stromů, keřů v ČR (ks)

Ovocný druh	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Jabloně	19 729 517	19 783 975	19 873 847	19 843 266	19 590 207	19 112 332	18 347 914	9 334 418 ³⁾
Hrušně	2 321 157	2 347 245	2 377 056	2 369 385	2 293 207	2 152 421	1 339 570	373 681 ³⁾
Broskvoně	1 051 471	990 243	944 037	903 022	960 866	816 693	887 229	578 787 ²⁾
Meruňky	1 235 137	1 208 294	1 180 274	1 168 311	1 109 218	989 614	1 460 582	466 099 ²⁾
Švestky pravé	3 670 245	3 662 091	3 702 253	3 687 348	3 482 822	3 223 209	3 194 397	234 983 ³⁾
Třešně	1 630 443	1 639 329	1 623 248	1 613 217	1 538 869	1 467 515	1 380 303	442 126 ²⁾
Višně	1 182 314	1 185 802	1 205 932	1 195 959	1 236 167	1 220 338	1 746 212	880 108 ²⁾
Ostatní švestky, slívy, renklódy	861 647	880 886	908 607	890 872	848 453	782 181	839 837	
Angrešt	4 331 389	4 272 262	4 170 565	4 072 336	3 887 466	3 580 857	2 753 608	129 072 ¹⁾
Rybíz	12 906 063	12 689 517	12 392 805	12 077 530	11 817 545	11 458 524	12 431 982	3 962 152 ¹⁾
Ořešáky vlašské	872 790	876 721	886 756	885 878	854 191	813 635	771 369	34 055 ³⁾
POČET CELKEM (bez jahod)	49 792 173	49 536 365	49 265 378	48 707 124	47 619 011	45 617 318	45 153 003	
Jahody (ha)	3 097	3 005	2 948	2 899	2 863	2 240	2 162	357 ²⁾
Maliny (ha)	318	334	338	309	317	215	-	-

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Rok 2002 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Rok 2003 - údaje pouze za zemědělský sektor bez dopočtu domácností,

¹⁾ odhad ČSÚ k 20. 6. 2003, ²⁾ odhad ČSÚ k 15. 7. 2003, ³⁾ odhad ČSÚ k 15. 9. 2003

- údaj není ČSÚ sledován

Celková sklizeň ovoce v ČR (t)

Ovocný druh	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Jablka	251 436	291 007	283 148	264 092	339 431	221 164	316 816	144 181 ³⁾
Hrušky	18 971	19 954	24 688	23 007	25 183	16 339	13 780	3 449 ³⁾
Broskve	7 975	7 263	7 066	6 932	11 197	4 764	9 196	6 817 ²⁾
Meruňky	15 944	7 860	5 515	10 153	7 445	3 738	4 281	7 353 ²⁾
Švestky pravé	26 272	32 420	18 588	16 568	14 019	18 114	19 357	2 843 ³⁾
Třešně	12 173	10 457	13 488	14 050	13 613	12 194	10 289	3 571 ²⁾
Višně	8 875	6 646	8 108	9 158	9 928	9 623	18 194	9 189 ²⁾
Ostatní švestky, slívy, renklódy	5 652	6 130	5 062	4 300	4 261	4 942	5 892	
Angrešt	10 062	8 532	8 805	8 352	6 824	4 816	4 091	144 ¹⁾
Rybíz	25 042	20 543	19 890	22 792	18 089	16 597	13 487	4 072 ¹⁾
Ořechy vlašské	6 004	3 723	5 379	6 199	6 465	5 445	4 036	479 ³⁾
OVOCE CELKEM (bez jahod a malin)	388 406	414 535	399 717	385 602	456 455	317 736	419 418	
Jahody	16 396	16 606	12 854	14 169	12 547	10 589	10 407	1 208 ²⁾
Maliny	824	756	741	700	727	488	-	-

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Rok 2002 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Rok 2003 – údaje pouze za zemědělský sektor bez dopočtu domácností,

¹⁾ odhad ČSÚ k 20. 6. 2003, ²⁾ odhad ČSÚ k 15. 7. 2003, ³⁾ odhad ČSÚ k 15. 9. 2003

- údaj není ČSÚ sledován

Výnos ovoce v ČR v kg/strom, keř

Ovocný druh	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Jabloně	12,74	14,71	14,25	13,31	17,33	11,57	17,27	15,45 ³⁾
Hrušně	8,17	8,50	10,38	9,71	10,98	7,59	10,29	9,23 ³⁾
Broskvoně	7,58	7,33	7,48	7,68	11,65	5,83	10,36	11,78 ²⁾
Meruňky	12,91	6,50	4,67	8,69	6,71	3,78	2,93	15,78 ²⁾
Švestky pravé	7,16	8,85	5,02	4,49	4,03	5,62	6,06	12,10 ³⁾
Třešně	7,47	6,38	8,31	8,71	8,85	8,31	7,45	8,08 ²⁾
Višně	7,51	5,60	6,72	7,66	8,03	7,89	10,42	10,44 ²⁾
Ostatní švestky, slívy, renklódy	6,56	6,96	5,57	4,83	5,02	6,32	7,02	
Angrešt	2,32	2,00	2,11	2,05	1,76	1,34	1,49	1,13 ¹⁾
Rybíz	1,94	1,62	1,60	1,89	1,53	1,45	1,08	1,03 ¹⁾
Ořešáky vlašské	6,88	4,25	6,07	7,00	7,57	6,69	5,23	14,07 ³⁾
Jahody (t/ha)	5,29	5,53	4,36	4,89	4,38	4,73	4,81	3,38 ²⁾
Maliny (t/ha)	2,59	2,26	2,19	2,27	2,29	2,27	-	-

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Rok 2002 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Rok 2003 – údaje pouze za zemědělský sektor bez dopočtu domácností,

¹⁾ odhad ČSÚ k 20. 6. 2003, ²⁾ odhad ČSÚ k 15. 7. 2003, ³⁾ odhad ČSÚ k 15. 9. 2003

- údaj není ČSÚ sledován

Produkce ovoce pro samozásobení je velmi významnou součástí našeho ovocnářství. V roce 2002 bylo takto sklizeno a použito pro vlastní potřebu (v čerstvém i zpracovaném stavu) přibližně 120 tis. t ovoce (+41 % proti roku 2001). Toto významné meziroční zvýšení ovlivnila zejména vysoká sklizeň jablek z neintenzivních sadů a zahrad, která má periodický dvouletý cyklus.

Stav ovocných dřevin a vývoj na trhu v ČR v průběhu marketingového roku 2002/03

Zimní období 2002/03 začalo po dlouhodobých vydatných dešťových srážkách, což vedlo k trvalému přemokření půdního profilu. Začátkem listopadu došlo k výraznému poklesu teplot a později od začátku prosince k dlouhodobému promrznutí půdního profilu. Tento velký teplotní zlom vedl k velmi rychlému ukončení vegetace a k ukončení přijímání vody kořeny.

Při lokálních přivalových deštích s boufkami v měsíci červnu 2003 došlo k mírnému poškození plodů kroupami a také k lokálnímu silnému infekčnímu tlaku houbových chorob, především strupovitosti jabloní.

Násada květních pupenů byla nejlepší u meruněk, broskvoní, částečně u jabloní a drobného ovoce. Odkvět kromě meruněk byl však průměrný až neuspokojivý. Jarní mrazíky ovlivnily sklizeň ovoce jen velmi málo, větší negativní dopad na objem sklizně a na jakost plodů měly pozdější dlouhodobé vysoké teploty a sucho. Tento průběh počasí vytvořil příznivé podmínky pro silné výskyty škůdců zejména obaleče jablečného, vlnatky krvavé, dále mšice jabloňové, jitrocelové a makové v první polovině vegetačního období, podobně jako svilušky a roztoči na slivoních a švestkách ve druhé polovině vegetace.

Jabloně a hrušně

U jabloní byla zaznamenána poměrně dobrá násada květních pupenů prakticky u všech odrůd, avšak částečně špatný odkvět způsobil snížení nasazení mladých plůdků, především u odrůd Golden Delicious, Spartan, Rubín a též u odrůdy Idared. Nedostatek srážek a vysoké teploty postupně zpomalily dynamiku narůstání plodů zejména v ovocných sadech bez možnosti doplňkové závlahy. Proti předchozím letům bylo zjištěno mnohem větší hospodářské poškození plodů slunečním úžehem, a to jak na jižní Moravě, tak i ve středních a východních Čechách. K poškození plodů krupobitím došlo v některých lokalitách východočeské, severomoravské a jihomoravské pěstitelské oblasti, což

bylo příčinou snížení kvality plodů a poklesu sklizně. Nejvyšší výnosy budou pravděpodobně zaznamenány u odrůd Gloster, Šampion a Idared, nejnižší u letních a podzimních odrůd jablek a dále u odrůd Golden Delicious, Rubín a Spartan.

Podobný vývoj vegetace je i u hrušní.

Třešně a višně

Násada květních pupenů byla dobrá, odkvět byl poměrně rychlý, za suchého a teplého počasí docházelo k zasychání blizen a horšímu opylení květů zejména u pozdních odrůd třešní. Byl zaznamenán zvýšený výskyt mšic a částečně vrtule třešňové. V období sklizně pozdních odrůd třešní způsobily dešťové přehánky v některých lokalitách moniliovou hnilobu plodů.

Meruňky a broskvoně

Násada květů u meruněk byla nejvyšší za posledních 10 let. Květy i mladé plůdky meruněk i broskvoní nebyly poškozeny pozdními jarními mrazíky, také infekce houby *Monilia laxa* nezpůsobila významné poškození květů, letorostů či větviček. Hospodářské poškození bylo zaznamenáno pouze v sadech, kde nebyla věnována potřebná pozornost fungicidní ochraně.

Odkvět i násada mladých plůdků u broskvoní byly v intencích dlouhodobého normálu. Menší problémy se vyskytly s pozdní infekcí kadeřavosti listů především v sadech s nízkou úrovní chemické ochrany. Výrazný srážkový deficit a velmi teplé období v průběhu vegetace způsobilo výrazné snížení hmotnosti i urychlené zrání plodů a zkracování časových odstupů mezi sklizněmi jednotlivých odrůd, což způsobovalo značnou kumulaci sklizně. Velká část produkce broskví byla použita k průmyslovému zpracování.

Švestky a slivoně

Násada mladých plůdků byla dobrá u pološvestek, zatímco u Domácí švestky je sklizeň mírně pod dlouhodobým průměrem. Výskyt mšic a roztočů byl abnormální a také intenzita letu obaleče švestkového byla velmi vysoká. Nepříznivý průběh počasí během vegetace snížil hmotnost plodů a tím i výnos.

Drobné ovoce

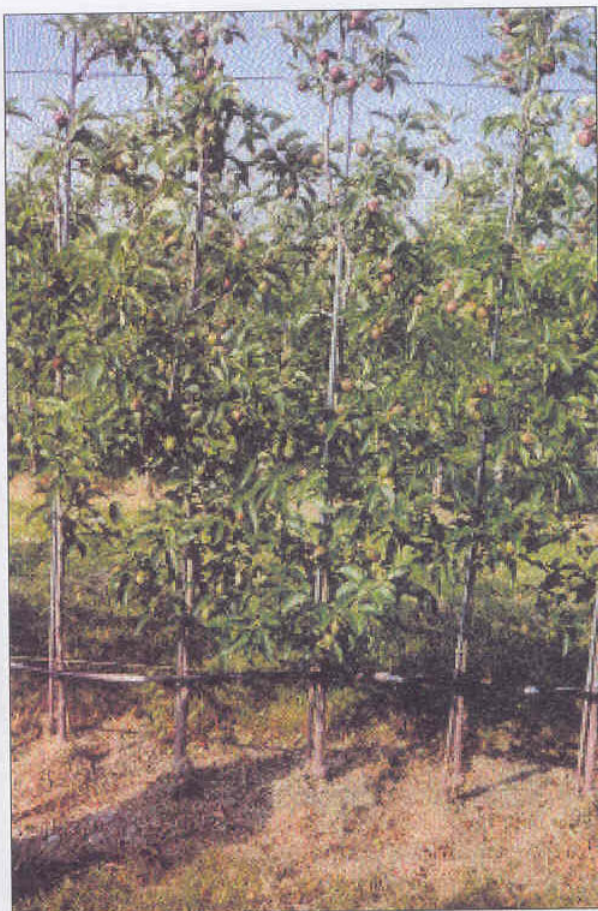
Násada květenství byla všeobecně velmi dobrá a k poškození jarními mrazíky prakticky nedošlo. Později se zejména u odrůd, vyžadujících vyšší vzdušnou vlhkost, projevilo sprchávání bobulí. Na části ploch černého rybízu byl zaznamenán hospodářsky významný výskyt roztoče rybízového. U drobných pěstitelů nebyla opět uspokojivě zvládnuta chemická ochrana proti americkému padlí angreštovému, což se projevilo nejen na letorostech a listech ale i znehodnocením plodů.

Intenzivní sad jableň - vřetena

Vřeteno, odrůda Golden Delicious

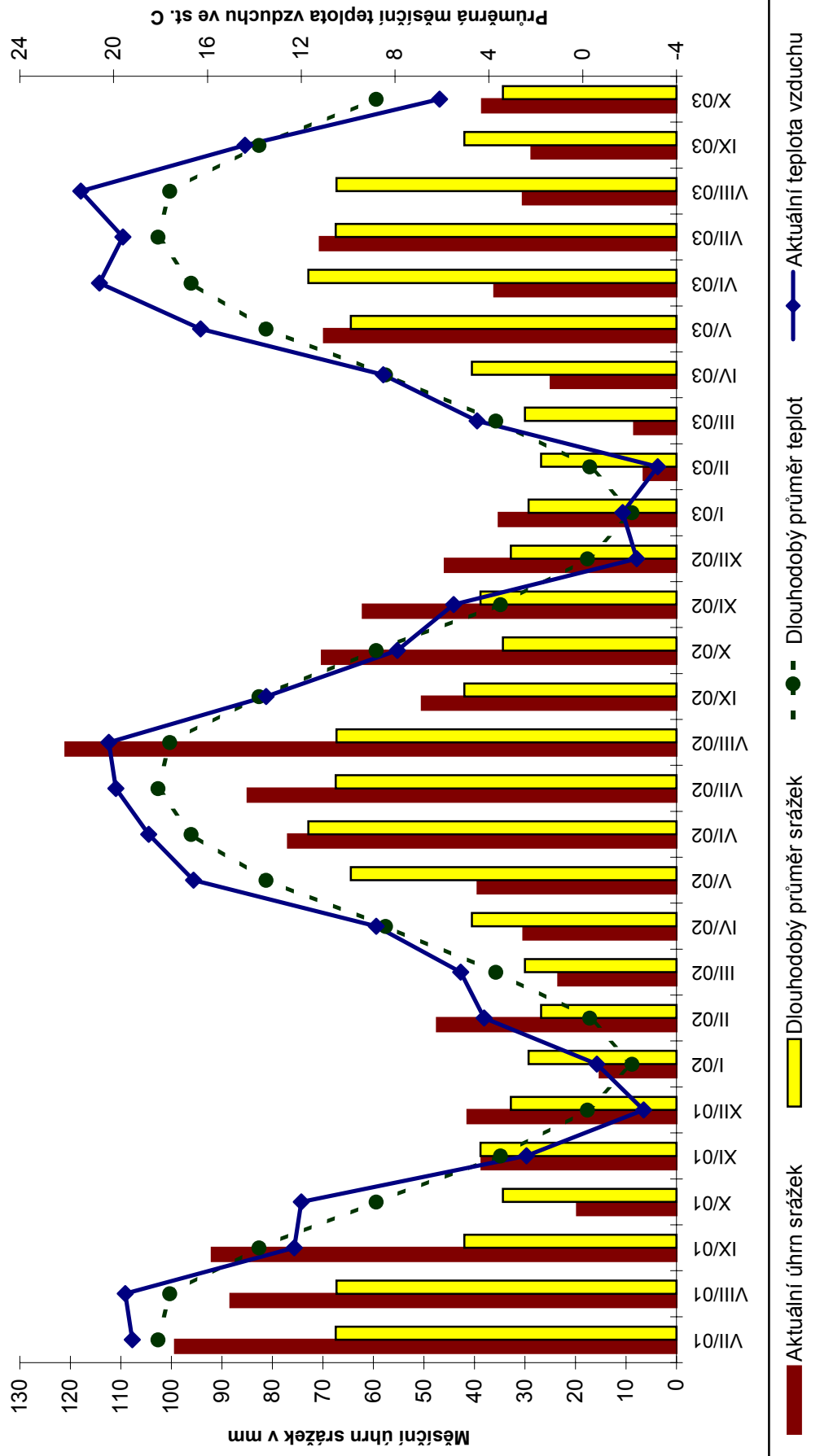
Kapková zálaha v intenzivním jabloňovém sadu

Odrůda Golden Delicious

Tržní úprava variant
Golden Delicious

Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhrnů srážek a průměrných měsíčních teplot vzduchu se skutečností v hlavních ovocnářských oblastech

INTENZIVNÍ OVOCNÉ SADY V ČR

Sezónu 2002/03 lze považovat v sektoru ovocnářství za průměrnou. Sklizeň ovoce mírného pásma z intenzivních sadů dosáhla v roce 2002 celkového objemu 189,4 tis. t, což je o 13 % více oproti předchozímu roku a v porovnání s pětiletým průměrem se jedná o 9% nárůst. Kvalita ovoce však byla proti roku 2001 horší.

Produkce jablek představovala 86% podíl na celkové sklizni ovoce z intenzivních sadů a z finančního hlediska tvořila 61 % celkových tržeb za ovoce. Do obchodní sítě bylo v roce 2002 dodáno přibližně 48 % konzumních jablek (v roce 2001 to bylo 56 %, v roce 2000 jen 41 %). Hlavním důvodem tohoto poklesu byla slabá poptávka trhu v podzimním období kvůli vysokému stupni samozásobení, čímž se na trhu neuplatnily všechny podzimní odrůdy jablek.

Vývoj ploch intenzivních ovocných sadů v ČR (ha)

Ovocný druh	1999		2000		2001		2002		2003	
	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné
Jabloně	10 135	8 927	9 507	9 060	9 523	9 056	9 258	8 914	9 315	8 893
Hrušně	331	270	316	261	311	260	304	228	407	253
Broskvoně	1 876	1 717	1 758	1 717	1 474	1 421	1 361	1 288	1 290	1 249
Meruňky	2 329	2 138	2 269	2 121	2 033	1 972	1 778	1 679	1 731	1 632
Třešně	1 013	900	933	863	808	757	895	803	884	694
Višně	1 512	1 498	1 639	1 477	1 740	1 458	1 985	1 688	2 095	1 822
Slivoně, švestky	699	430	676	456	710	491	865	596	873	624
Angrešt	65	65	43	43	38	37	21	21	16	16
Rybíz červ. a bílý	847	836	761	750	788	728	949	891	1 133	1 028
Rybíz černý	376	371	364	357	354	346	358	331	425	353
Maliník	27	27	27	27	21	21	20	20	16	16
Ořešák vl.	40	40	40	40	2	2	4	4	3	3
Ostatní druhy	16	16	16	16	40	40	10	10	10	10
CELKEM	19 266	17 235	18 349	17 188	17 842	16 589	17 808	16 473	18 198	16 593

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: stav vždy k 31. 5., ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, bez černý

Vývoj sklizně a výnosů v intenzivních ovocných sadech v ČR

Ovocný druh	Celková sklizeň v t					Průměrný výnos t/ha				
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
Jabloně	142 567	195 389	141 012	163 387	142 845 ³⁾	15,97	21,57	15,57	18,33	16,07 ³⁾
Hrušně	2 197	2 923	1 541	2 410	1 695 ³⁾	8,14	11,20	6,39	10,57	6,70 ³⁾
Broskvoně	7 100	10 197	4 700	5 357	5 346 ²⁾	4,14	5,94	2,94	4,16	4,28 ²⁾
Meruňky	5 197	3 853	3 691	1 434	5 031 ¹⁾	2,43	1,82	1,80	0,85	3,08 ¹⁾
Třešně	2 214	2 851	2 412	1 738	1 788 ¹⁾	2,46	3,30	2,98	2,16	2,58 ¹⁾
Višně	7 341	9 307	7 177	8 769	9 086 ¹⁾	4,93	6,30	4,92	5,19	4,99 ¹⁾
Slivoně, švestky	3 045	1 742	3 828	3 186	3 317 ²⁾	7,08	3,82	7,66	5,35	5,32 ²⁾
Angrešt	232	115	80	81	62 ¹⁾	3,57	2,67	2,12	3,86	3,88 ¹⁾
Rybíz červ., bílý	3 612	1 709	2 196	2 746	2 782 ¹⁾	4,32	2,28	2,99	3,08	2,69 ¹⁾
Rybíz černý	975	431	475	294	475 ¹⁾	2,63	1,21	1,35	0,89	1,38 ¹⁾
Maliny	43	45	59	39	45 ¹⁾	1,59	1,64	2,20	1,95	3,46 ¹⁾
CELKEM	174 523	228 562	167 171	189 441	172 472	-	-	-	-	-

Pramen: MZe, OU ČR, ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad MZe k 15. 6. 2003, ²⁾ odhad OU ČR k 31. 7. 2003, ³⁾ odhad MZe k 1. 9. 2003

Světově proslulá česká odrůda
třešní Kordia

Nízký tvar třešní na
slabě rostoucí podnoži

Nové české odrůdy hrušek

Květ hrušky

Produkce ovoce z intenzivních sadů byla v sezóně 2002/03 zrealizována za téměř 1,23 mld. Kč (tj. meziroční 11% pokles). Jablka byla zrealizována za 750,3 mil. Kč, což představuje 12% pokles oproti předchozí sezóně. Produkce ovoce z neintenzivních sadů představovala tržby ve výši 0,81 mld. Kč (tj. meziroční 3% zvýšení). Jablka sklizená z těchto sadů představovala hodnotu 261,6 mil. Kč, což je o 29 % více než v minulé sezóně.

Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR v intenzivních a neintenzivních ovocných sadech v letech 2001 a 2002 uvádí tabulka v příloze č. 3 této zprávy.

Plocha plodných a mladých ovocných intenzivních sadů podle ovocnářských oblastí ČR v roce 2003 (ha)

Ovocné druhy	Stř. Č.		Sev. Č.		J-ZČ		VČ		JM		SM		CELKEM	
	plod-né	mladé	plod-né	mladé	plod-né	mladé	plod-né	mladé	plod-né	mladé	plod-né	mladé	plod-né	mladé
Jabloně	2 145	85	2 074	40	812	34	1 400	112	1 482	85	980	66	8 893	422
Hrušně	18	80	145	21	14	4	30	18	25	19	21	12	253	154
Třešně	187	135	81	11	189	15	132	6	60	11	45	12	694	190
Višně	381	119	330	24	137	18	291	50	516	54	167	8	1 822	273
Meruňky	37	8	128	13	-	-	3	4	1 453	73	11	1	1 632	99
Broskvoně	159	3	27	2	-	-	29	4	1 026	29	8	3	1 249	41
Slivoně, švestky	41	31	119	31	81	14	68	29	181	75	134	69	624	249
Angrešt	-	-	3	-	1	-	2	-	-	-	10	-	16	-
Rybíz červ., bílý	258	14	175	1	173	28	176	36	48	15	198	11	1 028	105
Rybíz černý	87	12	27	12	38	-	85	27	7	-	109	21	353	72
Ořešák vlašský	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-
Maliník	6	-	-	-	1	-	4	-	-	-	5	-	16	-
Ost. druhy	1	-	1	-	-	-	1	-	6	-	1	-	10	-
CELKEM	3 320	487	3 112	155	1 446	113	2 221	286	4 805	361	1 689	203	16 593	1 605

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, bez černý

Sklizeň ovoce z intenzivních ovocných sadů podle ovocnářských oblastí ČR v roce 2002 a prognóza 2003 (t)

Ovocné druhy	Stř. Č.		Sev. Č.		J-ZČ		VČ		JM		SM		CELKEM	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Jabloně	37 103	30 673	19 479	27 377	17 815	11 685	35 907	25 300	33 051	24 271	20 032	23 539	163 387	142 845
Hrušně	269	180	1 449	898	68	56	299	227	214	168	111	166	2 410	1 695
Třešně	327	445	95	151	541	456	619	599	141	74	15	63	1 738	1 788
Višně	1 180	1 381	522	1 677	756	560	3 005	1 994	2 637	2 974	669	500	8 769	9 086
Meruňky	15	128	59	194	0	0	1	12	1 358	4 675	1	22	1 434	5 031
Broskve	586	636	84	168	0	0	151	224	4 529	4 310	7	8	5 357	5 346
Slivoně, švestky	109	41	346	416	536	567	766	571	635	724	794	998	3 186	3 317
Angrešt	0	0	19	6	5	3	10	7	3	0	44	46	81	62
Rybíz červ., bílý	350	383	441	571	497	222	574	811	117	145	767	650	2 746	2 782
Rybíz černý	11	131	34	41	10	19	83	103	25	7	131	174	294	475
Maliny	5	16	0	0	0	0	22	14	6	0	6	15	39	45
CELKEM	39 955	34 014	22 528	31 499	20 228	13 568	41 437	29 862	42 716	37 348	22 577	26 181	189 441	172 472

Pramen: MZe, ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: Případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

V marketingovém roce 2003/04 se sklizeň ovoce z intenzivních sadů odhaduje v objemu kolem 172,0 tis. t, což v porovnání s předchozí sezónou představuje 9% snížení. Hlavní příčinou je zejména pokles produkce jablek (-12 %), jejichž jakost lze označit jako mírně podprůměrnou. Vlivem velkého sucha a vysokých teplot plody některých odrůd jablek z větší části nedorostly do požadované velikosti dané normou, proto objem konzumních jablek bude pravděpodobně nižší než v předchozích letech.

V neintenzivních sadech lze očekávat nižší sklizeň jablek v porovnání s předchozí sezónou. Bude nižší nabídka jablek k průmyslovému zpracování, a to především z důvodu menší úrody v alejích a zahradách. Výrazně poklesne rovněž úroveň samozásobení, což bude znamenat zvýšení poptávky po konzumních jablkách.

Inventarizace ovocných sadů

V současné době je v ČR dle evidence ÚKZÚZ Brno celkem 19 032 ha ovocných sadů, z toho produkční intenzivní výsadby představují 18 198 ha. Zbývajících 834 ha je převedeno do extenzivních sadů (tzn. chemicky neošetřované sady, ze kterých je ovoce určeno na zpracování nebo není sklízeno vůbec). Plochy přestárých intenzivních sadů (tzn. ve věku nad 25 let) oproti roku 2002 mírně vzrostly z 47,5% na 49% podíl z celkové výměry těchto sadů, avšak na druhé straně se zvýšil podíl mladých výsadeb ze 7,5 % na 8,8 %.

Nejhorší věkovou strukturu má nadále drobné ovoce stejně jako jabloně, broskvoně a hrušně. Nejpriznivější věková struktura výsadeb je u švestek a slivoní a rovněž u třešní a višní.

Přesný soupis ploch intenzivních ovocných sadů podle ovocných druhů, odrůd, podnoží, stáří a krajů provádí od roku 1993 ÚKZÚZ Brno. Vyhodnocení uvádí následující tabulka.

Vyhodnocení plochy intenzivních sadů hlavních ovocných druhů v ČR podle plodnosti k 31. 5. 2003

Ovocný druh		Výsadby neplodné (mladé)	Začátek plodnosti	Plná plodnost	Pokles plodnosti	Celkem
Jabloně	ha %	422 4,5	737 7,9	2 924 31,4	5 232 56,2	9 315 100,0
Hrušně	ha %	154 37,9	42 10,3	55 13,5	156 38,3	407 100,0
Broskvoně	ha %	41 3,2	69 5,3	528 41,0	652 50,5	1 290 100,0
Meruňky	ha %	99 5,7	57 3,3	909 52,5	666 38,5	1 731 100,0
Třešně	ha %	190 21,5	43 4,9	384 43,4	267 30,2	884 100,0
Višně	ha %	273 13,0	294 14,0	827 39,5	701 33,5	2 095 100,0
Slivoně, švestky	ha %	249 28,6	178 20,4	333 38,1	113 12,9	873 100,0
Angrešt	ha %	0 -	2 12,5	0 -	14 87,5	16 100,0
Rybíz bílý	ha %	0 -	0 -	3 18,8	13 81,2	16 100,0
Rybíz červený	ha %	105 9,4	102 9,1	69 6,2	841 75,3	1 117 100,0
Rybíz černý	ha %	72 16,9	23 5,4	84 19,8	246 57,9	425 100,0
CELKEM	ha %	1 605 8,8	1 547 8,5	6 116 33,7	8 901 49,0	18 169 100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Podle údajů odboru trvalých kultur ÚKZÚZ Brno nadále meziročně klesají plochy sadů obhospodařované státními podniky, církví a družstvy. Naopak, v porovnání s rokem 2002, došlo k výraznému nárůstu ploch sadů, které obhospodařují fyzické osoby.

Hodnocení formy podnikatelské činnosti u uživatelů ovocných sadů v ČR v roce 2003

Ovocnářská oblast	SKUPINA								CELKEM	
	I.		II.		III.		IV.			
	Počet	Plocha	Počet	Plocha	Počet	Plocha	Počet	Plocha	Počet	Plocha
Středočes.	3	10	12	1 181	13	1 915	73	701	101	3 807
Jiho a západočes.	2	7	1	6	10	857	80	689	93	1 559
Severočes.	2	40	4	320	17	1 431	123	1 476	146	3 267
Východoč.	0	0	4	886	12	687	120	934	136	2 507
Jihomorav.	3	86	14	723	76	3 552	254	805	347	5 166
Severomor	3	6	7	463	15	1 101	63	322	88	1 892
Celkem	13	149	42	3 579	143	9 543	713	4 927	911	18 198

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: Skupiny: I – sady, které obhospodařuje státní podnik (školní zemědělské podniky, školní statky, církev apod.)

II – sady, které obhospodařují družstva (ZD, ZOD, HD, ZVD, DV, OD)

III – sady, které obhospodařují ostatní právnické osoby (a. s., s. r. o., ostatní subjekty)

IV – sady, které obhospodařují fyzické osoby

Obnova ovocných sadů v ČR

V rozmezí let 1995 – 2002 bylo v ČR nově vysázeno celkem 4 982 ha intenzivních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 4 418 ha. Největší plochy nových výsad se nacházejí v ovocnářské oblasti jihomoravské, východočeské a středočeské. V roce 2002 se s dotační podporou nově vysadilo 765 ha (celkem 809 ha) ovocných sadů.

Kromě jabloní se v poslední době obnovují výsadby višní, slivoní a rybízů. U jabloní je hlavní odrůdou Golden Delicious (a var.) s plochou 2 062 ha, Idared zaujímá plochu 2 017 ha, Rubín a Bohemia 681 ha, Jonagold (a mutace) 413 ha, ovšem Spartan a McIntosh zaujímají stále plochu 988 ha.

V roce 2003 se předpokládá výsadba cca 1 180 ha.

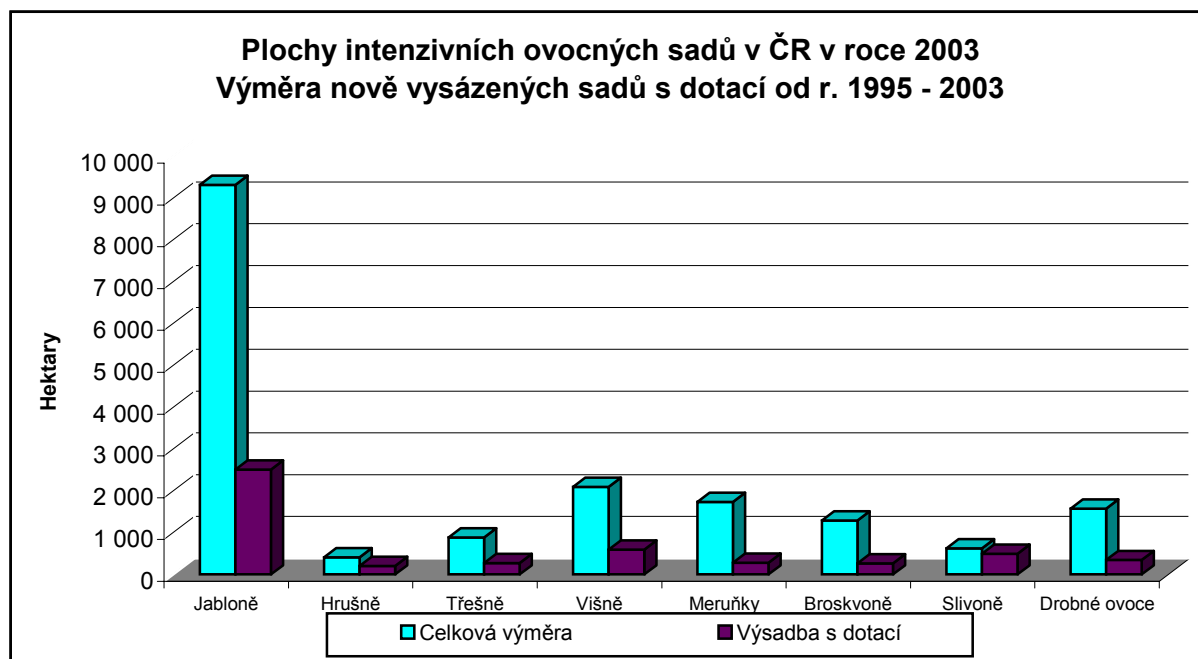
Souhrn ploch výsad ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1995 – 2002/03 (ha)

Ukazatel	Středo-česká	Jiho a západočes.	Severo-česká	Východo-česká	Jiho-moravská	Severo-moravská	Celkem
Jabloně	444	185	312	558	522	484	2 505
Hrušně	85	9	23	29	26	30	202
Třešně	144	36	25	23	29	16	273
Višně	180	45	54	143	142	27	591
Meruňky	19	-	28	7	221	4	279
Broskvoně	21	-	13	21	207	5	266
Slivoně, švestky	42	49	52	65	137	146	491
Rybíz červený	14	34	38	90	35	31	242
Rybíz černý	12	-	25	34	1	28	100
Angrešt	-	-	-	2	-	-	2
Celkem	967	359	570	974	1 320	772	4 962

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: Výše dotací na 1 ha: 1995 – 53 tis. Kč, 1996 – 42 tis. Kč, 1997 – 50 tis. Kč, 1998 – 80 tis. Kč, 1999 – 60 tis. Kč, 2000 – 77 tis. Kč, 2001 – 55 tis. Kč, 2002 – 91 tis. Kč

Z celkové plochy nových výsad bylo 20 ha převedeno do extenzivních sadů.

Zastoupení odrůd jabloní v intenzivních sadech v ČR

Skupina odrůd	Odrůda jabloní	Celková výměra v ha
Letní odrůdy celkem		111
Podzimní odrůdy	James Grieve a mutace	268
	Ostatní	319
Podzimní odrůdy celkem		587
Zimní odrůdy	Šampion	522
	Spartan, McIntosh	988
	Rubín, Bohemia	681
	Gala	106
	Skup. Coxova	96
	Golden Delicious a var.	2 062
	Skup. Red Delicious	276
	Jonagold a mutace	413
	Jonathan	59
	Melrose	167
	Gloster	339
	Idared	2 017
	Melodie	112
	Ost. zimní odrůdy	779
Zimní odrůdy celkem		8 617
CELKEM		9 315

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

V období podzim 2002/jaro 2003 bylo podle evidence ÚKZÚZ Brno vyklučeno celkem 393 ha přestárých sadů (225 ha jabloní, 5 ha třešní, 21 ha višní, 22 ha meruněk, 107 ha broskvoní, 3 ha slivoní, 4 ha rybízu červeného a 6 ha rybízu černého).

Souhrn ploch vykloučených ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1995 – 2002/03 (ha)

Ukazatel	Středo- česká	Jiho a západočes.	Severo- česká	Východo- česká	Jihomo- ravská	Severomo- ravská	Celkem
Jabloně	379,6	253,1	157,4	416,9	545,3	161,2	1 913,5
Hrušně	6,0	14,1	44,6	2,0	3,0	1,0	70,7
Třešně	125,2	0	9,0	20,9	30,5	38,0	223,6
Višně	74,5	18,9	36,9	61,6	45,3	0	237,2
Meruňky	29,1	0	19,4	0	819,2	0	867,7
Broskvoně	32,5	0	3,5	20,0	753,1	2,0	811,1
Slivoně, švestky	52,9	6,6	7,5	9,0	12,8	0	88,8
Rybíz bílý a červ.	62,1	4,3	40,1	26,9	6,0	12,4	151,8
Rybíz černý	2,0	2,6	16,0	20,0	24,4	36,0	101,0
Angrešt	0	20,0	9,0	1,6	5,0	36,0	71,6
Maliny	3,0	0,2	0	12,7	3,1	3,2	22,2
Celkem	766,9	319,8	343,4	591,6	2 247,7	289,8	4 559,2

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

ŠKOLKAŘSTVÍ V ČR

V roce 2002 došlo v porovnání s předchozím rokem v produkci školkařské produkce ovocných dřevin k největšímu nárůstu u maliníku, hrušní, červeného rybízu, dále u meruněk a švestek. Naopak výrazný pokles nastal zejména u ostružiníku, jahodníku a mandloní, dále také u jabloní, třešní a višní.

Přehled o školkařské výrobě v ČR (ks)

Druh	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002
Jabloň	754 743	938 073	1 051 000	1 126 691	1 065 031	975 545	925 006
Hrušeň	52 985	60 658	111 167	159 449	153 328	159 631	257 526
Třešeň	136 428	82 137	66 514	123 089	75 737	98 358	86 897
Višeň	90 105	50 634	53 306	88 042	125 574	136 632	124 354
Slivoň	119 719	94 631	180 388	220 497	171 329	189 199	255 117
Meruňka	267 319	46 576	159 203	200 316	143 297	134 479	184 257
Broskvoň	195 448	65 129	143 678	161 183	110 343	179 286	146 867
Mandloň	-	-	230	80	290	2 620	1 700
Ořešák vlašský	20 597	37 398	26 113	24 727	15 770	20 174	17 214
Angrešt	245 024	288 293	170 859	163 500	140 113	222 880	280 018
Rybíz bílý	50 849	26 517	20 822	23 573	18 603	27 632	29 861
Rybíz černý	336 109	96 306	73 275	69 882	142 721	248 437	275 117
Rybíz červený	266 299	159 416	295 742	279 635	291 210	260 446	388 255
Maliník	661 790	357 930	119 066	92 030	74 740	104 426	200 952
Ostružiník	17 045	11 710	5 750	4 750	12 840	19 855	10 420
Jahodník	13 426 100	6 353 200	6 163 060	7 383 740	4 436 215	8 377 670	5 553 726

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Ze struktury ovocných školek vyplývá, že jednoznačně převažuje počet školek s malou a střední produkcí školkařských výpěstků, a tedy spíše s orientací na maloobchod a menší pěstitele, což v některých případech může přinést problémy s uspokojením poptávky po větších objemech jednotlivých kultivarů.

Struktura ovocných školek pro drobné ovoce

Počet výpěstků	Celková produkce výpěstků	Počet školek	Podíl na celkové produkci v %
Do 1 000 ks	13 510	26	1,4
1 000 – 5 000	89 959	37	9,2
5 001 – 20 000	310 980	32	32,0
20 001 – 50 000	256 152	8	26,3
50 001 – 100 000	78 350	1	8,1
Nad 100 000 ks	224 300	1	23,0
Celkem	973 251	105	100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Struktura ovocných školek pro jádrové a peckové ovoce

Počet výpěstků	Celková produkce výpěstků	Počet školek	Podíl na celkové produkci v %
Do 1 000 ks	15 017	22	0,8
1 000 – 10 000	232 649	56	11,6
10 001 – 50 000	620 272	27	31,0
50 001 – 100 000	611 630	8	30,5
100 001 – 150 000	353 164	3	17,6
Nad 150 000 ks	170 170	1	8,5
Celkem	2 002 902	117	100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Podnože hlavních ovocných druhů pěstované v ovocných školkách

Před 10 – 15 lety byly v ovocných školkách pěstovány převážně (více než 75 %) silně rostoucí podnože **jablóní**, dnes se školkují především slabě rostoucí. Produkuje se kolem 45 % jabloňových podnoží ve zdravotní třídě VF (viruprostý materiál) a VT (materiál testovaný na hospodářsky významné viry).

U **hrušní** se v našich ovocných školkách tradičně školkuje generativně množená podnož – hrušeň planá. Téměř veškerá potřeba osiva pro podnože hrušní se dováží ze zahraničí, v menším množství se dováží hotové podnože. Podíl školkovaných vegetativně množených kdouloní kolísá v rozsahu 10 – 30 %, tento rozsah je odvislý od objemu školkování generativních podnoží, který meziročně značně kolísá. Podnoží kdouloní ve zdravotní třídě VF a VT se produkuje přes 60 %.

Pro ovocné stromky **broskvoní** se u nás téměř výhradně používají generativně množené podnože typu B-VA, generativně množená Lesiberian, v omezeném rozsahu semenáče mandloní a broskvomandloní. V zahraničí, v ovocnářsky vyspělých zemích, se využívá v mnohem větším objemu jako podnož pro broskvoně celá řada vegetativně množených slivoní, případně i celá řada vegetativně množených podnoží, pocházejících z mezidruhového křížení. Naopak semenáče broskvoní se často využívají pro meruňky.

Školkované **meruňkové** semenáče řady M-VA a generativně množený myrobalán je universální podnož zejména pro školkaře, avšak méně pro ovocnáře. V malém množství se v ČR používá i Zelená renklóda a Wangenheimova. Nedostatečná je produkce vegetativně množených slivoní, jejichž podíl na celkové produkci se pohybuje kolem 5 %. V zahraničí se jako podnože pro meruňky využívají především slivoňové podnože, případně podnože, pocházející z mezidruhových křížení, nebo i semenáče broskvoní.

V průběhu posledních 15 let se situace v produkci podnoží pro **švestky** v podstatě nemění; školkuje se v převážné většině myrobalán (95 %). Produkce osiva i podnoží není v ČR téměř žádná, proto se musí dovážet. Z generativních podnoží se v malém množství používá Zelená renklóda a Wangenheimova. V posledních letech výrazně narůstá význam a požadavky na vegetativně množené podnože pro švestky.

Podíl vegetativních podnoží pro **třešně a višně** na celkovém objemu školkovaných podnoží je cca 20 %. Převládá podnož Colt a ve velmi malém počtu podnože typu P-HL. Produkce osiva ptáčnice zánikem jediného semenného sadu selektovaných ptáčnic řady P-TU je v ČR minimální a nestačí pokrýt potřeby školkařů, proto se osivo (případně i podnože) dováží ze zahraničí.

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL OVOCE V ČR

V současné době se ve zpracování ovoce řadí k rozhodujícím zpracovatelským kapacitám především lisovny ovoce (zejména průmyslových jablek), které však nejsou rozmístěny ve všech krajích ČR. Převážná většina konzervářských podniků, které se zabývají zpracováním ovoce a zeleniny, jsou členy Zájmového sdružení právnických osob konzervářsko – lihovarského průmyslu (ZS KOLI).

Níže uvedený přehled o nákupu ovoce na zpracování představuje v roce 2002 cca 90 % celkového objemu zpracovaného ovoce v ČR, protože v objemu zpracovaných průmyslových jablek jsou zahrnuty veškeré zpracovatelské kapacity, které byly v roce 2002 v provozu.

Nákup ovoce v ČR pro konzervářský průmysl v letech (t)

Ovoce	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Jablka - konzumní	8 681	7 552	8 650	5 745	6 865	7 992	4 000	1 543	4 635
- průmyslová	24 470	26 934	53 137	66 982	45 644	59 880	125 000	56 000	79 589
Hrušky	196	735	350	148	199	202	250	250	171
Broskve	1 018	1 012	856	634	168	649	570	290	291
Meruňky	1 616	1 685	3 647	819	593	1 604	690	442	242
Švestky	707	975	1 402	1 686	1 267	599	680	5 685	5 690
Třešně	916	486	447	166	325	474	260	208	294
Višně	1 079	830	890	219	157	611	104	1 467	447
Ryngle - slívy	284	104	399	344	166	179	199	114	112
Angrešt	116	20	39	63	13	66	130	5	12
Rybíz - červený	722	553	771	423	440	*388	*62	*84	*181
- černý	207	67	344	12	19	-	-	-	-
Jahody	732	914	1 109	164	260	560	400	215	770
Vinné hrozny	.	13	350	57	36	53	60	-	-
Ostatní	41	952	145	86	-	75	70	-	-
Celkem ovoce	40 785	42 832	72 536	77 548	56 152	73 332	132 475	66 303	92 434
Maliny	65	89	122	12	37	48	71	69	142
Borůvky	210	159	138	19	177	179	100	98	301
Brusinky	.	66	12	15	18	54	61	78	96
Ostružiny	1	4	.	.	.	.	-	-	-
Šípky	3	.	.	.	.	.	-	-	-
Jeřabiny	.	.	.	.	3	.	-	-	-
Celkem lesní plody a drobné bob. ovoce	279	318	272	46	235	281	232	245	539
CELKEM	41 064	43 150	72 808	77 594	56 387	73 613	132 707	66 548	92 973

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu

Poznámka: * součet všech druhů rybízu

Ceny nakupovaného ovoce pro průmyslové zpracování v ČR v Kč/kg

Druh ovoce	2001	2002	Druh ovoce	2001	2002
Jablka konzumní	8,50 – 9,00	1,50 – 6,50	Ryngle, slívy	8,50 – 9,00	7,70 – 10,00
Jablka průmyslová	1,00 – 3,00	1,50 – 2,80	Rybízy	14,50 – 28,00	15,00 – 16,00
Hrušky	4,00 – 8,00	4,00 – 8,00	Angrešt	10,00 – 18,00	24,00
Broskve	9,00 – 17,40	11,00 – 15,00	Jahody	18,00 – 24,00	18,00 – 25,00
Meruňky	14,00 – 19,90	14,00 – 27,00	Maliny	31,00 – 35,00	35,00 – 38,00
Třešně	10,00 – 15,50	15,50 – 21,00	Borůvky	45,00 – 53,00	42,00 – 52,00
Višně	5,00 – 13,00	14,00 – 16,00	Brusinky	52,00 – 65,00	50,00 – 62,00
Švestky	5,00 – 7,90	7,00 – 10,50			

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu

Poznámka: uvedené ceny jsou ročními průměry jednotlivých podniků

Výroba ovocných výrobků podniků v rámci ZS KOLI v roce 2002

Druh ovocného výrobku	Výroba v tunách
Ovocné výrobky celkem	78 891
Z toho:	
Kompoty	5 550
Proslazené ovoce	72
Dětská ovocná výživa	7 442
Džemy, marmelády	14 519
Ovocné šťáva a nápoje	51 236
Ovocné bowle	72

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu

Přehled o výrobě vybraných výrobků ve zpracovatelském průmyslu ČR (t)

Název	2000	2001	2002
Ovoce, ořechy a zelenina (kromě okurek) konzervované v octě nebo v kyselině octové	31 291	33 996	34 284
Marmelády, džemy apod. ostatní	22 096	25 589	30 701
Arašidy upravené nebo konzervované	7 140	7 237	6 560
Ovoce zpracované nebo konzervované	7 641	4 801	8 504

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Publikované údaje jsou zjišťovány u organizací (právnických a fyzických osob) s převážující průmyslovou činností a s počtem zaměstnanců 20 a více.

Vývoj konzervářské kampaně v roce 2003 výrazně ovlivnil vývoj počasí. V porovnání s předcházejícími léty byl příznivý nákup u meruněk, ale suché počasí se negativně odrazilo v nákupu průmyslových jablek. Dá se předpokládat, že zpracování této komodity v porovnání s rokem 2002 nedosáhne ani poloviny objemu. Nákup u ostatních druhů bude pravděpodobně ve výši objemu loňského roku.

SKLADOVACÍ KAPACITY V OVOCNÁŘSTVÍ ČR

V marketingovém roce 2002/03 bylo v ČR k dispozici celkem 69 600 t skladovacích kapacit pro ovoce, které byly využity z 80 %. Téměř 15 tis. t kapacit je jen větraných, které lze využít jen k velmi krátkodobému skladování. Oproti předchozí sezóně se zvýšila kapacita skladů ULO (o 13 %), které spolu s využívanými sklady s řízenou atmosférou tvoří v současné době již více než třetinu všech skladů v ČR. Nové skladové kapacity nebyly vybudovány, ale zvyšuje se pozvolna počet skladů, které procházejí rekonstrukcí a budováním nových technologií skladování, mnohé podniky využily program SAPARD.

Struktura skladových kapacit v ovocnářství v ČR k 1. 11. 2002 (t)

Region	TYP SKLADU				
	Větraný	Chlazený	Řízená atmosféra	ULO	CELKEM
Jižní Morava	3 000	3 800	2 400	3 100	12 300
Severní Morava	1 400	4 000	-	3 300	8 700
Východní Čechy	6 500	11 000	-	5 600	23 100
Střední Čechy	800	4 000	5 800	3 800	14 400
Jižní a záp. Čechy	1 200	3 900	-	-	5 100
Severní Čechy	2 000	3 000	-	1 000	6 000
CELKEM ČR	14 900	29 700	8 200	16 800	69 600
Meziroční změna v %	0 %	+4 %	0 %	+13 %	+5 %

Pramen: OU ČR

V sezóně 2002/03 bylo počátkem listopadu naskladněno 55,2 tis. t jablek, což je meziroční nárůst o 19 %. Vyskladňování probíhalo na podzim pomalejším tempem; největší objemy jablek byly vyskladněny v průběhu měsíců prosinec až leden. V porovnání se situací v zásobách jablek v předchozích dvou letech byl podíl jablek na skladech v pozdních jarních měsících menší a v červnu tu tuzemská jablka prakticky nebyla. Z celkového objemu naskladněných jablek bylo 46,5 tis. t dodáno do obchodní sítě, 4,4 tis. t bylo vyvezeno a 4,3 tis. t jablek bylo zpracováno v ČR.

K 1. 11. 2003 bylo ve skladech pěstitelů a skladovatelů naskladněno celkem 47,8 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční pokles o 13 %. Z dlouhodobého hlediska jde o zásobu průměrnou, která však koresponduje s nízkou sklizní jablek pro sezónu 2003/04. Úroveň samozásobení jablky je výrazně nižší, a proto lze očekávat plynulý odbyt naskladněných jablek na trh.

Přehled o stavu zásob konzumních jablek

Odrůda	1.11.01	1.11.02	1.1.03	1.2.03	1.3.03	1.4.03	1.5.03	1.6.03	1.11.03	1.12.03
Spartan, McIntosh	2 060	2 987	649	341	56	-	-	-	1 999	885
Šampion	2 791	2 868	638	495	326	100	10	-	2 163	1 426
Rubín	2 615	3 326	1 403	694	298	32	-	-	2 212	1 222
skup. Coxova	403	270	80	6	-	-	-	-	497	429
Ostatní raně zimní	809	1 302	268	453	386	260	-	-	1 524	1 390
Golden Delicious	9 057	10 737	6 019	4 224	2 416	1 069	364	90	8 648	7 475
Idared	20 071	24 118	20 899	17 556	13 349	10 049	5 187	530	20 418	18 801
Jonagold	1 511	2 287	1 421	992	761	460	180	-	2 953	2 636
Jonathan	215	162	88	57	45	-	-	-	126	102
Melrose	1 352	1 505	1 049	516	303	103	-	-	1 394	1 107
Gloster	2 392	2 792	2 000	1 366	835	233	2	-	2 811	2 687
skup.Red Delicious	1 115	727	498	373	270	31	-	-	758	457
Zvonkové	352	477	259	206	76	10	9	-	383	358
Ostatní zimní	1 684	1 652	1 212	1 056	614	436	302	-	1 918	1 107
Jablka celkem	46 427	55 210	36 483	28 335	19 735	12 780	6 054	620	47 804	40 082

Pramen: MZe ve spolupráci s OU ČR,

Poznámka: skup. Coxova: Bláhovo oranžové, Coxova, Cox Orange, Gala, Kidds Orange Red, skup. Red Delicious: Starking, Starkrimson, Red Delicious, Red Spur, Well Spur,

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců

Na základě šetření ČSÚ došlo k poklesu cen zemědělských výrobců ovoce v roce 2002 v porovnání s rokem 2001 u většiny sledovaných druhů. Nárůst byl zaznamenán pouze u konzumních jablek, meruněk a třešní.

Ceny zemědělských výrobců konzumních jablek se v marketingovém roce 2002/03 (tj. od 1. 7. – 30. 6.) pohybovaly na výrazně nižších úrovních v porovnání se stejným obdobím předchozí sezóny, což bylo způsobeno nízkou poptávkou trhu v podzimních měsících z důvodu vysoké úrovně samozásobení.

Průměrné ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t

Druh ovoce	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Jablka konzumní	8 828	11 784	8 409	7 784	8 219	8 432	8 246	8 548	8 293
Jablka moštová	3 161	2 346	2 023	1 423	3 118	1 553	2 087	1 637	2 541
Hrušky	7 659	9 852	9 995	10 473	10 066	8 760	10 710	8 797	10 372
Broskve	13 628	14 397	14 243	13 750	13 407	11 709	14 602	13 957	13 711
Meruňky	11 654	11 992	13 708	17 680	11 566	13 594	18 745	22 449	15 446
Švestky	11 447	11 811	11 534	11 395	10 162	10 945	10 302	9 733	11 472
Třešně	10 459	13 050	15 499	17 610	15 462	20 756	20 278	22 753	17 182
Rybíz červený a bílý	8 070	12 754	11 133	11 403	10 847	12 704	13 232	12 872	17 573
Rybíz černý	7 521	11 485	8 921	25 115	30 273	40 764	21 984	13 072	13 383
Ořechy vlašské	21 508	.	.	27 358	24 060	24 075	.	.	.
Jahody tříděné	24 235	26 527	25 970	25 862	29 256	34 751	32 973	31 224	44 722

Pramen : ČSÚ

Poznámka: * průměr za období 1. 1. – 31. 10. 2003

Průměrné ceny zemědělských výrobců u jablek konzumních podle jednotlivých měsíců v ČR v Kč/t

Měsíc	Jablka konzumní								
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Leden	7 442	11 789	9 600	7 268	8 306	8 375	6 002	9 823	7 783
Únor	7 573	12 335	9 439	7 514	8 566	8 558	5 796	9 915	7 557
Březen	8 545	13 731	8 743	7 777	8 248	9 262	6 337	9 084	7 639
Duben	10 002	14 177	8 290	7 764	8 665	9 759	6 056	8 737	7 712
Květen	11 578	14 142	7 915	9 370	9 256	13 356	7 741	9 067	8 721
Červen	8 740	17 224	7 457	8 180	-	-	6 766	9 643	9 383
Červenec	8 500	11 083	8 522	9 908	-	10 263	9 594	8 584	-
Srpen	7 563	9 844	9 286	7 905	8 536	7 657	9 133	9 097	8 991
Září	7 732	9 737	8 405	8 324	7 924	7 110	9 482	7 694	8 110
Říjen	8323	9 519	7 981	7 702	7 347	6 427	8 921	7 467	8 483
Listopad	9443	9 625	7 524	7 116	7 937	6 061	8 789	7 853	
Prosinec	10 552	9 390	7 469	7 128	7 578	5 794	9 923	7 615	
Průměr	8 828	11 784	8 409	7 784	8 219	8 432	8 246	8 548	8 293

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny ovoce mírného pásma

Průměrná spotřebitelská cena konzumních jablek klesla v roce 2002 oproti předchozímu roku jen nevýrazně. V porovnání s pětiletým průměrem byla spotřebitelská cena jablek roku 2002 vyšší o 4,4 %. V průběhu marketingového roku 2002/03 (tj. od 1. 7. – 30. 6.) dosahovaly spotřebitelské ceny nejnižších úrovní v podzimních měsících, což bylo reakcí na nižší poptávku trhu způsobenou samozásobením. S klesajícím podílem tuzemských jablek na trhu a nárůstem podílu jablek z dovozu se spotřebitelská cena výrazně zvyšovala, přičemž nejvyšších hodnot dosahovala v měsících, kdy tuzemská jablka na trhu téměř nebyla.

Vývoj cen zemědělských výrobců a spotřebitelských cen jablek konzumních v Kč/kg

ROK/CENY	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
CZV	8,83	11,78	8,41	7,78	8,22	8,43	8,25	8,55	8,29
SC	21,98	26,11	23,48	21,95	23,91	20,75	23,97	23,82	24,71
Poměr CZV:SC v %	40,17	45,12	35,82	35,44	34,38	40,63	34,42	35,89	33,55

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období 1. 1. – 31. 10. 2003

Spotřebitelské ceny vybraných druhů ovoce mírného pásma I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Jablka			Broskve			Stolní hrozny		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Leden	16,43	26,06	19,98	156,19	188,85	156,21	109,67	91,14	78,78
Únor	16,82	26,78	21,49	158,26	128,51	123,44	114,76	94,09	85,26
Březen	17,94	25,84	23,19	130,63	111,91	96,33	102,02	83,09	76,43
Duben	20,47	25,66	23,61	116,70	120,72	108,63	101,31	85,97	83,68
Květen	22,73	26,68	24,70	82,29	75,32	102,07	106,89	88,09	93,37
Červen	26,55	26,84	28,03	69,52	45,92	81,00	99,00	97,04	93,74
Červenec	32,07	26,32	29,66	45,09	38,68	50,12	92,44	88,74	89,60
Srpen	34,04	24,22	28,91	42,96	35,62	44,52	51,50	52,58	47,75
Září	28,66	22,30	25,38	45,53	36,54	47,95	46,65	42,07	43,93
Říjen	24,81	19,71	22,15	47,33	40,03	49,31	47,02	46,41	45,59
Listopad	23,48	17,70		65,99	44,70		52,71	49,03	
Prosinec	23,61	17,78		197,11	209,71		60,41	53,03	
Průměr za rok	23,97	23,82	24,71	-	-	-	82,03	72,61	73,81

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny jižního ovoce

Průměrné spotřebitelské ceny jižního ovoce poklesly v roce 2002 oproti roku 2001 u pomerančů (-8,2 %), citrónů (-1,6 %) a banánů (-0,7 %).

Spotřebitelské ceny vybraných druhů jižního ovoce I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Pomeranče					Citróny				
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
Leden	25,40	25,73	25,28	28,84	27,68	29,44	29,86	30,45	29,25	30,03
Únor	24,22	25,14	24,34	28,14	26,15	27,61	28,86	27,65	28,43	28,73
Březen	24,54	24,16	25,29	29,00	28,14	26,55	27,77	27,53	28,68	29,05
Duben	25,42	23,98	26,86	28,64	28,60	26,46	27,23	27,42	28,37	28,40
Květen	24,75	24,24	29,70	29,67	30,21	27,51	28,07	28,53	28,47	29,71
Červen	24,98	24,52	36,34	29,90	31,98	28,07	28,52	28,22	29,38	31,68
Červenec	25,60	25,55	45,68	32,24	32,12	27,93	27,65	28,52	29,44	33,46
Srpen	29,75	25,05	47,11	30,59	33,25	30,55	28,18	31,52	29,23	33,12
Září	33,59	23,29	36,30	30,95	32,30	35,35	30,63	35,02	28,73	32,43
Říjen	30,62	27,48	32,72	30,09	34,90	34,22	31,31	32,41	29,34	33,09
Listopad	27,60	26,50	29,19	29,47		32,15	32,05	28,03	29,20	
Prosinec	26,73	25,69	28,43	27,78		30,51	30,87	28,99	29,95	
Průměr	26,93	25,11	32,27	29,61	30,53	29,78	29,25	29,52	29,04	30,97

Měsíc	Banány					Kiwi				
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
Leden	21,33	26,91	29,82	30,07	31,49	52,48	45,54	37,55	65,10	55,94
Únor	25,67	30,32	28,39	30,71	30,09	50,88	43,99	37,29	65,42	53,05
Březen	25,49	27,40	28,90	31,73	30,04	52,24	43,00	37,36	62,93	51,18
Duben	27,04	25,78	32,80	32,41	31,29	55,32	42,76	40,65	63,85	56,07
Květen	20,09	26,32	28,42	31,75	28,32	55,66	44,10	55,20	64,55	59,51
Červen	22,99	24,00	25,63	28,30	28,60	58,78	51,17	67,27	64,20	65,23
Červenec	17,08	21,54	29,79	23,42	25,88	55,19	54,55	61,81	62,26	72,88
Srpen	19,07	19,52	25,09	25,25	23,91	60,55	52,61	65,63	65,20	81,59
Září	19,43	22,71	27,87	27,19	23,07	82,47	70,76	70,99	72,72	95,29
Říjen	18,71	23,80	28,80	23,84	22,81	81,89	64,59	75,63	72,15	94,73
Listopad	19,19	23,27	25,19	24,11		60,64	48,34	59,85	59,43	
Prosinec	23,20	25,98	27,92	27,51		49,68	39,01	58,87	57,71	
Průměr	21,61	24,80	28,22	28,02	27,55	59,65	50,04	55,68	64,63	68,55

Pramen: ČSÚ

SPOTŘEBA OVOCE V ČR

V roce 2001 došlo k významnému snížení spotřeby ovoce na osobu a rok oproti roku 2000, a to o 4,9 kg (tj. o 6,5 %). Hlavní příčinou byl zejména výrazný pokles produkce ovoce v roce 2001. Spotřeba ovoce mírného pásma se celkově snížila o 8,6 %, a to zejména u jablek, hrušek, broskví a třešní, naopak mírný nárůst nastal u spotřeby višní, švestek a vinných hroznů. Celková spotřeba jižního ovoce se rovněž snížila o 2,9 % (především vzhledem k poklesu spotřeby pomerančů, mandarinek a banánů) a na celkové spotřebě ovoce se podílela 38,1 %.

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého (kg/osoba/rok)

– tj. přepočít všech výrobků z ovoce na hodnotu ovoce čerstvého

Ukazatel	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Ovoce celkem	59,7	64,4	69,5	72,7	71,5	72,1	73,5	71,5	72,5	75,6	75,0	70,1	74,5
z toho :													
- ovoce m.p.	44,8	45,6	47,0	48,5	42,4	39,1	42,1	40,8	44,3	46,6	47,5	43,4	46,6
- jižní ovoce	14,9	17,8	22,5	24,2	29,1	33,0	31,4	30,7	28,2	29,0	27,5	26,7	27,9

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Položky zahrnují nejen spotřebu čerstvého ovoce, ale zároveň spotřebu ovoce na ovocné výrobky. Změna v metodice šetření nastala od roku 1992, proto nelze přesně srovnávat údaje o spotřebě jednotlivých druhů ovoce před uvedeným rokem a následnou časovou řadou.

* odhad MZe

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého podle jednotlivých druhů v kg/os./rok

Druh	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Jablka	14,5	17,8	19,0	19,5	23,0	23,5	25,0	22,0	24,7
Hrušky	1,9	2,6	2,1	2,3	2,7	2,4	2,6	1,8	1,7
Švestky	1,1	2,4	3,9	4,6	3,8	3,2	3,1	3,7	3,6
Třešně	0,8	1,5	1,2	1,0	1,2	1,4	1,3	1,1	1,1
Višně	0,3	0,5	0,6	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,8
Meruňky	1,1	1,6	2,1	1,1	1,0	1,6	1,3	1,1	1,5
Broskve	1,5	2,5	3,1	2,1	2,3	3,6	3,8	3,2	3,9
Rybíz	1,1	1,8	2,0	1,8	1,7	1,8	1,4	1,4	1,1
Angrešt	0,6	1,0	0,9	0,8	0,9	0,8	0,6	0,4	0,3
Jahody zahradní	1,4	2,2	2,0	2,1	1,8	1,9	1,8	1,8	1,9
Vinné hrozny	0,9	1,9	2,0	2,1	2,2	2,6	2,7	2,9	2,9
Lesní plody	.	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	2,5	2,5	2,3
Ostatní ovoce m. p.	0,3	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	0,8
Citrony a grapefruity	.	2,9	2,7	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	3,0
Pomeranče, mandarinky	.	12,5	11,8	12,6	12,2	11,2	12,1	11,5	11,7
Banány	.	15,6	14,6	13,1	11,5	12,8	10,1	9,8	9,9
Ostatní jižní ovoce	.	2,0	2,3	2,2	1,8	2,2	2,5	2,6	2,3
Ořechy ve skořápce ¹⁾	2,5	2,5	2,4	2,4	2,6	2,6	2,6	2,6	2,9

Pramen: ČSÚ

Poznámka: 1) údaj nevstupuje do součtu spotřeby ovoce, * odhad MZe

Spotřeba ovoce v zemích EU od počátku 90. let meziročně klesala, avšak od roku 2000 byl zaznamenán opětovný mírný nárůst. Největší roční spotřeba ovoce je v Řecku (170 kg/osobu), Itálii (145 kg), Rakousku (138 kg) a Portugalsku (130 kg), nejnižší spotřebu vykazují Irsko (85 kg), Velká Británie (83 kg) a skandinávské země.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD OVOCEM V ČR

DOVOZ

Dovoz čerstvého ovoce do ČR v roce 2002 se v porovnání s rokem 2001 zvýšil minimálně a dosáhl 401,4 tis. t v hodnotě 7,5 mld. Kč. Největší podíl na celkovém objemu mělo tropické a subtropické ovoce a ovoce mírného pásma, jejichž dovoz proti předchozímu roku zaznamenal opětovný nárůst. Mezi další významné položky zahraničního obchodu patřilo konzervované ovoce a ovocné šťávy.

Dovoz vybraných druhů ovoce do ČR (t)

Komodita	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Jablka	35 753	49 889	47 786	39 801	40 731	46 747	37 678	38 405	33 481
Hrušky	970	2 353	2 368	1 779	2 242	1 517	3 072	3 567	3 336
Třešně	125	117	57	114	127	97	71	107	275
Višně	8	274	239	267	136	395	361	131	114
Meruňky	1 533	3 439	1 185	958	2 727	1 161	1 060	4 434	2 800
Broskve	7 498	10 942	6 116	6 252	15 531	13 216	11 564	15 672	6 022
Nektarinky	5 450	11 676	5 982	5 295	12 333	10 156	11 293	15 168	6 712
Švestky, slívy	4 857	5 582	4 342	2 773	6 213	8 219	11 766	5 409	6 193
Rybíz, angrešt	116	473	37	128	97	98	87	79	70
Jahody	1 990	1 978	1 593	1 490	1 801	1 996	2 831	4 097	2 923
Maliny, ostružiny	57	179	23	41	61	96	103	129	68
Brusinky, borůvky	62	366	264	431	195	355	119	231	244
Citróny	18 196	15 180	17 142	16 142	16 867	17 622	19 518	20 305	13 060
Grapefruity	9 175	7 870	9 404	7 914	9 231	8 781	7 518	10 114	6 877
Mandarinky	46 820	44 735	52 013	49 959	45 668	49 712	42 959	49 301	22 757
Pomeranče	79 215	63 679	65 120	62 295	56 695	63 017	62 888	58 422	44 108
Ananas	1 146	1 418	1 574	1 908	2 081	1 923	2 145	2 389	1 314
Banány	161 194	148 542	133 350	117 433	131 000	104 744	100 521	104 691	69 347
Kiwi	11 279	14 007	12 723	6 396	7 403	9 658	8 450	6 218	5 065

Pramen: Celní statistika

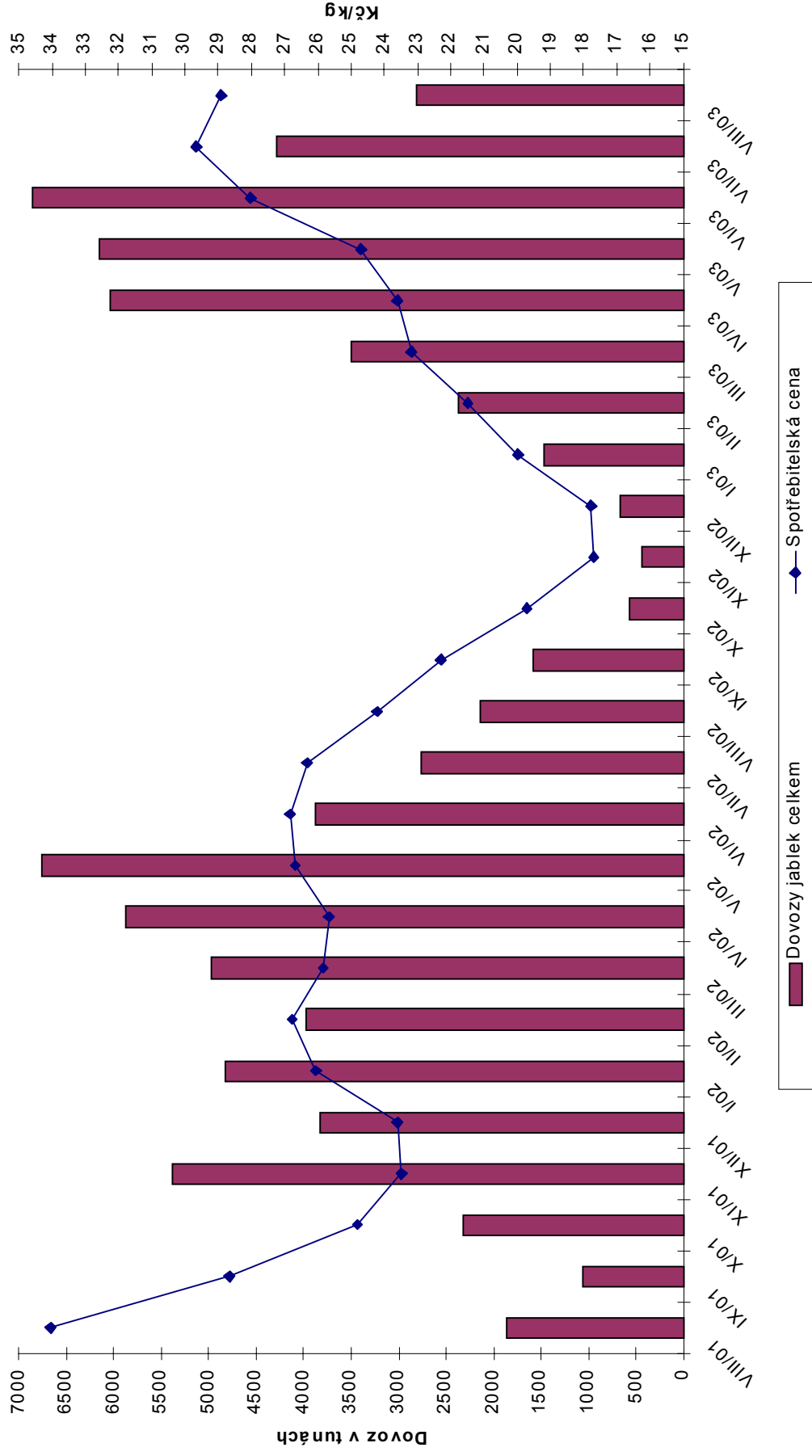
Poznámka: * průměr leden až srpen 2003

VÝVOZ

Vývoz čerstvého ovoce v roce 2002 se oproti roku 2001 zvýšil na 98,4 tis. t ve finanční hodnotě 600,0 mil. Kč, přičemž průmyslová jablka se na celkovém objemu vývozu podílela 78 %. Vývoz zpracovaného ovoce v roce 2002 poklesl o 34 %, a to především z důvodu výrazného poklesu vývozu ovocných šťáv.

Podrobnější přehled o exportu i importu ovoce čerstvého i zpracovaného je uveden v tabulkové příloze č. 1. Přehled o nejvýznamnějších zemích zahraničního obchodu ČR ovocem je uveden v příloze č. 2.

Vývoj spotřebitelských cen a dovozů jablek v jednotlivých měsících

Vývoz vybraných druhů ovoce z ČR (t)

Komodita	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Jablka	77 109	82 185	124 180	64 403	53 131	129 440	41 231	80 626	6 092
Hrušky	566	77	123	189	316	50	193	166	41
Třešně	1 271	354	421	1 151	557	816	883	624	941
Višně	2 336	2 184	2 260	4 180	4 748	5 282	3 790	4 471	4 028
Meruňky	1 938	760	620	44	46	27	141	7	177
Broskve	417	47	279	19	40	70	122	143	61
Nektarinky	1	104	20	2	12	46	35	51	65
Švestky, slívy	84	207	200	128	75	97	418	86	128
Rybíz, angrešt	3 790	3 839	2 497	3 244	4 638	2 622	2 099	1 593	1 453
Jahody	7	4	64	26	15	15	18	24	18
Borůvky, brusinky	69	55	40	157	296	37	55	23	10

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * průměr leden až srpen 2003

Zahraniční obchod ČR s jablky

Během marketingového roku 2002/03 bylo do ČR dovezeno 34,4 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční 27% pokles. Výrazně nižší poptávka obchodní sítě po konzumních jablkách ze zahraničí byla způsobena vysokou úrovní samozásobení, a to zejména v podzimních měsících. Pozitivní skutečností uplynulé sezóny bylo to, že zatímco prodej tuzemských jablek v obchodní síti meziročně poklesl jen o 2 %, realizace dovozových jablek zaznamenala až 28% pokles v porovnání s objemem prodeje v uplynulé sezóně.

Nejvýznamnějším dovozcem konzumních jablek do ČR v marketingovém roce 2002/03 byla Itálie (15 504 t), dále Polsko (5 661 t) a Nizozemsko (5 244 t).

Vývoz konzumních i moštových jablek z ČR výrazně vzrostl, přičemž vývoz moštových jablek dosáhl objemu 79 219 t a vývoz konzumních jablek 4 068 t. Moštová jablka směřovala tradičně na trhy Německa (47 993 t) a Rakouska (27 273 t), konzumní na Slovensko (3 452 t) a do Belgie (450 t).

Bilance zahraničního obchodu ovocem České republiky

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní a od roku 1996 se udržuje s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. V roce 2002 se celková množstevní záporná bilance snížila o 11,6 % na rozdíl od finanční bilance, která se zvýšila o 3,8 %.

Bilance zahraničního obchodu ČR čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Tuny	-352 188	-284 905	-301 168	-338 823	-253 969	-342 659	-303 024	-237 159
Tisíc Kč	-6 803 516	-6 706 198	-6 220 863	-6 191 072	-5 855 657	-6 681 951	-6 933 728	-2 239 692

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * období od 1. 1. do 31. 8. 2003

Bilance zahraničního obchodu ČR zpracovaným ovocem

Ukazatel	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Tuny	-48 651	-38 848	-50 851	-41 030	-26 428	-13 873	-41 388	-35 924
Tisíc Kč	-1 318 773	-888 701	-1 302 998	-1 495 331	-1 128 011	-965 477	-1 238 098	-932 491

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * období od 1. 1. do 31. 8. 2003

Bilance ovoce čerstvého a sušeného v roce 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Bilance	Export	Import	Bilance
Ovoce mírného pásma (bez hroznů) čerstvé	87 817	87 497	+320	319 166	1 412 971	-1 093 805
Hrozny stolní	140	29 555	-29 415	6 004	843 045	-837 041
Ovoce tropické a subtropické čerstvé i sušené	7 660	254 177	-246 517	131 111	4 013 013	-3 881 902
Ovoce ostatní čerstvé	74	738	-664	1 656	25 715	-24 059
Ovoce skořápkové	1 557	21 828	-20 271	89 957	967 982	-878 025
Ovoce sušené (včetně hroznů) a slupek	1 118	7 595	-6 477	52 102	270 999	-218 897
OVOCE CELKEM	98 366	401 390	-303 024	599 997	7 533 725	-6 933 728

Pramen: Celní statistika

Bilance ovoce zmrazeného, vařeného, prozatímně konzervovaného a konzervovaného též s cukrem nebo alkoholem v roce 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Bilance	Export	Import	Bilance
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené	6 454	6 978	-524	161 212	222 880	-61 668
Ovoce slazené, zmrazené i vařené	22	57	-35	1 119	2 019	-900
Ovoce prozatímně konzervované	69	246	-177	1 984	5 612	-3 628
Ovoce, ořechy, ov. kůry ap. konzervované cukrem	64	721	-657	3 226	29 743	-26 517
Džemy, zavařeniny, protlaky, též s cukrem	3 418	3 369	+49	115 192	132 451	-17 259
Ovoce, ořechy konzerv. cukrem nebo alkoholem	6 874	36 579	-29 705	363 733	1 022 574	-658 841
Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem	23 651	33 990	-10 339	458 671	927 956	-469 285
CELKEM	40 552	81 940	-41 388	1 105 137	2 343 235	-1 238 098

Pramen: Celní statistika

Bilance ovoce čerstvého a sušeného v roce 2003 (od 1. 1. do 31. 8.)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Bilance	Export	Import	Bilance
Ovoce mírného pásma (bez hroznů) čerstvé	13 016	62 346	-49 330	205 824	1 108 387	-902 563
Hrozny čerstvé	174	15 001	-15 827	6 926	486 337	-479 411
Ovoce tropické a subtropické čerstvé i sušené	4 411	163 537	-159 126	78 225	389 969	-311 744
Ovoce ostatní čerstvé	56	378	-322	1 129	7 880	-6 751
Ovoce skořápkové	475	10 984	-10 509	33 475	476 561	-443 086
Ovoce sušené (včetně hroznů) a slupek	546	3 591	-3 045	23 709	119 846	-96 137
OVOCE CELKEM	18 678	255 837	-237 159	349 288	2 588 980	-2 239 692

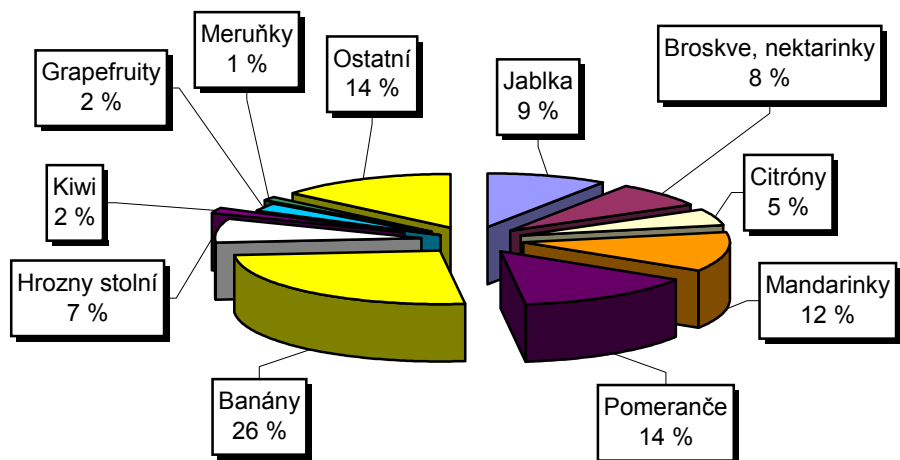
Pramen: Celní statistika

Bilance ovoce zmrazeného, vařeného, prozatímně konzervovaného a konzervovaného též s cukrem nebo alkoholem v roce 2003 (od 1. 1. do 31. 8.)

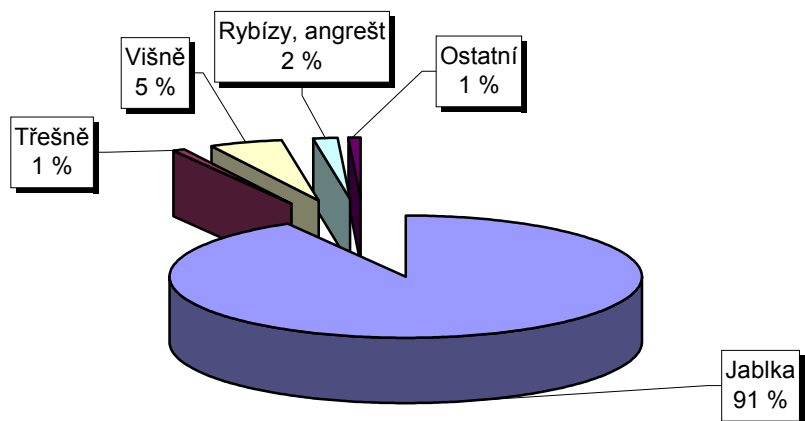
Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Bilance	Export	Import	Bilance
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené	3 714	6 066	-2 352	103 729	203 304	-99 575
Ovoce slazené, zmrazené i vařené	1	220	-219	27	5 805	-5 778
Ovoce prozatímně konzervované	67	115	-49	1 640	3 120	-1 480
Ovoce, ořechy, ov. kůry ap. konzervované cukrem	29	759	-728	1 293	28 408	-27 115
Džemy, zavařeniny, protlaky, též s cukrem	2 485	2 001	+484	82 858	112 053	-29 195
Ovoce, ořechy konzerv. cukrem nebo alkoholem	4 533	27 700	-23 167	264 648	706 278	-441 630
Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem	12 369	22 261	-9 892	222 398	550 116	-327 718
CELKEM	23 198	59 122	-35 924	676 593	1 609 084	-932 491

Pramen: Celní statistika

Struktura dovozu čerstvého ovoce do ČR v roce 2002 (v tunách)

Struktura vývozu čerstvého ovoce z ČR v roce 2002 (v tunách)

PŘEHLED O UŽITÍ OVOCE MÍRNÉHO PÁSMÁ V ČR

Bilance produkce a užití jablek v ČR v tis. t

Ukazatel	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03
Domácí produkce	291,0	283,1	264,1	460,0 ²⁾	221,2	316,8
z toho: intenzivní sady	147,9	120,9	142,6	195,4	141,0	163,4
Dovoz	42,4	42,0	47,1	28,9	48,6	34,5
Celková nabídka	333,4	325,1	311,2	488,9	269,8	351,3
Prodej do obchodní sítě včetně samozásobení	139,3	171,1	184,0	195,2	168,6	163,8
Nerealizovaná produkce	5,0	34,0 ¹⁾	5,0	25,0 ¹⁾	8,2	20,0
Nákup ke zpracování	72,7*	53,0*	67,9	137,5	57,9	84,2
Vývoz	116,4	67,0	54,3	131,2	37,1	83,3
Celková poptávka	333,4	325,1	311,2	488,9	269,8	351,3

Pramen: ČSÚ, GŘC, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářensko-lihovar. průmyslu

Poznámka: ¹⁾ jablka zejména moštová se nesklízela pro velmi nízké ceny nákupu, ²⁾ údaj pozměněn na základě bilance,

* údaj o nákupu pouze od ZS KOLI, neudává celkový nákup ke zpracovatelským účelům

Bilance produkce a užití meruněk v ČR v tis. t

Ukazatel	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Domácí produkce	5 515	10 153	7 445	3 738	4 281	7 353
z toho: intenzivní sady	2 474	5 197	3 853	3 691	1 434	5 031
Dovoz	958	2 727	1 161	1 060	4 434	2 800
Celková nabídka	6 473	12 880	8 606	4 798	8 715	10 153
Přímá spotřeba	5 836	11 429	7 379	4 257	8 466	9 176
Nákup ke zpracování	593	1 405	1 200	400	242	800
Vývoz	44	46	27	141	7	177
Celková poptávka	6 473	12 880	8 606	4 798	8 715	10 153

Pramen: ČSÚ, GŘC, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářensko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * odhady, údaje o dovozu a vývozu za období 1. 1. – 31. 8. 2003

Bilance produkce a užití broskví v ČR v tis. t

Ukazatel	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Domácí produkce	7 066	6 932	11 197	4 764	9 196	6 817
z toho: intenzivní sady	8 210	7 100	10 197	4 700	5 357	4 346
Dovoz	11 547	27 864	23 372	22 857	30 840	12 734
Celková nabídka	18 613	34 796	34 569	27 621	40 036	19 551
Přímá spotřeba	18 424	34 115	32 653	26 714	39 551	19 175
Nákup ke zpracování	168	629	1 800	750	291	250
Vývoz	21	52	116	157	194	126
Celková poptávka	18 613	34 796	34 569	27 621	40 036	19 551

Pramen: ČSÚ, GŘC, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářensko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * odhady, údaje o dovozu a vývozu za období 1. 1. – 31. 8. 2003

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Zahraniční obchod ČR s ovocem

Ovoce mírného pásma, čerstvé – rok 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Jablka stolní (konzumní)	3 349	38 358	-35 009	30 734	394 692	-363 958
Jablka mošťová (průmyslová)	77 276	47	+77 229	162 152	92	+162 060
Hrušky stolní (konzumní)	91	3 346	-3 255	1 225	61 056	-59 831
Hrušky mošťové (průmyslové)	75	221	-146	424	535	-111
Kdoule	0	0	0	0	4	-4
OVOCE JÁDROVÉ	80 792	41 972	+38 820	194 535	456 379	-261 844
Třešně	624	107	+517	16 738	4 627	+12 111
Višně	4 471	131	+4 340	70 261	1 035	+69 226
Meruňky	7	4 434	-4 427	230	117 611	-117 381
Broskve	143	15 672	-15 529	2 155	279 814	-277 659
Nektarinky	51	15 168	-15 117	1 013	291 368	-290 355
Švestky, slívy	86	5 409	-5 323	1 355	69 335	-67 980
Trnky	1	66	-65	43	443	-400
OVOCE PECKOVÉ	5 384	40 988	-35 604	91 795	764 233	-672 438
Jahody	24	4 097	-4 073	1 628	173 686	-172 058
Maliny	0	125	-125	20	7 543	-7 523
Moruše, ostružiny, apod.	0	4	-4	4	1 621	-1 617
Rybíz černý	51	20	+31	1 010	177	+833
Rybíz červený	1 339	59	+1 280	23 792	900	+22 892
Rybíz bílý, angrešt	203	1	+202	4 672	46	+4 626
Brusinky	0	1	-1	0	72	-72
Borůvky	24	230	-206	1 710	8 239	-6 529
Ostatní druhy Vaccinium	0	0	0	0	75	-75
OVOCE BOBULOVÉ	1 641	4 537	-2 896	32 836	192 359	-159 523
CELKEM (bez hroznů)	87 817	87 497	+320	319 166	1 412 971	-1 093 805
Hrozný stolní	140	29 555	-29 415	6 004	843 045	-837 041
CELKEM (včetně hroznů)	87 957	117 052	-29 095	325 170	2 256 016	-1 930 846

Pramen: Celní statistika

Ovoce tropické a subtropické, čerstvé i sušené – rok 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Banány a plantejny, čerstvé	4 904	104 479	-99 575	84 207	1 695 968	-1 611 761
Banány a plantejny, sušené	11	212	-201	467	5 632	-5 165
Datle, čerstvé i sušené	0	486	-486	16	16 907	-16 891
Fíky, čerstvé i sušené	2	690	-688	253	42 506	-42 253
Ananas čerstvý i sušený	126	2 389	-2 263	3 792	59 767	-55 975
Avokado, čerstvé i sušené	19	282	-263	819	13 370	-12 551
Kvajava, mango, mangostany, čerstvé i sušené	36	828	-792	1 055	26 239	-25 184
Pomeranče, čerstvé i sušené	772	58 422	-57 650	9 566	742 906	-733 340
Klementinky, monreales, satsumas, mandarinky, wilkingy, tangerinky a ost. citrusové hybridy, čerstvé i sušené	638	49 301	-48 663	11 703	794 240	-782 537
Citrony a limety, čerstvé i sušené	407	20 305	-19 898	6 786	265 758	-258 972
Grapefruity, čerstvé i sušené	653	10 114	-9 461	9 459	140 746	-131 287
Ostatní citrusové ovoce	9	340	-331	211	7 257	-7 046
Papáje čerstvé	1	34	-33	66	2 924	-2 858
Kiwi, čerstvé	80	6 218	-6 138	2 551	191 612	-189 061
Duriany	0	0	0	0	14	-14
Tamarindy, liči, jackfruity, sapoty, karambola, apod., čerstvé	0	57	-57	49	4 386	-4 337
CELKEM, čerstvé i sušené	7 660	254 177	-246 517	131 111	4 013 013	-3 881 902
Ostatní ovoce m. p., tropické a subtropické	74	738	-664	1 656	25 715	-24 059

Pramen: Celní statistika

Ovoce skořápkové – rok 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
OVOCE SKOŘÁPKOVÉ CELKEM	1 557	21 828	-20 271	89 957	967 982	-878 025
Z toho:						
Ořechy kokosové – dehydr. dřeň	203	1 740	-1 537	6 493	52 910	-46 417
Ořechy kokosové, čerstvé i loupané	89	1 063	-974	3 326	22 862	-19 536
Mandle, loupané i neloupané	210	2 481	-2 271	22 338	248 220	-225 882
Oříšky lískové, loupané i neloupané	222	1 876	-1 654	19 448	132 767	-113 319
Ořechy vlašské, loupané i neloupané	58	572	-514	6 082	50 087	-44 005
Arašidy, loupané i neloupané	628	12 130	-11 502	13 647	263 394	-249 747
Kaštany jedlé, čerstvé i sušené	50	225	-175	7 096	10 944	-3 848
Pistácie, čerstvé i sušené	75	1 089	-1 014	8 725	115 565	-106 840

Pramen: Celní statistika

Ovoce sušené – rok 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
OVOCE SUŠENÉ CELKEM	1 118	7 595	-6 477	52 102	270 999	-218 897
Z toho:						
Jablka sušená	100	101	-1	4 520	5 358	-838
Meruňky sušené	86	1 079	-993	6 517	53 801	-47 284
Švestky sušené	277	1 250	-973	11 657	53 957	-42 300
Směsi ořechů	3	18	-15	267	2 887	-2 620
Směsi sušeného ovoce ostatního	142	33	+109	13 250	4 579	+8 671
Slupky citrusových plodů, melounů, čerstvé, zmrazené, prozatímně konzervované, sušené	47	101	-54	1 699	4 828	-3 129
Hrozny sušené	435	4 714	-4 279	11 007	117 667	-106 660

Pramen: Celní statistika

Ovoce zmrazené a vařené i prozatímně konzervované, nevhodné k požívání – rok 2002

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené						
Jahody	77	2 685	-2 608	2 230	79 752	-77 522
Maliny	43	513	-470	1 979	25 654	-23 675
Rybíz černý	463	73	+390	12 670	2 003	+10 667
Rybíz červený	1 523	92	+1 431	35 548	2 391	+33 157
Rybíz bílý, angrešt	132	45	+87	3 926	1 455	+2 471
Višně	1 931	124	+1 807	42 209	4 173	+38 036
Třešně	1	1	0	18	17	+1
Ostružiny, moruše apod.	32	151	-119	1 106	4 271	-3 165
Borůvky	626	925	-299	27 215	31 790	-4 575
Ovoce ostatní, ořechy	1 627	2 369	-742	34 312	71 374	-37 062
CELKEM	6 454	6 978	-524	161 212	222 880	-61 668
Ovoce slazené, zmrazené i vařené						
Jahody	21	54	-33	1 095	1 793	-698
Maliny, ostružiny, rybíz	0	0	0	0	42	-42
Ovoce ostatní	1	3	-2	24	184	-160
CELKEM	22	57	-35	1 119	2 019	-900
Ovoce prozatímně konzervované						
Třešně a višně	18	10	+8	674	252	+422
Meruňky	21	71	-50	734	1 660	-926
Maliny	0	16	-16	0	576	-576
Ovoce ostatní	30	149	-119	576	3 123	-2 547
CELKEM	69	246	-177	1 984	5 612	-3 628

Pramen: Celní statistika

Ovoce, ořechy, ovocné kůry a slupky konzervované cukrem (máčením, glazováním nebo kandováním) – rok 2002
(skupina cel. sazebníku 2006)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Třešně	1	8	-7	82	987	-905
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru nad 13 %	27	136	-109	1 443	5 890	-4 447
Ostatní	34	572	-538	1 687	22 667	-20 980
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru do 13 %	0	0	0	0	0	0
Ostatní	2	5	-3	14	199	-185
CELKEM	64	721	-657	3 226	29 743	-26 517

Pramen: Celní statistika

Džemy, zavařeniny, ovocné a ořechové protlaký ap., též s cukrem – rok 2002
(skupina cel. sazebníku 2007)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
CELKEM	3 418	3 369	+49	115 192	132 451	-17 259
Z toho:						
dětská výživa (dětské přesnídávky)	1 512	252	+1 260	46 892	11 157	+35 735
zavařeniny apod. z citrusového ovoce	2	66	-64	168	3 308	-3 140
zavařeniny, marmelády apod., cukr nad 30 %						
- z jahod	265	550	-285	9 497	26 643	-17 146
- z malin	139	130	+9	4 542	7 388	-2 846
- z třešní	17	57	-40	374	3 525	-3 151
- protlaký (pyré) a pasta ze švestek	16	887	-871	637	17 195	-16 558
- jablečné protlaký (pyré) vč. kompotů	43	260	-217	324	3 969	-3 645
- ostatní zavařeniny, cukr do 13 %	360	137	+223	13 000	6 749	+6 251

Pramen: Celní statistika

Ovoce, ořechy konzervované, též s cukrem nebo alkoholem – rok 2002
(skupina cel. sazebníku 2008)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
CELKEM	6 874	36 579	-29 705	363 733	1 022 574	-658 841
Z toho:						
ořechy konzerv. i slazené	2 485	5 976	-3 491	127 379	329 202	-201 823
citrusové plody	251	4 021	-3 370	5 195	71 650	-66 455
ananas	846	8 215	-7 369	18 286	138 363	-120 077
meruňky	500	2 133	-1 633	39 915	66 499	-26 584
broskve	172	8 086	-7 914	9 682	155 729	-146 047
třešně, višně	423	259	+164	17 988	14 222	+3 766
jahody	898	4 441	-3 543	57 240	117 860	-60 620
Z toho: kompoty						
- meruňkový	9	507	-498	309	14 949	-14 640
- broskvový	129	576	-447	8 508	14 872	-6 364
- třešňový	30	24	+6	964	2 201	-1 237
- višňový	10	5	+5	239	140	+99
- jahodový	50	2 652	-2 602	1 317	50 677	-49 360
- švestkový	115	67	+48	4 905	2 357	+2 548
- ostatní (angrešťový..)	61	53	+8	3 089	3 277	-188

Pramen: Celní statistika

Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem – rok 2002

(skupina cel. sazebníku 2009)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
CELKEM	23 651	33 990	-10 339	458 671	927 956	-469 285
Z toho:						
pomerančová šťáva	5 318	15 073	-9 755	78 537	426 381	-347 844
z toho: pomerančový džus	3 371	4 149	-778	56 277	127 423	-71 146
grapefruitová šťáva	303	1 290	-987	4 308	37 747	-33 439
šťáva z ost. citrusového ovoce	146	602	-456	14 716	20 285	-5 569
z toho: citrónová šťáva	105	106	-1	1 639	7 157	-5 518
ananasová šťáva	735	1 197	-462	9 410	32 146	-22 736
hroznová šťáva	0	1 323	-1 323	4	34 986	-34 982
třešňová šťáva	8	13	-5	905	1 514	-609
jablečná šťáva	13 305	6 471	+6 834	248 190	126 337	+121 853
z toho: bez cukru	1 959	1 832	+127	28 864	18 173	+10 691
s cukrem	10 659	930	+9 729	206 396	11 848	+194 548
šťáva z černého rybízu	742	332	+410	22 462	15 830	+6 632
směsi šťáv:						
- jablečná a hrušková	157	2	+155	5 960	45	+5 915
- z citrusových plodů a ananasu	13	55	-42	171	4 363	-4 192
-z tropického ovoce	7	95	-88	238	1 164	-926

Pramen: Celní statistika

Ovoce mírného pásma, čerstvé – rok 2003*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Jablka stolní (konzumní)	3 083	33 133	-30 050	27 048	392 649	-365 601
Jablka mošťová (průmyslová)	3 009	348	+2 661	7 881	980	+6 901
Hrušky stolní (konzumní)	41	3 336	-3 295	542	61 691	-61 149
Hrušky mošťové (průmyslové)	-	-	-	-	-	-
Kdoule	-	-	-	-	-	-
OVOCE JÁDROVÉ	6 133	36 817	-30 684	35 471	455 319	-419 848
Třešně	941	275	+666	30 830	6 044	+24 786
Višně	4 028	114	+3 914	89 504	2 597	+86 907
Meruňky	177	2 800	-2 623	3 094	79 832	-76 738
Broskve	61	6 022	-5 961	1 150	155 192	-154 042
Nektarinky	65	6 712	-6 647	1 947	184 894	-182 947
Švestky, slívy	128	6 193	-6 065	2 054	64 775	-62 721
Trnky	1	107	-106	18	775	-757
OVOCE PECKOVÉ	5 401	22 223	-16 822	128 597	494 109	-365 512
Jahody	18	2 923	-2 905	1 326	139 846	-138 520
Maliny	-	66	-66	10	4 953	-4 943
Moruše, ostružiny, ap.	-	2	-2	4	808	-804
Rybíz černý	42	22	-20	685	270	+415
Rybíz červený	1 306	49	+1 257	34 482	1 043	+33 439
Rybíz bílý, angrešt	105	-	+105	4 378	7	+4 371
Brusinky	-	0,2	-0,2	-	18	-18
Borůvky	10	235	-225	870	11 565	-10 695
Ostatní druhy Vaccinium	-	8	-8	-	448	-448
OVOCE BOBULOVÉ	1 482	3 306	-1 824	41 756	158 959	-117 203
CELKEM (bez hroznů)	13 016	62 346	-49 330	205 824	1 108 387	-902 563
Hrozny stolní	174	15 001	-14 827	6 926	486 337	-479 411
CELKEM (včetně hroznů)	13 190	77 347	-64 157	212 750	1 594 724	-1 381 974

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovoce tropické a subtropické, čerstvé i sušené – rok 2003*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Banány a plantejny, čerstvé	2 919	69 181	-66 262	52 255	1 000 367	-948 112
Banány a plantejny, sušené	2	167	-165	95	3 554	-3 459
Datle, čerstvé i sušené	-	165	-165	-	3 260	-3 260
Fíky, čerstvé i sušené	22	51	-29	797	3 534	-2 737
Ananas čerstvý i sušený	14	1 314	-1 300	566	33 664	-33 098
Avokado, čerstvé i sušené	9	155	-146	538	9 102	-8 564
Kvajava, mango, mangostany, čerstvé i sušené	20	536	-516	672	16 184	-15 512
Pomeranče, čerstvé i sušené	607	44 108	-43 501	8 106	543 856	-535 750
Klementinky, monreales, satsumas, mandarinky, wilkingy, tangerinky a ost. citrusové hybridy, čerstvé i sušené	266	22 757	-22 491	4 749	363 867	-359 118
Citrony a limety, čerstvé i sušené	252	13 060	-12 808	4 271	162 312	-158 041
Grapefruity, čerstvé i sušené	226	6 877	-6 651	3 794	104 441	-100 647
Ostatní citrusové ovoce	14	31	-17	296	1 036	-740
Papája čerstvé	1	31	-30	94	2 255	-2 161
Kiwi, čerstvé	55	5 065	-5 010	1 810	139 137	-137 327
Duriany	-	-	-	-	-	-
Tamarindy, liči, jackfruity, sapoty, karambola, apod., čerstvé	1	40	-39	167	3 400	-3 233
CELKEM, čerstvé i sušené	4 411	163 537	-159 126	78 225	389 969	-311 744
Ostatní ovoce m. p., tropické a subtropické	56	378	-322	1 129	7 880	-6 751

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovoce skořápkové – rok 2003*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
OVOCE SKOŘÁPKOVÉ CELKEM	475	10 984	-10 509	33 475	476 561	-443 086
Z toho:						
Ořechy kokosové—dehydr.dřeň	78	1 034	-956	2 564	28 977	-26 413
Ořechy kokosové, čerstvé i loupané	3	197	-197	117	4 107	-3 990
Mandle, loupané i neloupané	107	1 329	-1 222	11 777	135 757	-123 980
Oříšky lískové, loupané i neloupané	85	664	-579	6 092	46 417	-40 325
Ořechy vlašské, loupané i neloupané	7	19	-12	835	9 408	-8 573
Arašidy, loupané i neloupané	12	6 263	-6 251	2 145	132 149	-130 004
Kaštany jedlé, čerstvé i sušené	11	29	-18	1 927	864	+1 063
Pistácie, čerstvé i sušené	53	945	-892	4 399	73 084	-68 685
Ost. skořápkové, čerstvé i sušené, loupané i neloupané	1	11	-10	83	2 415	-2 332

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovoce sušené – rok 2003*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
OVOCE SUŠENÉ CELKEM	546	3 591	-3 045	23 709	119 846	-96 137
Z toho:						
Jablka sušená	93	35	+58	2 226	2 408	-182
Meruňky sušené	46	208	-162	3 003	13 638	-10 635
Švestky sušené	152	572	-420	5 529	20 670	-15 141
Směsi sušeného ovoce ostatního	69	21	+48	5 854	2 572	+3 282
Slupky citrusových plodů, melounů, čerstvé, zmrazené, prozatímně konzervované, sušené	88	65	+23	3 382	1 747	+1 635
Hrozny sušené	86	2 517	-2 431	2 475	58 626	-56 151

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovoce zmrazené a vařené i prozatímně konzervované, nevhodné k požívání – rok 2003*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené						
Jahody	120	2 545	-2 425	5 010	85 216	-80 206
Maliny	3	414	-411	200	19 701	-19 501
Rybíz černý	157	7	+150	4 400	208	+4 192
Rybíz červený	1 542	234	+1 308	44 871	4 696	+40 175
Rybíz bílý	32	20	+12	1 418	972	+446
Višně	883	354	+529	21 076	10 657	+10 419
Třešně	2	9	-7	66	521	-455
Ostružiny, moruše apod.	1	169	-168	37	4 565	-4 528
Borůvky	290	459	-169	11 109	17 943	-6 834
Ovoce ostatní, ořechy	684	1 864	-1 180	15 541	58 824	-43 283
CELKEM	3 714	6 066	-2 352	103 729	203 304	-99 575
Ovoce slazené, zmrazené i vařené						
Jahody	-	156	-156	-	2 823	-2 823
Maliny, ostružiny, rybíz	-	39	-39	3	2 208	-2 205
Ovoce ostatní	1	25	-24	24	774	-750
CELKEM	1	220	-219	27	5 805	-5 778
Ovoce prozatímně konzervované						
Třešně a višně	53	-	+53	1 408	-	+1 408
Meruňky	-	-	-	-	-	-
Pomeranče	-	-	-	-	-	-
Papáje	-	-	-	-	-	-
Borůvky	-	-	-	-	-	-
Maliny	-	22	-22	-	973	-973
Ovoce ostatní	14	93	-79	232	2 147	-1 915
CELKEM	67	115	-48	1 640	3 120	-1 480

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovoce, ořechy, ovocné kůry a slupky konzervované cukrem (máčením, glazováním nebo kandováním) – rok 2003*
(skupina cel. sazebníku 2006)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
Třešně	1	7	-6	78	797	-719
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru nad 13 %	22	185	-163	928	6 957	-6 029
Ostatní	7	558	-551	287	20 210	-19 923
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru do 13 %	-	-	-	-	-	-
Ostatní	-	7	-7	-	443	-443
CELKEM	29	757	-728	1 293	28 408	-27 115

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Džemy, zavařeniny, ovocné a ořechové protlaky ap., též s cukrem – rok 2003*
(skupina cel. sazebníku 2007)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
CELKEM	2 485	2 001	+484	82 858	112 053	-29 195
Z toho:						
dětská výživa (dětské přesnídávky)	1 103	102	+1 001	31 339	4 441	+26 898
zavařeniny apod. z citrusového ovoce	4	58	-54	203	2 884	-2 681
zavařeniny, marmelády apod., cukr nad 30 %						
- z jahod	159	355	-196	6 120	17 662	-11 542
- z malin	58	96	-38	1 801	5 136	-3 335
- z třešní	18	60	-42	1 241	3 190	-1 949
- protlaky (pyré) a pasta ze švestek	-	210	-210	-	3 129	-3 129
- jablečné protlaky (pyré) vč. kompotů	13	150	-137	228	2 330	-2 102
- ostatní	270	181	+89	8 688	9 783	-1 095

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovoce, ořechy konzervované, též s cukrem nebo alkoholem – rok 2003*
(skupina cel. sazebníku 2008)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
CELKEM	4 533	27 700	-23 167	264 648	706 278	-441 630
Z toho:						
ořechy konzerv. i slazené	1 463	3 208	-1 745	70 140	172 379	-102 239
citrusové plody	39	3 768	-3 729	1 089	60 753	-59 664
ananas	425	7 502	-7 077	8 570	114 019	-105 449
meruňky	479	1 184	-705	34 884	36 792	-1 908
broskve	186	4 758	-4 572	9 8122	97 374	-87 562
třešně, višně	381	227	+154	17 152	14 036	+3 116
jahody	496	4 031	-3 535	44 425	96 347	-51 922
Z toho: kompoty						
- meruňkový	11	306	-295	443	8 586	-8 143
- broskvový	141	381	-240	8 474	10 102	-1 628
- třešňový	23	30	-7	588	1 855	-1 267
- višňový	17	12	+5	388	428	-40
- jahodový	33	2 161	-2 128	809	33 066	-32 257
- švestkový	146	72	+74	4 750	3 353	+1 397
- ostatní (angrešťový..)	42	27	+15	1 802	1 377	+425

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem – rok 2003* (skupina cel. sazebníku 2009)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	balance	export	import	balance
CELKEM	12 369	22 261	-9 892	222 398	550 116	-327 718
Z toho:						
pomerančová šťáva	2 663	11 853	-9 190	35 312	293 522	-258 210
z toho: pomerančový džus	983	4 265	-3 282	16 794	113 939	-97 145
grapefruitová šťáva	170	1 084	-914	2 623	26 971	-24 348
šťáva z ost. citrusového ovoce	82	451	-369	1 159	13 819	-12 660
z toho: citrónová šťáva	59	101	-42	853	2 920	-2 067
ananasová šťáva	327	1 103	-776	4 362	30 931	-26 569
hroznová šťáva	51	785	-734	1 821	23 058	-21 237
třešňová šťáva	-	46	-46	-	6 584	-6 584
jablečná šťáva	8 503	5 360	+3 143	230 371	108 356	+122 015
z toho bez cukru	1 115	1 019	+96	19 800	10 490	+9 310
s cukrem	4 426	1 066	+3 360	149 640	11 951	+137 689
šťáva z černého rybízu	35	452	-417	1 683	21 118	-19 435
směsi šťáv:						
- jablečná a hrušková	129	13	+116	5 050	556	+4 494
- z citrusových plodů a ananasu	17	54	-37	235	4 001	-3 766
-z tropického ovoce	-	85	-85	-	858	-858

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za leden – srpen 2003

Příloha č. 2 – Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem

Země s největším objemem dovozu čerstvého ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2000	Země	Dovoz v tunách 2001	Země	Dovoz v tunách 2002	Země
Jablka konzumní	18 088*	Itálie	20 543*	Polsko	15 504*	Itálie
	4 007*	Nizozemsko	11 591*	Itálie	5 661*	Polsko
	3 391*	Belgie	4 967*	Belgie	5 244*	Nizozemsko
Jablka moštová	826*	Slovensko	985*	Slovensko	96*	Slovensko
Hrušky stolní	282	Španělsko	709	Španělsko	639	Jihoafr. rep.
	351	Jihoafr. rep.	546	Nizozemsko	599	Polsko
Třešně	17	Turecko	36	Slovensko	39	Polsko
	11	Francie	5	Španělsko	27	Řecko
Višně	45	Rumunsko	26	Slovensko	73	Německo
Merkury	372	Španělsko	363	Španělsko	2 994	Francie
	261	Itálie	267	Itálie	792	Itálie
	171	Řecko	124	Řecko	450	Španělsko
Broskve, nektarinky	13 538	Itálie	13 127	Itálie	19 832	Itálie
	7 271	Řecko	7 612	Řecko	5 477	Španělsko
	1 875	Španělsko	1 550	Španělsko	4 432	Řecko
Švestky	5 203	Maďarsko	5 420	Polsko	1 953	Maďarsko
	1 914	Polsko	4 713	Maďarsko	1 340	Polsko
Jahody	1 188	Španělsko	1 884	Španělsko	2 521	Španělsko
	513	Polsko	638	Polsko	1 005	Polsko
	164	Belgie	208	Belgie	353	Belgie
Maliny	62	Polsko	58	Polsko	113	Polsko
Rybíz černý	26	Slovensko	13	Slovensko	20	Slovensko
Rybíz červený	37	Slovensko	49	Slovensko	58	Slovensko
Hrozny stolní	16 252	Itálie	21 644	Itálie	18 058	Itálie
	3 577	Řecko	3 584	Řecko	4 294	Jihoafr. rep.
	3 283	Jihoafr. rep.	2 588	Jihoafr. rep.	3 351	Řecko

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * u jablek se jedná o marketingový rok 2000/0, 2001/02 a 2002/03

Země s největším objemem dovozu čerstvého tropického ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2000	Země	Dovoz v tunách 2001	Země	Dovoz v tunách 2002	Země
Kiwi	7 023	Itálie	6 701	Itálie	4 848	Itálie
	1 365	Nový Zéland	660	Řecko	603	Chile
	790	Řecko	576	Nový Zéland	435	Nový Zéland
Banány	31 801	Ekvádor	34 154	Ekvádor	21 366	Ekvádor
	29 181	Kolumbie	26 642	Panama	31 056	Panama
	19 514	Panama	21 002	Kolumbie	27 026	Kolumbie
Ananas	1 133	Pobřeží slonoviny	1 408	Pobřeží slonoviny	1 814	Pobřeží slonoviny
	315	Thajsko	328	Thajsko	190	Thajsko
Pomeranče	33 984	Španělsko	22 229	Řecko	24 583	Španělsko
	16 509	Řecko	22 147	Španělsko	19 919	Řecko
	4 579	Jižní Afrika	7 629	Itálie	4 463	Itálie
Mandarinky	34 064	Španělsko	23 155	Španělsko	32 653	Španělsko
	7 274	Itálie	7 778	Turecko	7 080	Turecko
	3 538	Turecko	6 046	Itálie	2 799	Kypr
Citrony	11 145	Španělsko	11 878	Španělsko	11 337	Španělsko
	2 186	Řecko	2 357	Turecko	2 032	Argentina
	1 505	Kypr	1 290	Jihoafr. rep.	1 186	Kypr
Grapefruity	2 696	Turecko	2 533	Turecko	3 418	Turecko
	2 078	Kypr	2 201	Kypr	3 188	Kypr

Pramen: Celní statistika

Hlavní směry vývozu čerstvého ovoce mírného pásma z ČR

Druh ovoce	Vývoz v tunách 2000	Země	Vývoz v tunách 2001	Země	Vývoz v tunách 2002	Země
Jablka konzumní	6 482*	Slovensko	2 563*	Slovensko	3 452*	Slovensko
	76*	Belgie	249*	Belgie	450*	Belgie
Jablka moštová	94 587*	Rakousko	17 385*	Rakousko	47 993*	Německo
	22 467*	Německo	16 137*	Německo	27 273*	Rakousko
Hrušky stolní	20	Švýcarsko	71	Nizozemsko	39	Belgie
	5	Slovensko	54	Slovensko	35	Slovensko
Třešně	467	Německo	354	Německo	421	Německo
	200	Rakousko	173	Belgie	79	Itálie
Višně	4 711	Německo	3 453	Německo	4 238	Německo
	531	Belgie	256	Belgie	194	Belgie
Měruňky	18	Polsko	137	Rakousko	3	Německo
	3	Německo	3	Slovensko	4	Slovensko
Broskve, nektarinky	115	Slovensko	132	Slovensko	171	Slovensko
	1	Polsko	19	Itálie	20	Polsko
Švestky	39	Německo	295	Německo	57	Německo
	38	Maďarsko	72	Maďarsko	16	Rumunsko
Rybíz černý	254	Německo	169	Německo	44	Německo
	229	Rakousko	20	Slovensko	7	Rakousko
Rybíz červený	1 225	Německo	932	Německo	715	Německo
	692	Rakousko	480	Rakousko	399	Rakousko
Rybíz bílý, angrešt	61	Německo	222	Německo	182	Německo

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * u jablek se jedná o marketingový, 2000/01, 2001/02 a 2002/03

Příloha č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR (mil. Kč)

OVOČNÝ DRUH	Intenzivní sady			02/01 v %	Neintenzivní sady			02/01 v %	Produkce celkem			02/01 v %
	2000	2001	2002		2000	2001	2002		2000	2001	2002	
Jablka	658,51	848,14	750,28	-12	367,35	202,10	261,60	+29	1 025,86	1 050,24	1 011,88	-4
Hrušky	27,64	20,51	28,70	+40	21,86	20,15	17,40	-6	49,50	40,66	46,10	+13
Třešně	45,09	49,26	40,50	-18	71,00	89,00	74,00	-17	116,09	138,26	114,50	-17
Višně	210,90	123,90	102,50	-17	11,10	20,00	12,00	-40	222,00	143,90	114,50	-20
Meruňky	50,10	73,40	32,10	-66	32,88	14,65	21,00	+43	82,98	88,05	53,10	-40
Broskve	92,65	74,94	84,80	+13	27,21	33,45	35,00	+5	119,86	108,39	119,80	+10
Slivoně	14,68	39,72	32,75	-18	83,10	81,84	82,00	0	97,78	121,56	114,75	-6
Angrešt	1,92	1,44	1,92	+33	13,60	16,29	12,80	-21	15,52	17,73	14,72	-17
Rybíz červený	29,58	33,36	37,80	+13	41,94	35,60	29,60	-17	71,52	68,96	67,40	-2
Rybíz černý	16,40	14,56	4,06	-72	25,18	20,40	7,20	-65	41,58	34,96	11,26	-68
Maliny	1,75	2,66	1,52	-43	9,90	15,75	16,50	+5	11,65	18,41	18,02	-2
Jahody	69,60	101,00	112,60	+11	165,00	190,12	196,00	+3	234,60	291,12	308,60	+1
Ořešák vlašský	0	0	0	0	64,80	50,40	44,80	-11	64,80	50,40	44,80	-11
CELKEM	1 218,82	1 382,89	1 229,53	-11	934,92	789,75	809,90	+3	2 153,74	2 172,64	2 039,43	-6

Pramen: OU ČR na základě vlastního šetření sklizně ovoce